

18.09.2012

Kokousaika 18.09.2012 15:30 - 18:15

Kokouspaikka Lautakunnan sali, Kansakoulukatu 3

Läsnä

Jäsenet

Männistö, Lasse	puheenjohtaja
Holopainen, Mari	
Johansson, Stefan	poistui 17:50, poissa: 310§-316§
Karhuvaara, Arja	
Niemi, Matti	
Palmroth-Leino, Elina	
Meriläinen, Risto	varajäsen
Särelä, Mikko	varajäsen
Villanen, Sampo	varajäsen

Muut

Kolanen, Risto	kaupunginhallituksen edustaja saapui 15:41, poistui 16:08, poissa: 303§, 305§-316§
Penttilä, Hannu	apulaiskaupunginjohtaja poistui 16:33, poissa: 306§-316§
Karsimus, Outi	hallintopäällikkö
Lehmuskoski, Ville	liikennesuunnittelupäällikkö
Manninen, Rikhard	yleiskaavapäällikkö
Rajajärvi, Tuomas	virastopäällikkö
Veltheim, Olavi	asemakaavapäällikkö
Aaltonen, Juuso	liikenneinsinööri paikalla 309§
Brax, Laura	arkkitehti paikalla 308§
Huhtaniemi, Jari	arkkitehti paikalla 308§
Immonen, Kati	insinööri paikalla 308§ ja 312§
Jaakonaho, Ulla	arkkitehti paikalla 305§-307§
Kajansinkko, Matti	projektipäällikkö paikalla 308§
Kilpinen, Pia	arkkitehti paikalla 310§
Makkonen, Leena	arkkitehti

18.09.2012

Nervola, Anna	paikalla 308§ poistui 17:17 liikenneinsinööri
Palomäki, Heikki	paikalla 308§ liikenneinsinööri
Reinikainen, Mikko	paikalla 305§-307§ projektipäällikkö
Sjöroos, Pia	paikalla 309§ arkkitehti
Stenius, Mikko	paikalla 308§ diplomi-insinööri
Tyynilä, Suvi	paikalla 305§-307§ projektipäällikkö
Wasastjerna, Sinikka	paikalla 305§-307§ arkkitehti
Mäntymäki, Heikki	paikalla 310§ viestintäpäällikkö
Vainio, Pirkko	johtava lakimies
Venesmaa, Riitta	lakimies
Kostio, Harri	it-tukihenkilö
Heinonen Valtteri	arkkitehti
	paikalla 309§

18.09.2012

§	Asia	
303	Vp/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
304	Vp/2	Ilmoitusasiat
305	Akp/1	Kuninkaantammen keskustan asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus (nro 12150) (a-asia)
306	Lsp/1	Kuninkaantammen keskustan alustava liikennesuunnitelma (a-asia)
307	Lsp/2	Hämeenlinnanväylän ja Kuninkaantammenrinteen eritasoliittymän liikennesuunnitelma (a-asia)
308	Akp/2	Hernesaaren osayleiskaavaehdotuksesta tehdyt muistutukset, saadut kirjeet ja annetut lausunnot (nro 12099) (a-asia)
309	3	Koivusaaren metroaseman asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksesta tehdyt muistutukset ja annetut lausunnot (nro 12075) (a-asia)
310	Akp/4	Ajurien talli, Punavuoren tontin 114/16 asemakaavan muutosehdotus (nro 12110) (a-asia)
311	Lsp/3	Helsingin seudun liikenteenhallinnan kärkihankkeiden päivitys 2011 (a-asia)
312	Ykp/1	Teknistoloudelliset tutkimukset ja suunnittelu -puitesopimuksen konsulttien valinta (b-asia)
313	Akp/5	Kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle toivomusponnosta, joka koskee uusien kulttuurihankkeiden sijoittamista kantakaupungin ulkopuolelle, erityisesti metrovarteen (b-asia)
314	Lsp/4	Vastine oikaisuvaatimukseen, jotka koskevat Pyötsäareнкujan liikennejärjestelyjä (b-asia)
315	Lsp/5	Kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunto valtuustoaloitteesta, joka koskee maksutonta joukkoliikennettä (b-asia)
316	Pj/1	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

§ 303

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi sekä valita jäsenet Palmroth-Leino (varalla Karhuvaara) ja Niemi (varalla Holopainen) tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan.

Esittelijä

virastopäällikkö
Tuomas Rajajärvi

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelulautakunta päättäneen todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi sekä valita jäsenet (varalla) ja (varalla) tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan.

Esittelijä

virastopäällikkö
Tuomas Rajajärvi

§ 304
Ilmoitusasiat

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti merkitä tiedoksi seuraavat kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen päätökset ynnä asemakaavaosaston ilmoituksen:

Kaupunginvaltuusto 29.8.2012 § 223

Kaupunginvaltuusto on päättänyt kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä metrovarikon kehittämisen hankesuunnitelman enimmäiskustannusten korottamisen siten, että hankkeen arvonlisäveroton enimmäiskustannus on 74,19 milj. euroa (RI=120,9 / 2005=100).
(2012-009501) liikennesuunnitteluosasto

Kaupunginvaltuusto 29.8.2012 § 229

Kaupunginvaltuusto on päättänyt kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti merkitä tiedoksi raportin Raide-Jokerin hankearviointi 2011 sekä Raide-Jokerin kehityskäytävä - maankäytön kehittämisperiaatteet ja todeta, että laaditut selvitykset muodostavat riittävän pohjan Raide-Jokerin hankesuunnittelun ja kaavoituksen aloittamiselle.
(2011-003010) liikennesuunnitteluosasto

Kaupunginvaltuusto 29.8.2012 § 239

Kaupunginvaltuusto on päättänyt kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä Kruununhaan tontin 11/6, tonttien 14/6 ja 12, tontin 15/4, tontin 16/9, tontin 19/2, tontin 21/1, tontin 22/6 ja tontin 23/10 asemakaavan muutoksen piirustuksen 12060/9.6.2011 ja 22.5.2012 mukaisena (Kruununhaan arvokkaat porrashuoneet).
(2011-001197) asemakaavaosasto

Kaupunginvaltuusto 29.8.2012 § 240

Kaupunginvaltuusto on päättänyt kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä Kaarelan, Malminkartanon kortteleiden 33350–33376 sekä katu-, puisto- ja lähivirkistysalueiden asemakaavan piirustuksen 11870/11.12.2008 ja 15.5.2012 mukaisena (Honkasuo).
(2011-001369) asemakaavaosasto

Kaupunginvaltuusto 29.8.2012 § 241

Kaupunginvaltuusto on päättänyt kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä Pukinmäen tontin 37026/3 asemakaavan

18.09.2012

muutoksen piirustuksen 11977/17.6.2010 mukaisena (Eskolantie 4).
(2011-001382) asemakaavaosasto

Kaupunginvaltuusto 29.8.2012 § 242

Kaupunginvaltuusto on päättänyt kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä Kulosaaren vesi- ja suojaviheralueiden sekä Herttoniemen, Länsi-Herttoniemen, Herttoniemenrannan kortteleiden 43016 ja 43017 sekä katu-, puisto-, venesatama-, vesi- ja torialueiden asemakaavan muutoksen piirustuksen 12042/17.3.2011 ja 12.6.2012 mukaisena. Muutoksen myötä muodostuvat uudet korttelit 43018–43020 (Kipparlahden alue).
(2011-001403) asemakaavaosasto

Kaupunginvaltuusto 29.8.2012 § 243

Kaupunginvaltuusto on päättänyt kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä Vuosaaren, Keski-Vuosaaren tontin 54052/3, tontin 54057/4 sekä katu-, puisto- ja vesialueiden asemakaavan muutoksen piirustuksen 11953/21.1.2010 ja 12.6.2012 mukaisena. Muutoksella muodostuvat uudet korttelit 54146 ja 54147 (Keski-Vuosaari, pohjoinen aluekeskus).
(2011-001862) asemakaavaosasto

Kaupunginhallitus 3.9.2012 § 914

Kaupunginhallitus on pidentänyt Herttoniemen korttelin 43057 ja tontin 43061/6 rakennuskieltoaikaa 20.10.2014 saakka (Herttoniemen yritysalueen eteläosa).

Samalla kaupunginhallitus on todennut, että maankäyttö- ja rakennuslain 202 §:n perusteella päätös tulee voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman ja että se on kuulutettava.
(2012-008872) asemakaavaosasto

Asemakaavaosaston ilmoitus

Kaupunkisuunnitteluvirastossa valmistellaan asemakaavan muutosta Mellunmäen vanhan ostoskeskuksen kortteliin. Suunnittelualueeseen kuuluu Mellunmäen ostoskeskuksen kortteli ja päiväkotitontti, sekä niihin liittyviä pysäköinti-, katu- ja puistoalueita. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on esillä 24.9.-15.10.2012.

Kaavakävely ja keskustelutilaisuus pidetään 27.9.2012 klo 17 lähtien. Kaavakävelyille lähdetään Mellunmäen metroaseman alaovilta, jonka jälkeen keskustelutilaisuus pidetään asukastila Mellarissa Korvatunturintie 2:ssa.

Kaavaa valmistelee arkkitehti Anri Linden, puhelin 310 37352

Kaupunkisuunnittelulautakunnan esille ottamat asiat.

Berliini-Helsinki kaupunkisuunnitteluakatemian työskentelyn esittely.

Esittelijä

virastopäällikkö
Tuomas Rajajärvi

Lisätiedot

Marja Laulumaa, hallintosihteeri, puhelin: 310 37344
marja.laulumaa(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelulautakunta päättäneen merkitä tiedoksi seuraavat kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen päätökset ynnä asemakaavaosaston ilmoituksen:

Kaupunginvaltuusto 29.8.2012 § 223

Kaupunginvaltuusto on päättänyt kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä metrovarikon kehittämisen hankesuunnitelman enimmäiskustannusten korottamisen siten, että hankkeen arvonlisäveroton enimmäiskustannus on 74,19 milj. euroa (RI=120,9 / 2005=100).
(2012-009501) liikennesuunnitteluosasto

Kaupunginvaltuusto 29.8.2012 § 229

Kaupunginvaltuusto on päättänyt kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti merkitä tiedoksi raportin Raide-Jokerin hankearviointi 2011 sekä Raide-Jokerin kehityskäytävä - maankäytön kehittämisperiaatteet ja todeta, että laaditut selvitykset muodostavat riittävän pohjan Raide-Jokerin hankesuunnittelun ja kaavoituksen aloittamiselle.
(2011-003010) liikennesuunnitteluosasto

Kaupunginvaltuusto 29.8.2012 § 239

Kaupunginvaltuusto on päättänyt kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä Kruununhaan tontin 11/6, tonttien 14/6 ja 12, tontin 15/4, tontin 16/9, tontin 19/2, tontin 21/1, tontin 22/6 ja tontin 23/10 asemakaavan muutoksen piirustuksen 12060/9.6.2011 ja 22.5.2012 mukaisena (Kruununhaan arvokkaat porrashuoneet).
(2011-001197) asemakaavaosasto

Kaupunginvaltuusto 29.8.2012 § 240

Kaupunginvaltuusto on päättänyt kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä Kaarelan, Malminkartanon kortteleiden

33350–33376 sekä katu-, puisto- ja lähivirkistysalueiden asemakaavan piirustuksen 11870/11.12.2008 ja 15.5.2012 mukaisena (Honkasuo). (2011-001369) asemakaavaosasto

Kaupunginvaltuusto 29.8.2012 § 241

Kaupunginvaltuusto on päättänyt kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä Pukinmäen tontin 37026/3 asemakaavan muutoksen piirustuksen 11977/17.6.2010 mukaisena (Eskolantie 4). (2011-001382) asemakaavaosasto

Kaupunginvaltuusto 29.8.2012 § 242

Kaupunginvaltuusto on päättänyt kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä Kulosaaren vesi- ja suojaviheralueiden sekä Herttoniemen, Länsi-Herttoniemen, Herttoniemenrannan kortteleiden 43016 ja 43017 sekä katu-, puisto-, venesatama-, vesi- ja torialueiden asemakaavan muutoksen piirustuksen 12042/17.3.2011 ja 12.6.2012 mukaisena. Muutoksen myötä muodostuvat uudet korttelit 43018–43020 (Kipparilahden alue). (2011-001403) asemakaavaosasto

Kaupunginvaltuusto 29.8.2012 § 243

Kaupunginvaltuusto on päättänyt kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä Vuosaaren, Keski-Vuosaaren tontin 54052/3, tontin 54057/4 sekä katu-, puisto- ja vesialueiden asemakaavan muutoksen piirustuksen 11953/21.1.2010 ja 12.6.2012 mukaisena. Muutoksella muodostuvat uudet korttelit 54146 ja 54147 (Keski-Vuosaari, pohjoinen aluekeskus). (2011-001862) asemakaavaosasto

Kaupunginhallitus 3.9.2012 § 914

Kaupunginhallitus on pidentänyt Herttoniemen korttelin 43057 ja tontin 43061/6 rakennuskieltoaikaa 20.10.2014 saakka (Herttoniemen yritysalueen eteläosa).

Samalla kaupunginhallitus on todennut, että maankäyttö- ja rakennuslain 202 §:n perusteella päätös tulee voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman ja että se on kuulutettava. (2012-008872) asemakaavaosasto

Asemakaavaosaston ilmoitus

Kaupunkisuunnitteluvirastossa valmistellaan asemakaavan muutosta Mellunmäen vanhan ostoskeskuksen kortteliin. Suunnittelualueeseen kuuluu Mellunmäen ostoskeskuksen kortteli ja päiväkotit Tunturin tontti,

18.09.2012

sekä niihin liittyviä pysäköinti-, katu- ja puistoalueita. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on esillä 24.9.-15.10.2012.

Kaavakävely ja keskustelutilaisuus pidetään 27.9.2012 klo 17 lähtien. Kaavakävelylle lähdetään Mellunmäen metroaseman alaovilta, jonka jälkeen keskustelutilaisuus pidetään asukastila Mellarissa Korvatunturintie 2:ssa.

Kaavaa valmistelee arkkitehti Anri Linden, puhelin 310 37352

Kaupunkisuunnittelulautakunnan esille ottamat asiat.

Esittelijä

virastopäällikkö
Tuomas Rajajärvi

Lisätiedot

Marja Laulumaa, hallintosihteeri, puhelin: 310 37344
marja.laulumaa(a)hel.fi

18.09.2012

Akp/1

§ 305

Kuninkaantammen keskustan asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus (nro 12150) (a-asia)

HEL 2012-007742 T 10 03 03

Ksv 0585_2, Kuninkaantammi, karttaruudut F7-G7

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti lähettää 11.9.2012 päivätyn 33. kaupunginosan (Kaarela, Hakuninmaa, Kuninkaantammi) maantien alueen, katu-, puisto- ja suojaviheralueiden asemakaavaehdotuksen ja osaa korttelista 33314, korttelin 33315 tonttia 2, korttelin 33316 tonttia 6 sekä osia tonteista 4 ja 5, korttelia 33317 sekä katu- ja lähivirkistysalueita (muodostuu uudet korttelit 33380–33397) koskevan asemakaavan muutosehdotuksen nro 12150 kaupunginhallitukselle puoltaen sen hyväksymistä.

Samalla lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus asetetaan nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti.

Merkittiin, että lautakunta muutti asioiden käsittelyjärjestystä niin, että liikennesuunnittelupäällikön asiat 1 ja 2 käsiteltiin tämän asian jälkeen.

Päätösjakelu:

- kaupunginhallitus
- hallintokeskus/Kaj:n rooteli *****

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Suvi Tyynilä, projektipäällikkö, puhelin: 310 37264
suvi.tyynila(a)hel.fi
Ulla Jaakonaho, arkkitehti, puhelin: 310 37113
ulla.jaakonaho(a)hel.fi
Matti Neuvonen, diplomi-insinööri, meluselvitykset, puhelin: 310 37311
matti.neuvonen(a)hel.fi
Leena Saransaari, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37193
leena.saransaari(a)hel.fi
Mikko Stenius, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37252
mikko.stenius(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva

- 3 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12150 kartta, osa A, päivätty 11.9.2012
- 4 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12150 kartta, osa B, päivätty 11.9.2012
- 5 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12150 kartta, osa C, päivätty 11.9.2012
- 6 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12150 selostus, päivätty 11.9.2012
- 7 Havainnekuva, 11.9.2012
- 8 Näkymiä Kuninkaantammesta
- 9 Vuorovaikutusraportti 14.4.2011, täydennetty 11.9.2012 sekä keskustelutilaisuuksien 25.3.2008 ja 1.2.2011 muistiot
- 10 Mielipidekirjeen lähettäneet luettelo
- 11 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12150 selostus, päivätty 11.9.2012, päivitetty Kslk:n 18.9.2012 päätöksen mukaiseksi

Otteet

Ote

Ne luonnosvaiheessa
mielipiteensä esittäneet, jotka
ovat ilmoittaneet osoitteensa

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelulautakunta päättäneen lähettää 11.9.2012 päivätyn 33. kaupunginosan (Kaarela, Hakuninmaa, Kuninkaantammi) maantien alueen, katu-, puisto- ja suojaviheralueiden asemakaavaehdotuksen ja osaa korttelista 33314, korttelin 33315 tonttia 2, korttelin 33316 tonttia 6 sekä osia tonteista 4 ja 5, korttelia 33317 sekä katu- ja lähivirkistysalueita (muodostuu uudet korttelit 33380–33397) koskevan asemakaavan muutosehdotuksen nro 12150 kaupunginhallitukselle puoltaen sen hyväksymistä.

Samalla lautakunta päättäneen esittää kaupunginhallitukselle, että asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus asetetaan nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti.

Päätösjakelu:

- kaupunginhallitus
- hallintokeskus/Kaj:n rooteli *****

Tiivistelmä

Kuninkaantammeen, Keskuspuiston ja Vantaanjoen kainaloon, suunnitellaan värikästä ja kodikasta 5 000 asukkaan kaupunginosaa, jossa painotetaan ekologisia ratkaisuja. Matalaenergiarakennuksissa hyödynnetään uusiutuvaa energiaa, paikallista kiviainesta käytetään

katujen ja pihojen rakentamisessa ja alueesta rakennetaan luonnonmukaisen hulevesien hallinnan mallikohde.

Nyt valmisteltavat asemakaava ja asemakaavan muutos mahdollistavat Kuninkaantammen keskuskorttelien ja julkisten tilojen rakentamisen sekä alueen liikennejärjestelyt. Kuninkaantammen keskustasta tulee kävelykaupunkia, asukaspysäköintipaikat rakennetaan pääosin maan alle. Keskuskortteleihin tulee pääkatujen Kuninkaantammenkierron ja Taidemaalarinkadun varsille kerrostaloja, kävelykujien ja katuaukioiden varsille kaksikerroksisia kaupunkitaloja. Alueen keskelle rakennetaan Taidemaalarinpuisto kaupunkiviljelmiseen sekä palveluiden reunustama Kuninkaantammenaukio. Kylätaloon tulee koulu, päiväkoti, leikkipuisto sekä asukkaiden käyttöön tarkoitettuja tiloja. Alueella tulee asumaan noin 2 500 kuninkaantammelaista.

Keskuspuiston alitse kulkeva Jokeri 2 jatkaa Kuninkaantammen kautta Myyrmäkeen. Yhteys toteutetaan ensivaiheessa bussilinjana, alueen suunnittelussa varaudutaan myös raitioliikenteeseen. Hämeenlinnanväylältä rakennetaan uusi liittymä joka tulee parantamaan myös pyöräreittejä Malminkartanon ja Myyrmäen asemille, virkistysreittejä Mätäjokilaakson ja Keskuspuiston välillä sekä hiihtolatuverkostoa.

Kuninkaantammen keskustan kaava-alueella on nykyisin teollisuus- ja varastorakennusten rakennusoikeutta 110 950 k-m². Alueelta poistuu paperinkeräyksen ja autoalan hallirakennuksia. Editan kirjapainon sekä Suomen ympäristökeskuksen toiminta jatkaa alueella nykyisissä kiinteistöissä, joiden tontit rajataan uudelleen ja muutetaan toimitilarakennusten korttelialueeksi. Kaava-alueen uusi rakennusoikeus on 147 254 k-m², siitä asuinrakennusten osa on 107 400 k-m², toimitilarakennusten osa 32 354 k-m² ja julkisten lähipalvelurakennusten osa 7 500 k-m².

Esittelijä

Alueen sijainti

Alue sijaitsee Kuninkaantammessa Keskuspuiston, Vantaanjoen ja Hämeenlinnanväylän välissä, lähellä Vantaan rajaa.

Lähtökohdat

Kaupunkisuunnittelulautakunnan aiemmat päätökset

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus perustuu kaupunkisuunnittelulautakunnan 14.4.2011 laadittavan ehdotuksen pohjaksi hyväksymään luonnokseen.

Kaavoitustilanne

Kuninkaantammen osayleiskaavassa (kaupunginvaltuusto 4.6.2008, tullut kaava-alueella voimaan 5.12.2008) alue on kerrostalovaltaista aluetta, jolla tulee olla myös pientalomaista rakentamista, työpaikka- aluetta, keskustatoimintojen ja lähipalveluiden aluetta, lähivirkistysaluetta sekä katu- ja liikennealuetta. Nyt laadittu asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnos on osayleiskaavan mukainen.

Alueella voimassa oleva asemakaava on hyväksytty vuonna 1989. Kaavan mukaan alueella on teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueita tonttitehokkuudella $e = 0,5$ ja lähivirkistysaluetta. Rakennusoikeutta on yhteensä 110 950 k-m², siitä rakennettua noin 40 000 k-m². Osa aluetta on kaavoittamatonta.

Rakennuskiellot

Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 1 momentin mukainen rakennuskielto asemakaavan muuttamiseksi.

Maanomistus

Pääosa työpaikkatonteista on yksityisomistuksessa. Kaupunki omistaa osan tonttialueista, katu- ja maantiealueet sekä virkistysaluetta.

Alueen yleiskuvaus

Alueella on kaksi risteävää katuja, teollisuustontteja rakennuksineen ja asfalttapihoineen sekä metsää. Noin viiden hehtaarin kokoinen tontti on jäänyt rakentamatta. Kaavoittamattomalla alueella Hämeenlinnanväylän itäpuolella sijaitsee kaupungin omistama omakotitalo. Lähimmät julkiset ja kaupalliset palvelut sijaitsevat Hakuninmaalla, Malminkartanossa sekä Myyrmäen aluekeskuksessa.

Kaava-alue sijaitsee etelään viettävällä kallioselänteellä pääosin 30–44 metrin korkeudella merenpinnasta. Alueen reunoilla on metsää ja kallioita, sen pohjoispuolella on Vantaanjokilaakso ja itäpuolella Keskuspuisto. Kaava-alue kuuluu pääosin Mätäjoen valuma-alueeseen. Alueen kaakkoisosaa kuuluu linnustollisesti arvokkaaseen metsäalueeseen.

Suojelukohteet

Valtioneuvosto on ehdottanut Vantaanjoen osan liittämistä Natura 2000 -verkostoon koska joessa esiintyy luontodirektiivin liitteisiin II ja IV sisältyvä vuollejokisimpukka, joka on Suomessa uhanalainen ja rauhoitettu. Joessa elää myös luontodirektiivin liitteeseen II sisältyvä saukko sekä Natura tietolomakkeessa mainittu virtavesilude.

Kuninkaantammen pohjoisosassa on vanhoja rautakaivoskuoppia. Alueella on ollut koeluontoista kaivostoimintaa. Kaivokset ovat muinaismuistolain suojaamia kiinteitä muinaisjäännöksiä, joita koskevista toimenpiteistä on neuvoteltava kaupunginmuseon kanssa.

Kaava-alue rajautuu Kuninkaantammentiehen, kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen maantiehen, jonka linjaus on suojeltu. Katualue on yksityisen tiehoitokunnan omistuksessa.

Yhdyskuntatekninen huolto ja maaperä

Kaava-alueella on nykyisiä kiinteistöjä palvelevia yhdyskuntateknisen huollon johtoja sekä koko pääkaupunkiseudun vesihuollon kannalta tärkeä runkovesijohto, joka sijaitsee Katsastustien ja Hakuninmaanpolun alla. Jätevedet johdetaan Vakkatien suuntaan. Hakuninmaantiellä sijaitseva kaukolämpöputki on liitetty Vantaan verkkoon.

Valtaosa alueesta on kallioista tai karkeiden kivennäismaiden peittämää, jossa peruskallio on lähellä maanpintaa. Kalliot ovat pääosin graniittia.

Ympäristöhäiriöt

Alueen merkittävimmät melulähteet ovat Hämeenlinnanväylän ajoneuvoliikenne sekä Editan painotalon toiminnan aiheuttama melu. Ilman laatuun vaikuttavat Hämeenlinnanväylän ajoneuvoliikenteen päästöt. Hakuninmaantien varressa sijaitsevien teollisuuskortteleiden piha-alueilla voi olla vähäisessä määrin pilaantuneita maa-aineksia.

Asemakaavan muutoksen sisältö

Nyt kaavoitettava alue tulee olemaan Kuninkaantammen keskus. Alueen pääkäyttötarkoitus muuttuu teollisuusalueesta asumiseen. Kaava-alueelle tulee asunnot noin 2 500 asukkaalle. Kaava-alueen kokonaiskerrosala on 147 254 k-m². Uusien asutuskortteleiden ja niihin liittyvän katuverkoston lisäksi laajaan kaava-alueeseen kuuluu kaksi työpaikkatonttia, uusi kylätalokortteli kouluineen, päiväkoteineen ja asukastiloineen, korttelipuistoja ja viheralueita, Kuninkaantammen ympäristöönsä kytkevät pääkadut sekä liikennealue Hämeenlinnanväylän uutta eritasoliittymää varten.

Kuninkaantammeen on suunniteltu tunnistettava rakenne ja kaupunkikuvallinen ilme, jotka ovat omiaan luomaan vahvaa alueidentiteettiä. Katutilaan on panostettu, korttelit kaartuvat spiraalimaisen katuverkon varrelle ja kävelykujat vievät kortteliaukioille, joiden yhteyteen tulee asukkaiden yhteistiloja ja katupelikenttiä. Rakennuksiin tulee vahvoja värejä ja vaihtelua julkisivuihin.

Hulevesiaiheet, paikalta louhitusta kivistä rakennettavat muurit sekä kaupunkiviljelyä varten rakennettavat kyläkaivo sekä vesipostit tuovat luonnetta kaupunkikuvaan.

Ekologisia tavoitteita on edistetty matalaenergiarakentamista ja uusiutuvan energian käyttöä koskevilla kaavamääräyksillä, määräyksillä luonnonmukaisista hulevesijärjestelyistä (sadepuutarhat, vesialtaat ja viherkatot), suunnittelemalla alue kävely- ja pyöräilypainotteisena sekä suunnittelemalla Jokeri 2 -joukkoliikennelinjan varteen sijoittuvat korttelit korkealla aluetehokkuudella. Liikennesuunnittelussa varaudutaan Jokeri 2-reitin muuttumiseen raitiolinjaksi. Pysäköinti on järjestetty pääosin maan alla rakennusten kellareissa, pihakansien alla ja Kuninkaantammenaukion alle rakennettavassa pysäköintilaitoksessa

Asuinrakennusten, kerrostalojen ja asuinpienalojen korttelialueet (A, AK ja AP)

Korttelialueiden rakennukset ovat vaihtelevan korkuisia, samoilla tonteilla voi olla neljä–viisikerroksisia kerrostaloja ja matalampia rakennuksia, jotka sijoittuvat kävelyräyttien, kuten Akvarellinkadun varrelle. Kuninkaantammenaukion laidassa nousee kulmatorni seitsemänkerroksiseksi. Turkoosikujalla ja Sinooperikujalla on kaupunkipiientaloja. Pysäköinti sijoittuu pääosin rakennusten kellareihin ja pihakansien alle, osittain viherkattoisiin autokatoksiin. Rakennukset ovat kadun puolelle rapattuja, pihajulkisivussa tulee käyttää puuta. Alueen maamerkki on pyöreä kortteli Taidemaalaripuiston reunassa, jossa tulee käyttää kasvillisuutta julkisivuaiheena. Taidemaalarinkadun varressa pistetalot on tarkoitus suunnitella arkkitehtonisesti ympäristöstään erottuviksi. Puolet asuntokerrosalasta tulee toteuttaa asuntoina joissa on vähintään kaksi makuuhuonetta, näiden asuntojen keskipinta-ala tulee olla vähintään 80 h-m².

Julkisten lähipalvelurakennusten korttelialue (YL)

Korttelialueelle rakennetaan Kuninkaantammen kylätalo. Tontille saa rakentaa monipuolisia lähipalveluja, kuten peruskoulu, päiväkotito, lasten leikkipuisto, asukastiloja, liikuntatiloja sekä esimerkiksi seurakunnan, kirjaston tai sosiaalitoimen tiloja.

Toimitilarakennusten korttelialue (KTY)

Korttelialueella Editan kirjapainotoiminta jatkuu tiilisessä painotalossa. Rakennusoikeutta on osoitettu myös toimistomaiseen uudisrakentamiseen. Rakennuksiin saa sijoittaa liike- ja toimistotiloja sekä ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomia teollisuus- ja varastotiloja, julkisia palvelutiloja sekä liikunta- ja vapaa-ajan toimintaa palvelevia tiloja.

Toimitilarakennusten sekä opetus-, tutkimus- ja näihin verrattavaa toimintaa palvelevien rakennusten korttelialue (KYOT)

Korttelissa toimii Suomen ympäristökeskuksen laboratorio- ja toimistotiloja. Osa korttelin työntekijöiden autopaikoista tulee jatkossa sijoittaa Kuninkaantammenaukion alle rakennettavaan pysäköintihalliin.

Puisto, leikkipuisto ja suojaviheralue (VP, VK, EV)

Kuninkaantammeen rakennetaan korkealaatuinen Helene Schjerfbeckin puisto, johon syntyy vesiaiheiden, polveilevien purojen ja lampien kokonaisuus Kuninkaantammen sadevesien käsittelyä ja esteettistä hyödyntämistä varten. Tämä asemakaavan muutos koskee vain osaa Helene Schjerfbeckin puistosta, loppuosa kuuluu Kuninkaantammen etelärinteen asemakaavan muutokseen. Maantien laidassa osa viheralueesta on merkitty suojaviheralueeksi. Alue liittyy saumattomasti Helene Schjerfbeckin puistoon

Fanny Churbergin kalliolla säilyy alueen komein mäntypuusto ja avokallioselänne. Alueella olevat rautakaivoskuopat säilytetään osana puistoa. Taidemaalarinpuiston katseenvangitsija on kallioleikkauksen päällä seisova siirtolohkare, jonka eteen rakennetaan vesiallas, lisäksi puistoon tulee kaupunkiviljelyä ja kyläkaivo. Avajaispuistoa laajennetaan myöhemmin läntisen kallioalueen kaavamuutoksessa. Vennynpuistoon rakennetaan lasten leikkipuisto, joka tukeutuu Kuninkaantammen kylätaloon. Puiston reunassa kulkeva ulkoilureitti jatkuu Kuninkaantammenkierron alitse pallokentälle ja Keskuspuistoon. Alikulusta suunnitellaan avara ja valoisa. Vennynpuistoa on tarkoitus laajentaa myöhemmin lammenrannan alueen kaavamuutoksen yhteydessä.

Autopaikkojen korttelialue (LPA)

Korttelien 33382 ja 33384 autopaikat sijoitetaan erilliselle autopaikkojen korttelialueelle, johon ajetaan Okrakujaa pitkin. Osa Sienakujan tonttien autopaikoista sijoittuu korttelin pohjoispuolelle rinteeseen maisemoitavalle autopaikkojen korttelialueelle. LPA-alueella autopaikoille on rakennettava viherkatolla varustetut katokset.

Maantien alue (LT)

Hämeenlinnanväylälle rakennettavaa liittymää varten kaavoitetaan maantien aluetta aiemmin kaavoittamattomalle alueelle. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa käytyjen neuvottelujen mukaisesti Kuninkaantammen liittymän aluetta ei nyt asemakaavoiteta kokonaisuudessaan, vaan asemakaava koskee ainoastaan liittymäalueen eteläosaa, jonka rajausta poikkeaa vähäisessä määrin osayleiskaavaan merkitystä aluerajauksesta. Muilta osin

eritasoliittymän rakentamisessa tullaan käyttämään maantielain mahdollistamaa asemakaavoittamattoman alueen lunastusoikeutta.

Katutila

Kuninkaantammen suunnittelussa kiinnitetään huomiota tapahtumarikkaaseen julkiseen tilaan ja syntyviin tilasarjoihin. Keskustan alueella kävelykatujen, aukoiden ja rakennusten julkisivujen rytmitys on suunniteltu kävelyvauhdilla koettavaksi. Aktiivinen julkinen tila oleskelumahdollisuuksineen luo viihtyisyyttä ja turvallisuudentunnetta. Alueen kadunnimistön väriteemat toistuvat rakennusten julkisivujen yksityiskohdissa, teemat helpottavat orientoitumista ja tekevät kaduista persoonallisia. Mielenkiintoisuutta katualueelle luovat myös erilaiset hulevesiaiheet, puut ja vaihtelevat kiveykset.

Liikenne

Kuninkaantammenkierrolta on edelleen yhteys Myyrmäkeen sekä Kaivokselan eritasoliittymän kautta Hämeenlinnanväylälle. Toinen eritasoliittymä Hämeenlinnanväylälle on tarkoitus rakentaa vuosina 2015–16, se sijoittuu mahdollisen tulevan Kehä II:n liittymän kohdalle. Tiehallinnon laatimassa Kehä II:n yleissuunnitelmaraportissa on todettu tarve rakentaa Kuninkaantammen kevyempi liittymä ennen kehäväylää. Kehä II-hankkeen toteutumisesta tai sen aikataulusta ei ole päätöstä. Helsingin kaupunki on todennut, että yleissuunnitelman mukaisena hanke ei tue parhaalla mahdollisella tavalla maankäytön kehittämistä ja eheän kaupunkirakenteen syntymistä. Lisäksi se on niin kallis, että sen toteuttaminen uhkaa siirtyä pitkälle tulevaisuuteen.

Kuninkaantammen keskustan alueella autopaikkoja vaaditaan rakennettavaksi kerrostalotonteilla 1 ap/120 k-m² tai 0,6 autopaikka/asunto, pientalotonteilla 1 ap/100 k-m² tai 1 ap/asunto. Tämä poikkeaa autopaikkojen laskentaohjeesta, mutta sen on katsottu olevan perusteltua kyseisellä kaava-alueella. Jokeri 2 -linja suunnitellaan tulevaisuudessa liikennöitäväksi raideliikenteenä. Alkuvaiheessa linja liikennöidään runkobussilinjana, jolloin laskentaohje edellyttäisi 1 ap/110 k-m² tai 0,65 ap/asunto ja pientaloille 1 ap/90 k-m² tai 1,13 ap/asunto. Jokeri 2 liikennöi jo alueen rakentamisaikana tihein vuorovälein Kuninkaantammesta noin kahden kilometrin päähän Myyrmäen juna-asemalle ja Kuninkaantammenkierrolle tulee myös toinen runkolinja, joka vie Kamppiin. Kuninkaantammen keskustaan saatiin lievemmillä autopaikkavaatimuksella huomattavasti edullisempi, yksitasoiseen korttelikohtaiseen pysäköintiin ja osin jopa maantasopysäköintiin perustuva ratkaisu.

Palvelut

Alueelle tulee peruskoulu, päiväkoteja ja leikkipuisto. Muitakin lähipalveluja toivotaan sijoittuvan Kuninkaantammen kylätaloon. Kaupallisia palveluja keskitetään keskusaukiolle ja pääkadun varrelle asuinrakennusten alakerran liiketiloihin. Aluekeskus Myyrmäki runsaine palveluineen on pyöräilyetäisyydellä noin kahden kilometrin päässä. Alueen kautta liikennöivä Jokeribussi vie lyhyin vuorovälein Myyrmäkeen tai Malmille. Virkistyspalveluista Pitkäkosken ulkoilumaja sijaitsee Kuninkaantammessa ja Paloheinän maja sekä Haltialan tila kävelyetäisyydellä. Kuninkaantammen itäosaan suunnitellaan kolmen hehtaarin kokoista uimalampea Palettilampea, urheilukenttää ja uutta ulkoilumajaa.

Virkistysyhteydet

Kuninkaantammi sijaitsee erinomaisten, laajojen ja arvokkaiden virkistysalueiden tuntumassa. Alueen pohjoisreunassa virtaa Vantaanjoki, itäreunassa aukeaa Keskuspuisto ja lähellä länsipuolella on Mätäjokilaakso. Reittien jatkuvuuteen on kiinnitetty erityishuomiota, asuinalueelta on yhteyksiä puistoalueille moneen suuntaan.

Luonnonympäristö

Alueen pohjois- ja itäpuolelle on suunniteltu säilytettäväksi olemassa olevaa kasvillisuutta puistovyöhykkeinä, jotka suojaavat talvella yleisimmiltä kylmien ilmansuuntien tuulilta. Valtaosa asuinkortteleista sijoittuu loivasti etelään tai kaakkoon viettävään rinnemaastoon, mikä parantaa asuinalueen pienilmastoa. Olemassa olevaa mäntyvaltaista metsäkasvillisuutta ja kalliomaastoa säilytetään Fanny Churbergin kalliolla ja Taidemaalarinpuistossa.

Ekologinen kestävyys

Ekologinen kestävyys ohjaa suunnittelua ja rakentamista Kuninkaantammessa. Asemakaavamääräyksillä ohjataan sekä rakentamisaikaisten että rakennusten käytön aiheuttamien hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen. Kaikki rakentaminen tulee olemaan matalaenergiarakentamista. Rakennuksissa varaudutaan uusiutuvan energian tuottamiseen ja siihen tarkoitetut laitteet suunnitellaan osaksi arkkitehtuuria. Asuntokortteleissa on yhteisiä talosaunoja ja pesuloita.

Ekologista kestävyyttä lisää myös Suomen oloissa uudenlainen hulevesijärjestelmä korttelipihojen sadepuutarhoineen, rakennettuine katualtaineen ja viherpainanteineen sekä laajan puiston teemaksi nostettuine puro- ja lampijärjestelmineen. Kylätalossa ja kaikissa piharakennelmissa ja yksikerroksisissa rakennusosissa tulee olla viherkatto. Alueella on myös hyödynnettävä rakentamisessa syntyvä kivilouhe tonteilla. Korttelien pihajulkisivuissa tulee käyttää puuta.

Alueella varaudutaan raitiovaunumitoitukseen pääkadulla ja parannetaan pyöräilyn olosuhteita. Palvelut keskitetään Jokeri 2 -linjan pysäkeille.

Suojelukohteet

Keskustan hulevedet tullaan johtamaan hidastamalla ja viivyttämällä Mätäjoen suuntaan, joten Vantaanjoen Natura-alueelle ei suuntaudu keskusta-alueen hulevesiä kiintoaine- ja ravinnekuormineen. Hulevesijärjestelmä otetaan merkittävältä osin käyttöön jo ennen alueen rakentamista.

Osa kaava-alueella sijaitsevista rautakaivoskuopista säilyy muinaisjäänteinä osana virkistysaluetta. Aluetta koskevista toimenpiteistä ja suunnitelmista on neuvoteltava kaupunginmuseon kanssa. Kolme kaivoskuoppaa louhintakivikasoineen jää asutokorttelialueille. Ne on tarkoitus esittää poistettavaksi asuinalueelle soveltumattomina. Peruste poistolle on alueella tapahtuneen koeluontoisen kaivostoiminnan lyhyt kesto ja vähäinen merkitys kaivostoiminnan historiassa.

Suojellun Kuninkaantammentien ja keskustan kerrostalokorttelien väliin on jätetty puustoinen vyöhyke. Editan painotalon tontin rajautumista viheralueeseen, jolla Kuninkaantammentie kulkee, ei ole muutettu.

Yhdyskuntatekninen huolto

Kaava-alueelle rakennetaan kattava teknisen huollon verkko. Olemassa olevia verkostoja käytetään hyväksi mahdollisuuksien mukaan.

Alue kuuluu Ilmalan painepiiriin ja painetaso on n. +62 mvp. Vesijohdot liitetään nykyiseen verkkoon Vakkatien suunnasta sekä Hakuninmaantien luoteispäästä. Alueen keskelle sijoittuvalle päävesijohdolle varataan johtokujat. Rakennettavat jätevesiviemärit liitetään olemassa olevaan verkkoon Vakkatiellä

Hulevesiviemäröinti

Hulevesien johtamisessa ja käsittelyssä käytetään luonnonmukaisia hallintamenetelmiä. Tarkoituksena on säilyttää vesistöön purkautuvan valunnan määrä ja laatu sekä virtaamien luontainen ajallinen vaihtelu ennallaan maankäytön muutoksista huolimatta. Koko Kuninkaantammen alueelle on tehty hulevesien hallintasuunnitelma ja selvitetty valuntareitit vastaanottavaan vesistöön saakka.

Tiivis kaupunkirakenne ja kallioinen maaperä eivät mahdollista hulevesien imeyttämistä, joten alueella käytetään pääosin hidastavia ja viivyttäviä menetelmiä. Kaava-alueelta hulevedet johdetaan Helene

Schjerfbeckin puistoon rakennettavaan purojen ja patolampien muodostamaan kosteikko-ojaan ja sieltä Mätäjokeen. Hulevesien luonnonmukaiset hallintamenetelmät vaativat enemmän tilaa kuin perinteinen sadevesiviemäröinti, ja niiden ylläpitokustannukset ovat sadevesiviemäröintiä suuremmat. Asemakaavassa on annettu hulevesien käsittelyyn liittyviä määräyksiä, jotka koskevat sekä tontti-että yleisiä alueita.

Sähkö ja kaukolämpö

Kaava-alue kuuluu Kannelmäen sähköaseman sähköjakelun piiriin. Alueella olevaa keskijännitemaakaapeliverkostoa täydennetään. Rakentaminen tulee vaatimaan myös keskijänniteverkon vahvistamista.

Kaukolämmön syöttö tapahtuu Perhekunnantieltä olemassa olevista kaukolämpöjohdoista. Hakuninmaantiellä oleva johto jää soveltuvien osin käyttöön ja yhteys Vantaalle säilytetään. Koska Helsingin ja Vantaan lämpöverkkojen yhdistäminen suoraan toisiinsa ei ole teknisesti mahdollista erilaisten paine- ja lämpötilatasojen vuoksi, on verkot liitettävä toisiinsa rakentamalla lämmönsiirrinasema. Asemaa varten on kaavaan tehty aluevaraus.

Maaperän rakennettavuus ja puhtaus

Alue on kantavaa kitkamaata tai kalliota, joten rakennukset voidaan perustaa anturoilla pohjamaan tai kallion varaan. Kadut, puistot ja pihat yms. alueet sekä kunnallistekniikka voidaan perustaa maan tai kallion varaan. Asuntorakentaminen edellyttää maaperän pilaantuneisuuden selvittämistä ja mahdollisesti pilaantuneen maaperän puhdistamista. Kaavassa on tätä koskeva määräys.

Ympäristöhäiriöt

Kuninkaantammen alueelta on laadittu ympäristömeluselvitys (Kuninkaantammi, Ympäristömeluselvitys, Insinööritoimisto Akukon Oy, 2010), jossa melulähteinä on huomioitu ympäristön katu- ja tieliikenne sekä Edita Oyj:n painolaitos. Hämeenlinnanväylän liikenne aiheuttaa kaava-alueen länsiosan viheralueelle melua. Kaavamääräyksellä on kiinnitetty huomiota liittymäalueen meluntorjuntatarpeeseen. Uudella asuinalueella melulähteistä hallitsevin on tavanomainen katuliikenne. Liikenteen asuinrakennusten julkisivuihin kohdistama melu on suurimmillaan päiväaikana noin 65 dB. Piha-alueilla melu alittaa ohjearvot. Asuinkortteleiden piha-alueilla painolaitoksen melu ei lisää havaittavasti kokonaismelua katuliikenteen meluun verrattuna. Alueen läpi menevän kadun varren asuntojen ulkovaipalta edellytetään 32 dB äänitasoeroa ja sille avautuvat oleskeluparvekkeet on lasitettava.

Hämeenlinnanväylän ennusteliikennemäärän noin 80 000 ajoneuvoa/vrk perusteella pakokaasujen haitta-alueen arvioidaan ulottuvan noin 56 metrin päähän väylästä. Tämä koskee kaava-alueella eritasoliittymää ja pientä osaa viheraluetta.

Nimistö

Kuninkaantammen alueella käytettäviä nimiaihteita ovat Suomen taiteen kultakauden naistaiteilijat, taiteilijoiden työvälineet, pigmenttivärit, värien valmistus ja veteen liittyvä sanasto. Nimistötoimikunta on käsitellyt Kuninkaantammen nimistöä kokouksissaan 13.12.2006 ja 15.9.2010. Kaavaehdotuksen nimistö on nimistötoimikunnan esitysten mukainen.

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen vaikutukset

Kaavan toteuttaminen eheyttää yhdyskuntarakennetta ja tuo noin 2 500 asukasta elävöittämään Kaarelan kaupunginosaa. Kaava-alueesta valtaosa on teollisuustonteiksi kaavoitettua maata, joka nyt muuttuu asumisen, palveluiden ja työnteon korttelialueiksi. Kaavan mukainen rakentaminen muodostaa uusia maamerkkejä kaupunkimaisemaan.

Kaava luo hyvät edellytykset Jokeri 2 -joukkoliikennelinjan toteutumiselle sujuvana alueellisena poikittaisyhteytenä, ensivaiheessa bussiliikenteenä, myöhemmin raitioliikenteenä. Kaava-alueen liikennettä lisäävät uudet asunnot, kaupat ja koulu. Samalla kuitenkin poistuu liikennettä aiheuttavia toimintoja, kuten esimerkiksi paperinkeräys ja autokatsastus. Editan painotalo ja Suomen ympäristökeskuksen laboratoriot voivat jatkaa toimintaansa alueella uusien asuntokorttelien naapurissa.

Kaavahankkeen vaikutus Vantaanjoen Natura 2000 -alueeseen ja sen lajeihin riippuu hankkeen vaikutuksista Vantaanjoen vedenlaatuun. Hulevesiselvityksestä saatujen valumavesien määrä- ja laatutietojen sekä Vantaanjoen veden seurantatietojen perusteella hankkeen aiheuttamat muutokset Vantaanjoen vedenlaadussa ovat erittäin vähäisiä. Asukasmäärän suhteellisen suuresta muutoksesta huolimatta ei Vantaanjoen ranta-alueilla tapahtuvalla virkistysliikkuamisella ole merkittäviä vaikutuksia Vantaanjoen vedenlaatuun. Koska vaikutukset vedenlaadussa jäävät vähäisiksi, ei hankkeella voida katsoa olevan merkittäviä vaikutuksia Vantaanjoen Natura 2000 -alueeseen ja alueella esiintyvien luontodirektiivin liitteiden II ja IV lajeihin, vuollesimpukkaan ja saukkoon eikä muihin suojeltuihin lajeihin, kuten virtavesiluteeseen.

Uudisrakentaminen aiheuttaa hiilidioksidipäästöjä, mutta Kuninkaantammessa asemakaavamääräykset rajoittavat niitä tavanomaista rakentamista vähäisemmiksi. Kaupunkirakenteen ja

asumismuotojen suhteen monipuoliset ratkaisut edesauttavat eri väestöryhmien sijoittumista ja viihtymistä alueella. Keskusaukio ja kylätalo sekä kävelyä ja pyöräilyä suosiva katu ympäristö ovat turvallista ja viihtyisää julkista tilaa monen ikäisille ja kykyisille asukkaille. Asuntokorttelien yhteistilat, joita on keskitetty katuaukioiden reunoille, sekä korttelipuiston kaupunkiviljelmät, kyläkaivo ja katupelikentät kannustavat kuninkaantammelaisia aktiiviseen ja yhteisölliseen elämään.

Kaavan toteuttamisesta aiheutuu kaupungille noin 34,7 milj. euron kustannukset, jotka jakautuvat seuraavasti:

Kadut	5,5 milj. euroa
Hämeenlinnanväylän liittymä	5,5 milj. euroa
Puistot ja lähivirkistysalueet	1,5 milj. euroa
Vesihuolto	0,9 milj. euroa
Sähkö	1,0 milj. euroa
Kaukolämpö, sis. lämmönsiirtimeen	2,3 milj. euroa
Julkiset rakennukset	18,0 milj. euroa

Kaava-alueelle sijoittuvan, mutta myös lähiympäristöä palvelevan julkisen rakennuksen, eli koulun ja päiväkodin, osuus on alueen toteuttamiskustannuksista yli puolet.

Toteutus

Alueen toteuttaminen edellyttää joidenkin nykyisten toimintojen siirtymistä alueelta muualle. Alueen rakentaminen alkaa arviolta vuonna 2014 alueen pohjoisosasta.

Jokeri 2 -joukkoliikennetunnelin rakentaminen alkaa vuonna 2013 ja kestää kaksi vuotta. Tavoitteena on aloittaa liikennöinti vuonna 2015. Alkuvaiheessa linja johdetaan kulkemaan nykyistä Hakuninmaantietä, kunnes Kuninkaantammenkierto valmistuu kokonaisuudessaan.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Kaavoitustyö on käynnistetty kaupungin aloitteesta. Vireilletulosta on ilmoitettu osallisille kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä, jonka mukana lähetettiin osallistumis- ja arviointisuunnitelma (päiväty 11.3.2008). Vireilletulosta ilmoitettiin myös vuoden 2008 kaavoituskatsauksessa.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty liitteenä olevan osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti. Sitä sekä kaavan lähtökohtia ja tavoitteita esiteltiin yleisötilaisuudessa 25.3.2008. Asemakaavan muutosluonnos ja selostusluonnos ovat olleet

nähtävänä kaupunkisuunnitteluvirastossa 24.1.–11.2.2011. Luonnosta koskeva yleisötilaisuus pidettiin 1.2.2011.

Viranomaisyhteistyö

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen valmistelun yhteydessä on tehty viranomaisyhteistyötä Helsingin kaupungin talous- ja suunnittelukeskuksen, rakennusviraston, kiinteistöviraston, rakennusvalvontaviraston, opetusviraston, liikuntaviraston, sosiaaliviraston, ympäristökeskuksen, liikennelaitoksen, Helsingin seudun ympäristöpalveluiden (HSY), Helsingin seudun liikenteen (HSL) ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa.

Kaava-alue kuuluu Kuninkaankolmion kehittämisvyöhykkeeseen, jossa tehdään säännöllistä yhteistyötä myös Vantaan ja Espoon kaupunkien kanssa.

Esitetyt mielipiteet

Kaavamuutoksen valmisteluun liittyen on asemakaavaosastolle saapunut kirjeitse 14 mielipidettä, joista 8 koski osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa ja 6 asemakaavan muutosluonnosta. Lisäksi suullisia mielipiteitä on esitetty keskustelutilaisuudessa ja puhelimitse.

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään tiivistelmät viranomaisten kannanotoista ja mielipiteistä sekä niiden vastineet laajemmin. Vuorovaikutusraportin liitteenä on muistio keskustelutilaisuudesta.

Asemakaavaluonnos ja jatkosuunnittelu

Kuninkaantammen keskustan asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnos esiteltiin kaupunkisuunnittelulautakunnalle 14.4.2011, ja se hyväksyi luonnoksen jatkosuunnittelun pohjaksi. Samalla lautakunta antoi vastineensa esitettyihin mielipiteisiin.

Jatkosuunnittelun aikana on neuvoteltu alueen maanomistajien ja eri hallintokuntien kanssa ja kaavaluonnoksen asuntokorttelien ratkaisuja on tarkistettu maanomistajatahon konsulttien laatimien viitesuunnitelmien perusteella. Tehdyt tarkistukset ovat koskeneet etupäässä kortteleiden sisäisiä rakennusaloja ja pysäköintiratkaisuja. Asemakaavoitettavaa aluetta on luonnokseen verrattuna hieman pienennetty Hämeenlinnanväylän liittymän alueella. Koska järjestelyillä ei ole merkittävää vaikutusta laajemmalle alueelle, ei suunnitelmaa ole katsottu tarpeelliseksi asettaa uudelleen nähtäville mielipiteitä varten ennen asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen laatimista.

Tilastotiedot

18.09.2012

Akp/1

Voimassa oleva asemakaava

Käyttötarkoitus	Pinta-ala m ²	Kerrosala k-m ²
Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue (T)	221 904	110 950
Lähivirkistysalue (VL)	39 714	
Katu	29 014	
Yhteensä	290 632	110 950

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus

Käyttötarkoitus	Pinta-ala m ²	Kerrosala k-m ²
Asuinrakennusten korttelialue (A)	63 288	74 900
Asuinkerrostalojen korttelialue (AK)	25 363	30 100
Asuinpientalojen korttelialue (AP)	3 857	2 400
Julkisten lähipalvelurakennusten korttelialue (YL)	10 238	7 500
Toimitilarakennusten korttelialue (KTY)	54 425	27 244
Toimitilarakennusten sekä opetus-, tutkimus- ja näihin verrattavaa toimintaa palvelevien rakennusten korttelialue (KYOT)	6 352	5 110
Autopaikkojen korttelialue (LPA)	2 491	
Puisto (VP)	67 869	
Leikkipuisto (VK)	4 695	
Maantien alue (LT)	28 037	
Suojaviheralue (EV)	1 587	
Kadut	62 324	
Yhteensä	330 526	147 254

Jatkotoimenpiteet

Ehdotus koskee valtion ylläpitämään kiinteistörekisteriin kuuluvaa aluetta.

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää ehdotuksesta Helsingin Energia -liikelayoksen ja Helen Sähköverkko Oy:n, HSY:n vesihuollon,

18.09.2012

kiinteistölautakunnan/kiinteistöviraston, yleisten töiden lautakunnan/rakennusviraston, pelastuslautakunnan ja ympäristölautakunnan/ympäristökeskuksen, Vantaan kaupungin, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä muut mahdollisesti tarvittavat lausunnot.

Kiinteistövirasto käynnistää yksityisten maanomistajien kanssa kaupunginhallituksen edellyttämät maapoliittiset neuvottelut.

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen hyväksymisestä päättää kaupunginvaltuusto.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Suvi Tyynilä, projektipäällikkö, puhelin: 310 37264
suvi.tyynila(a)hel.fi
Ulla Jaakonaho, arkkitehti, puhelin: 310 37113
ulla.jaakonaho(a)hel.fi
Matti Neuvonen, diplomi-insinööri, meluselvitykset, puhelin: 310 37311
matti.neuvonen(a)hel.fi
Leena Saransaari, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37193
leena.saransaari(a)hel.fi
Mikko Stenius, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37252
mikko.stenius(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12150 kartta, osa A, päivätty 11.9.2012
- 4 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12150 kartta, osa B, päivätty 11.9.2012
- 5 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12150 kartta, osa C, päivätty 11.9.2012
- 6 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12150 selostus, päivätty 11.9.2012
- 7 Havainnekuva, 11.9.2012
- 8 Näkymiä Kuninkaantammesta
- 9 Vuorovaikutusraportti 14.4.2011, täydennetty 11.9.2012 sekä keskustelutilaisuuksien 25.3.2008 ja 1.2.2011 muistiot
- 10 Mielpidekirjeen lähettäneet luettelo

Otteet

Ote

Ne luonnosvaiheessa
mielipiteensä esittäneet, jotka
ovat ilmoittaneet osoitteensa

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu

18.09.2012

Akp/1

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 11.09.2012 § 289

Pöydälle 11.09.2012

HEL 2012-007742 T 10 03 03

Ksv 0585_2, Kuninkaantammi, karttaruudut F7-G7

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Suvi Tyynilä, projektipäällikkö, puhelin: 310 37264
suvi.tyynila(a)hel.fi

Ulla Jaakonaho, arkkitehti, puhelin: 310 37113
ulla.jaakonaho(a)hel.fi

Matti Neuvonen, diplomi-insinööri, meluselvitykset, puhelin: 310 37311
matti.neuvonen(a)hel.fi

Leena Saransaari, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37193
leena.saransaari(a)hel.fi

Mikko Stenius, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37252
mikko.stenius(a)hel.fi

§ 306

Kuninkaantammen keskustan alustava liikennesuunnitelma (a-asia)

HEL 2012-011545 T 08 00 00

Karttaruutu F7/G7, hankenro 0585-2

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti hyväksyä liikennesuunnitteluosaston piirustuksen 6107-1 mukaisen Kuninkaantammen keskustan alustavan liikennesuunnitelman.

Päätöksen jakelu:

- Yleisten töiden lautakunta

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Leena Saransaari, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37193
leena.saransaari(a)hel.fi

Liitteet

1 Piirustus 6107-1

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Vantaan kaupunki

Otteen liitteet

Liite 1

Liite 1

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelulautakunta päättäneen hyväksyä liikennesuunnitteluosaston piirustuksen 6107-1 mukaisen Kuninkaantammen keskustan alustavan liikennesuunnitelman.

Päätöksen jakelu:

- Yleisten töiden lautakunta

Tiivistelmä

Kuninkaantammen keskustan asemakaavaehdotus on lautakunnan listalla asemakaavapäällikön asiana. Lautakunta päättäneen asettaa asemakaavan nähtäville lausuntoja ja muistutuksia varten.

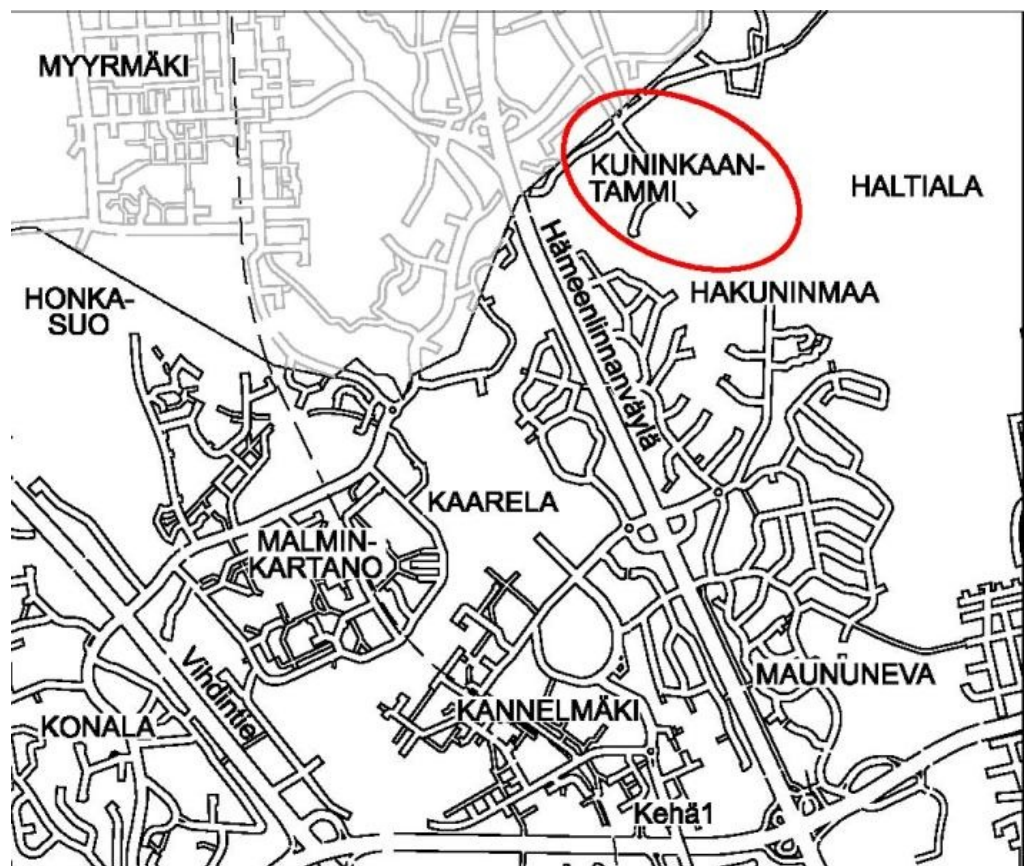
18.09.2012

Kaavaan liittyen on laadittu Kuninkaantammen keskustan alustava liikennesuunnitelma. Kuninkaantammen kaava-alue liittyy alkuvaiheessa nykyiseen Hakuninmaantiehen, jolta on edelleen yhteys Kaivoksen eritasoliittymän kautta Hämeenlinnanväylälle.

Toinen eritasoliittymä Hämeenlinnanväylälle on tarkoitus rakentaa tämän eteläpuolelle noin vuosina 2015-16. Liittymän suunnitelma on listalla omana asiana.

Alueen pääkokoojakadun kautta kulkee runkolinja Jokeri 2.

Esittelijä

Kuninkaantammen keskustan asemakaavaluonnos hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa 14.4.2011. Kaavan liikennesuunnitelma sisältyi asiakirjoihin. Aiemmin laadittua liikennesuunnitelmaa on tarkistettu ja laadittu piirustuksen 6107-1 mukainen Kuninkaantammen keskustan alustava liikennesuunnitelma.

Katuverkko

Kuninkaantammen kaava-alue liittyy alkuvaiheessa nykyiseen Hakuninmaantiehen (tuleva Kuninkaantammenkierto), jolta on edelleen

yhteys Kaivokselan eritasoliittymän kautta Myyrmäkeen ja Hämeenlinnanväylälle.

Toinen eritasoliittymä Hämeenlinnanväylälle on tarkoitus rakentaa Kaivokselan eritasoliittymän eteläpuolelle noin vuosina 2015-16. Liittymä on sijoitettu suunnitellun Kehä II:n liittymän kohdalle ja se on luonteeltaan tilapäinen. Liittymässä on Hämeenlinnanväylän eteläiset yhteydet ja Hämeenlinnanväylän ylittävää katuyhteyttä on mahdollista jatkaa länteen Vantaan puolelle. Liittymän suunnitelma on omana asiana lautakunnan listalla.

Kuninkaantammen pääkokoojakatu on Kuninkaantammenkierto. Katu on 1+1-kaistainen puistokatu, jota reunustaa puurivit ja keskellä on viherkaista. Katupuiden välissä on vieras- ja asiointipysäköintiä sekä hulevesipainanteita. Kadun molemmin puolin ovat jalkakäytävät ja kaksisuuntaiset pyörätiet, minkä on Kuninkaantammissa katsottu palvelevan parhaalla tavalla alueen sisäistä käyttöä. Pitkämatkaista pyöräilyä varten rakennetaan seudullisesti palveleva sujuva reitti pääkadun eteläpuolelle rakennettavaan Helene Schjerfbeckin puistoon.

Kuninkaantammenkierto jatkuu alueen keskiosiin Taidemaalarinkatuna, jolla on puita ja kadunvarsipysäköintiä. Itäosassa Kuninkaantammenkierto muuttuu Paletinkierto-kaduksi, jonka kautta on yhteys Paloheinän joukkoliikennetunneliin ja joukkoliikennekatua pitkin Perhekunnantielle. Yhteys uuteen Hämeenlinnanväylän liittymään kulkee Kuninkaantammenrinnettä pitkin. Kaduille on suunniteltu nopeusrajoitus 40 km/h.

Kävely ja pyöräily

Kuninkaantammen keskusta-alue on suunniteltu mahdollisimman vähäautoiseksi. Yhteydet kortteleihin johdetaan päätyvien tontti- ja pihakatuja kautta. Alueen kadut ovat enimmäkseen kävelykatuja ja puistoteitä. Keskusta-alueelta on hyvät jalankulku- ja pyöräily-yhteydet ympäröiville virkistysalueille.

Pyöräyhteydet lähimmille rautatieasemille Malminkartanoon ja Myyrmäkeen ovat uuden liittymän rakentamisen jälkeen noin 2,3 kilometriä.

Joukkoliikenne

Joukkoliikennedyhteydet alueelle on suunniteltu toimiviksi. Poikittainen bussilinja Jokeri 2 kulkee alueen läpi Vuosaaresta Malmin ja Paloheinäntunnelin (arvioitu rakentamisajankohta 2013-2014) kautta Myyrmäkeen. Sillä on pysäkit alueen keskuksen ja Editan pääportin kohdilla. Seutulinja 474 siirretään kulkemaan reittiä Hämeenlinnanväylä - Kuninkaantammenrinne - Vantaanlaaksontie ja se tarjoaa suoran

yhteyden Helsingin keskustaan. Lisäksi on tarkoitus jatkaa linjaa 43 Hakuninmaalta Perhekunnantieltä aina Pitkälän ulkoilumajalle asti. Aluksi linjan päätepysäkki on Kuninkaantammenkierrolla Editan kohdalla. Myös bussilinja 66 Paloheinästä on mahdollista jatkaa Paloheinäntunnelin kautta Kuninkaantammen päätteeksi.

Kuninkaantammen katujen mitoituksessa on varauduttu siihen, että Jokeri 2 muutetaan raitiotieliikenteeksi. Tällöin raitiotie on Kuninkaantammenkierrolla omilla kaistoillaan.

Pysäköinti

Kuninkaantammen keskustan alueella autopaikkavaatimus on kerrostalotonteilla suurempi luvuista 1 ap/120 k-m² tai 0,6 autopaikka/asunto, pientalotonteilla suurempi luvuista 1 ap/100 k-m² tai 1 ap/asunto. Alueella käytetään asuintonttien autopaikkamäärien laskentaohjeista poiketen vähemmän autopaikkoja edellyttämää normia, koska Jokeri 2 liikennöi Kuninkaantammesta kahden kilometrin päähän juna-asemalle ja linja suunnitellaan tulevaisuudessa siirrettäväksi raiteille. Kuninkaantammenkierrolla tulee jatkossa liikennöimään myös säteittäissuuntainen runkolinjabussi Kamppiin.

Asuntojen autopaikat sijoitetaan tonteille ja LPA-alueille. Alueen kadunvarsipaikat toimivat vierailu- ja asiointipaikkoina.

Kuorma-autojen pysäköinnille ei ole varattu tilaa; niiden pysäköintiä selvitetään Kuninkaantammen muiden kaava-alueiden yhteydessä.

Polkupyöräpaikkoja tulee rakentaa vähintään 1 paikka / 30 k-m².

Huoltoliikenne

Huoltoliikenteen reitit sijoittuvat pääosin kaduille. Jätepisteet ovat rakennuksissa katujen varsilla.

Toteutus

Kuninkaantammen keskustan rakentaminen alkanee vuonna 2013 alueen pohjoisosasta, jonne on olemassa Hakuninmaantien katuyhteys.

Katujen rakentaminen alkanee vuonna 2014 alueen itäosasta, mikä mahdollistaa Jokeri 2-bussin liikennöinnin aloittamisen Keskuspuiston alittavasta Paloheinän tunnelista nykyiselle Hakuninmaantielle vuonna 2015.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

18.09.2012

Lisätiedot

Leena Saransaari, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37193
leena.saransaari(a)hel.fi

Liitteet

1 Piirustus 6107-1

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne-
ja ympäristökeskus
Vantaan kaupunki

Otteen liitteet

Liite 1

Liite 1

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 11.09.2012 § 290

Pöydälle 11.09.2012

HEL 2012-011545 T 08 00 00

Karttaruutu F7/G7, hankenro 0585-2

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Leena Saransaari, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37193
leena.saransaari(a)hel.fi

§ 307

Hämeenlinnanväylän ja Kuninkaantammenrinteen eritasoliittymän liikennesuunnitelma (a-asia)

HEL 2012-001680 T 08 00 01

Karttaruutu F7, hankenro 0901_3

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus päättäisi omalta osaltaan, että Hämeenlinnanväylän ja Kuninkaantammenrinteen eritasoliittymän suunnittelua jatketaan liikennesuunnitteluosaston piirustuksen 6065-2 mukaisesti.

Päätöksen jakelu:

- kaupunginhallitus
- rakennusvirasto
- hallinto-osasto

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Heikki Palomäki, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37312
heikki.palomaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Piirustus 6065-2

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Vantaan kaupunki

Otteen liitteet

Liite 1

Liite 1

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelulautakunta päättäneen esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus päättäisi omalta osaltaan, että Hämeenlinnanväylän ja Kuninkaantammenrinteen eritasoliittymän suunnittelua jatketaan liikennesuunnitteluosaston piirustuksen 6065-2 mukaisesti.

Päätöksen jakelu:

- rakennusvirasto
- hallinto-osasto

Tiivistelmä

Kuninkaantammenrinteen eritasoliittymä luo yhteydet Kuninkaantammen uudelta asuinalueelta Hämeenlinnanväylälle etelään sekä länteen Malminkartanoon ja Myyrmäkeen. Liittymä on tarkoitus rakentaa väliaikaisena. Kehä II:n jatkaminen Hämeenlinnan-väylälle edellyttää liittymänuudelleen rakentamista.

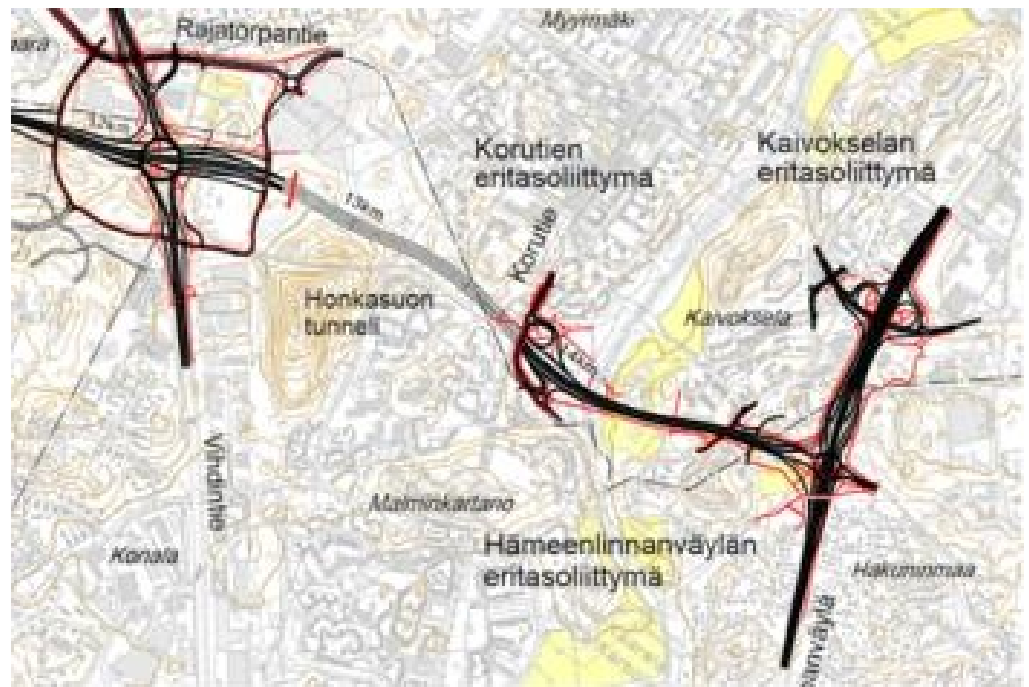
Esittelijä

Sijaintikartta

Lähtökohdat

Vuonna 2008 valmistui yleissuunnitelma Kehä II välillä Turunväylä Hämeenlinnanväylä. Yleissuunnitelman mukainen hanke ei ole lähiaikojen toteuttamishjelmissä suurista kustannuksista johtuen. Vuonna 2011 selvitettiin löytyisikö kevyempi, halvempi ja siten aikaisemmin toteutettavissa oleva vaihtoehto yleissuunnitelmalle. Selvityksen perusteella Kehä II:n jatkeen mahdollinen keventäminen ei merkittävästi muuta yleissuunnitelman liittymäratkaisua Hämeenlinnanväylän kohdalla.

Ote Kehä II:n jatkeen yleissuunnitelman yleiskartasta.

Koska Kuninkaantammen uusi kaupunginosa tarvitsee ajoyhteydet Hämeenlinnanväylälle etelään, päätettiin suunnitella välivaiheen eritasoliittymä.

Hämeenlinnanväylän parantamisesta välillä Kannelmäki Kaivoksela on laadittu toistaiseksi toteuttamaton rakennussuunnitelma vuonna 2008. Suunnitelma sisältää bussikaistojen ja melusteiden rakentamisen.

Suunnitelma

Yleiskuvaus

Liikennesuunnitteluosastolla on laadittu Hämeenlinnanväylän ja Kuninkaantammenrinteen liikennesuunnitelma (piirustus 6065-2). Kuninkaantammenrinne ylittää Hämeenlinnanväylän siltana muodostaen yhteyden idässä Kuninkaantammen sekä lännessä Vanhalle Kaarelantielle ja Korutielle. Kuninkaantammenrinteeltä on suorat rampit etelään Hämeenlinnanväylälle. Kuninkaantammesta pohjoiseen ajetaan Kaivoksen eritasoliittymän kautta Hämeenlinnanväylälle.

Nykytilanteessa Hämeenlinnanväylällä on bussipysäkit raittiylikulun yhteydessä. Pysäkit siirretään liikennesuunnitelmassa etelämmäksi vuoden 2008 rakennussuunnitelman mukaisesti. Samaa suunnitelmaa mukaillen Hämeenlinnanväylälle rakennetaan lisäkaistat.

Kuninkaantammen ja Myyrmäen välinen raittisyhteys kulkee Kuninkaantammenrinteen pohjoisreunassa. Lisäksi liikennesuunnitelmassa jatketaan Hämeenlinnanväylän itäpuolinen raitti Kalannintieltä kaupungin rajan ylikululle kuten vuoden 2008 rakennussuunnitelmassakin.

Hämeenlinnanväylän eri puolia yhdistävä virkistysyhteys, joka on talvisin hiihtolatu, kulkee nykytilanteessa kaupungin rajalla olevan ylikulun kautta. Kehä II:n yleissuunnitelmassa yhteyttä varten oli erillinen vihersilta. Liikennesuunnitelmassa on varattu mahdollisuus linjata virkistysyhteys eritasoliittymäsillan kautta.

Liikenne

Hämeenlinnanväylän keskimääräinen arkivuorokausiliikenne oli vuonna 2010 noin 60 600 ajon/vrk. Ennustevuonna 2030 väylällä on liittymän eteläpuolella noin 82 000 ajon/vrk ja pohjoispuolella noin 71 000 ajon/vrk. Kuninkaantammenrinteen itähaaralla liikennemäärä on noin 11 300 ajon/vrk ja vilkkaammalla länsihaaralla noin 14 800 ajon/vrk.

Ramppiliittymät toimivat hyvin valo-ohjaamattomina, ruuhka-aikaan syntyy kuitenkin kohtuullisia jonoja. Varmuuden vuoksi liittymien rakentamisessa varaudutaan valo-ohjauksen toteuttamiseen jälkikäteen.

Vanhan Kaarelantien ja Kuninkaantammenrinteen väliset liittymät toimivat hyvin valo-ohjaamattomia, ruuhka-aikaan syntyy kuitenkin kohtuullisia jonoja. Varmuuden vuoksi Vanhan Kaarelantien liittymän rakentamisessa varaudutaan valo-ohjauksen toteuttamiseen jälkikäteen.

Malminkartanontien, Ojamäentien ja Vanhan Nurmijärventien liittymä toimii hyvin nykyisenä yksikaistaisena kiertoliittymänä.

Maankäyttö

Kuninkaantammen osayleiskaavassa 7.2.2008 alue on Kehä II:n yleissuunnitelman eritasoliittymän mukaisesti piirrettyä liikennealuetta. Hämeenlinnanväylä on kyseisellä kohdalla nykyään asemakaavoittamatonta aluetta. Kuninkaantammen keskustan asemakaavaehdotuksessa nro 12150 aluetta ei nyt asemakaavoiteta kokonaisuudessaan, vaan asemakaava koskee ainoastaan liittymäalueen eteläosaa, jonka rajausta poikkeaa vähäisessä määrin osayleiskaavaan merkitystä aluerajauksesta.

Muut vaikutukset

Väylien hallinnolliset luokat päätetään tiesuunnitteluvaiheessa. Hämeenlinnanväylä on nykyisin valtion maantie. Sellaiseksi luokitellaan

myös uudet rampit. Hämeenlinnanväylän suuntainen itäpuolinen raitti sijaitsee pääosin LT-alueella.

Vuoden 2008 rakennussuunnitelmassa Hämeenlinnanväylän varren asutusta suojaavat molemmiin puoliin meluesteet. Liikennesuunnitelman ramppien vuoksi meluesteitä on jouduttu hieman muuttamaan. Uudet liittymärampit toimivat osittain meluesteinä ja niille rakennetaan todennäköisesti myös melukaiteet. Uuden liittymäsuunnitelman mukainen meluselvityksen päivitys tehdään tiesuunnittelun yhteydessä.

Itäisen liittymärampin viereen voidaan muodostaa rakennusviraston puistosuunnitelman mukainen kosteikko.

Kustannukset

Eritasoliittymän alustava kustannusarvio on 5 500 000 euroa maarakennuskustannusindeksin 2000=100 ollessa 145,3. Arvio sisältää uuden sillan, liittymärampit ja liittymiskaistat. Arvio ei sisällä Hämeenlinnanväylän rakennussuunnitelman mukaisia lisäkaistoja, pysäkkisiirtoja tai meluntorjuntaa eikä katujärjestelyjä ramppliittymistä ulospäin. Valtio ei ole suunnitelmassaan varautunut osallistumaan kustannuksiin perustelunaan, että hanke johtuu kaupungin maankäytön kehittämisestä. Helsingin ja Vantaan välisestä kustannusjaosta sovitaan tiesuunnitelman yhteydessä.

Valtion perustelua olla osallistumatta kustannuksiin ei voi pitää kestäväenä. Maankäytön kehittäminen yhdyskuntarakenteen kannalta tiiviisti ja keskeisten yhteyksien varten on kestävä yhdyskuntarakenteen kehittämisen kannalta johtava periaate. Valtio on tähän useissa strategioissaan sitoutunut ja nimenomaan korostanut tarvetta tehdä maankäytön ja liikenteen suunnittelu yhdessä niin, että kokonaisliikkumistarve vähenee. Kuninkaantammen tapauksessa Helsinki on sijoittamassa uutta maankäyttöä tehokkaasti kaupunkirakenteeseen. Tästä aiheutuu liikenteen kasvua ja eritasoliittymän investointitarve, mutta liikennettä syntyy vähemmän verrattuna siihen, että uusi maankäyttö sijoitettaisiin vähemmän keskeiselle paikalle. Jos esimerkiksi Kuninkaantammen sijasta uusi maankäyttö sijoitettaisiin kehyskuntiin, olisi syntyvä liikennesuorite selvästi suurempi ja valtion väyliä enemmän kuormittava sekä suurempia investointeja edellyttävä. Valtion tulisi ohjata kuntia sijoittamaan maankäyttö keskeisesti, kuten Kuninkaantammessa tehdään. Maankäytön sijoittamisesta keskeisesti ja koko yhteiskunnan kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla ei tule rangaista kuntaa epäämällä valtion osuus väylille tarvittaviin investointeihin.

Tutkitut vaihtoehtoiset ratkaisut

Eritasoliittymävaihtoehtoja tutkittiin useita:

- Liittymän rakentamatta jättäminen ohjaisi liikenteen nykyään vaikeasti kuormittuneeseen Kaivokselan liittymään.
- Kehä II:n jatketta varten säilytettävän sillan rakentaminen olisi liian kallista Hämeenlinnanväylän tasauksen laskemisen vuoksi.
- Koillissektorin silmukkaramppiratkaisu ei olisi lainkaan hyödynnettävissä Kehä II:n jatkeen rakentamisen aikana.
- Länsiyhteyden rakentamatta jättäminen ei olisi Vantaan eikä Helsingin yhteystarpeiden mukaista.
- Kaakkoissektorin rampin suunnitteleminen kulmatontin kohdalla matalampana siirtäisi rampin lähemmäksi muita tontteja, kasvattaisi liittymän tilantarvetta eikä mahdollistaisi suunnitellun kosteikon toteuttamista.

Länsiyhteyden vaihtoehtoja tutkittiin Vantaan teettämässä esiselvityksessä. Hylättyjä ratkaisuja olivat Kuninkaantammenrinteen johtaminen tasossa Vanhalle Kaarelantielle, Kuninkaantammenrinteen johtaminen Korutielle Vanhan Kaarelantien ali ilman ramppeja ja molemminpuolisin rampein. Päädyttiin siis rakentamaan yhteys Korutielle asti siten, että Kuninkaantammenrinteen eteläpuolelta voidaan liittyä Vanhalle Kaarelantielle.

Muuta

Liikennesuunnitelma on laadittu yhteistyössä rakennusviraston, Uudenmaan ELY-keskuksen ja Vantaan kaupungin kanssa.

Jatkotoimenpiteet

Liikennesuunnitelma toimii pohjana tiesuunnitelmalle, jonka laatimisen käynnistää rakennusvirasto. Kaupunginvaltuuston 16.11.2011 hyväksymässä taloussuunnitelmassa on alustavasti varauduttu liittymän rakentamiseen vuosina 2015-2016.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Heikki Palomäki, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37312
heikki.palomaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Piirustus 6065-2

Otteet

18.09.2012

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne-
ja ympäristökeskus
Vantaan kaupunki

Otteen liitteet

Liite 1

Liite 1

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 11.09.2012 § 291

Pöydälle 11.09.2012

HEL 2012-001680 T 08 00 01

Karttaruutu F7, hankenro 0901_3

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Heikki Palomäki, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37312
heikki.palomaki(a)hel.fi

§ 308

Hernesaaren osayleiskaavaehdotuksesta tehdyt muistutukset, saadut kirjeet ja annetut lausunnot (nro 12099) (a-asia)

Pöydälle 18.09.2012

HEL 2011-003791 T 10 03 02 00

Ksv 0836_1, karttalehti G2

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti panna asian pöydälle kahdeksi viikoksi.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Matti Kaijansinkko, projektipäällikkö, puhelin: 310 37195
matti.kaijansinkko(a)hel.fi
Jari Huhtaniemi, arkkitehti, puhelin: 310 37197
jari.huhtaniemi(a)hel.fi
Kati Immonen, insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37254
kati.immonen(a)hel.fi
Anne Karlsson, johtava yleiskaavasuunnittelija, kaupalliset selvitykset, puhelin: 310 37444
anne.karlsson(a)hel.fi
Leena Makkonen, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37262
leena.makkonen(a)hel.fi
Anna Nervola, liikenneinsinööri, liikennesuunnittelu, puhelin: 310 37135
anna.nervola(a)hel.fi
Matti Neuvonen, diplomi-insinööri, meluvaikutukset, puhelin: 310 37311
matti.neuvonen(a)hel.fi
Juha-Pekka Turunen, vuorovaikutussuunnittelija, puhelin: 310 37403
juha-pekka.turunen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelulautakunta päättäneen lähettää 7.2.2012 päivätyn ja 18.9.2012 muutetun 20. kaupunginosaa (Länsisatama) ja 53. kaupunginosaa (Ulkosaaret) koskevan Hernesaaren osayleiskaavaehdotuksen nro 12099 kaupunginhallitukselle puoltaen sen hyväksymistä ja esittää, etteivät tehdyt muistutukset, kirjeet ja annetut lausunnot anna aiheita muihin toimenpiteisiin.

Lautakunta päättäneen muuttaa osayleiskaavaehdotusta seuraavasti:

Muistutusten, kirjeiden ja lausuntojen johdosta tehdyt muutokset

- kaavakartan kortteleihin liittyvät vesialueen osat (W) on muutettu asuinkorttelin sisäiseksi vesialueeksi (WA).
- kaavakarttaan on lisätty veneliikenteen yhteystarvemerkinä.
- kaavamääräyksiin on lisätty määräys: "Asemakaavoituksen yhteydessä tulee laatia helikopterikentän kustannus- ja hyötyselvytys sekä arvioida kentän vaikutuksia lähialueen kaavoitukseen."
- P/TY-aluetta koskeva kaavamääräys: "Palvelujen ja hallinnon alue sekä teollisuusalue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Alue varataan pääasiassa veneilyyn ja vapaa-aikaan liittyvän kaupan suuryksikön ja ympäristöhäiriötä aiheuttamattoman veneiden rakentamis-, korjaus- ja varastointitoiminnan tarpeisiin." on muutettu muotoon: "Palvelujen ja hallinnon alue sekä teollisuusalue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Alue varataan pääasiassa veneilyyn ja vapaa-aikaan liittyvän paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupan ja ympäristöhäiriötä aiheuttamattoman veneiden rakentamis-, korjaus- ja varastointitoiminnan tarpeisiin."
- kaavaselostuksen Ilma- ja hajupäästöt -kappaleeseen on lisätty teksti: "Telakan toiminnassa käytettävistä pintakäsittelyaineista aiheutuvaa hajupäästöä on tutkittu vuonna 2001. Tutkimuksen jälkeen telakan tuotanto on vähentynyt ja lisäksi tuotannossa käytetään vähemmän hajua aiheuttavia aineita ja työmenetelmiä on kehitetty vähemmän päästöjä aiheuttavaan suuntaan."
- kaavaselostuksen Vaikutukset ihmisten terveyteen ja turvallisuuteen -kappaleeseen on lisätty teksti: "Yhden risteilijälaivapaikan lisääminen Länsisatamaan ei tule merkittävästi vaikuttamaan alueen ilmanlaatuun vuonna 2035. Osayleiskaava-alueen liikenteen päästöistä ei aiheudu Telakkakadulla Telakkarannan kaava-alueen kohdalla ilmanlaadun raja-arvojen ylityksiä."
- kaavaselostuksen Kaupunkikuva ja suojelukohteet -kappaleeseen on lisätty teksti: "Jatkosuunnittelun yhteydessä selvitetään keinoja alueen rakentamisaikaisten ja pysyvien ympäristötaidehankkeiden edistämiseksi."
- kaavaselostuksen Puisto (VP) -kappaleeseen on lisätty teksti: "Rantapuiston suunnittelulle ja toteutukselle asetetaan korkeat puistotaiteelliset tavoitteet."

- kaavaselostuksen Helikopterikenttä (LL-1)-kappaleeseen on lisätty teksti: "Jatkosuunnittelun yhteydessä selvitetään helikopterikentän pengerryksien luiskaamista ja maisemointia kasvillisuudella."
- kaavaselostuksen Vesiliikenne-kappaleeseen on lisätty teksti: "Jätkäsaaren ja Hernesaaren välisen vesibussiliikenteen toimintaedellytyksiä pyritään edistämään jatkosuunnittelun yhteydessä."
- kaavaselostuksen Tavoitteet -kappaleeseen on lisätty teksti: "Joukkoliikenteeseen tukeutuvan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa kiinnitetään huomiota suunnitteluratkaisuiden energiatehokkuuteen."
- kaavaselostuksen Julkisten palvelujen ja hallinnon alue (PY) -kappaleeseen on lisätty teksti: "Helikopteri- ja laivaliikenteen meluvaikutuksista, ranta-alueen tuulisuudesta ja kaupunkikuvallisista syistä johtuen PY-korttelit on sijoitettu keskeisesti alueelle raitiotiepysäkkien ja palveluiden läheisyyteen. PY-kortteleiden rakennukset suunnitellaan jatkosuunnittelun yhteydessä kokoojakadun varrelle siten, että ne suojaavat piha-alueita katuliikenteen ääni- ja päästövaikutuksilta."
- kaavaselostuksen Vaikutukset luontoon ja alueen maa- ja kallioperään -kappaleen teksti "Rakennettavan rantapuiston rantaviivasta tulee nykyistä rantaviivaa vaihtelevampi ja osin luonnonmukaisemmin käsitelty, mikä osaltaan edistää ympäristön monimuotoisuutta Hernesaassa." on muutettu muotoon "Rakennettavan rantapuiston rantaviivasta tulee nykyistä rantaviivaa vaihtelevampi. Rantapuiston jatkosuunnittelun lähtökohtana on rakennettuun merenrantaan soveltuva tulkinta saaristomaisemasta ja sen kasvillisuudesta."
- kaavaselostuksen Yhdyskuntatekninen huolto -kappaleen teksti "Alueen eteläosaan sijoitetaan lumen merivastaanottoaika." on muutettu muotoon: "Jatkosuunnittelun yhteydessä selvitetään lumen vastaanottoaikaan sijoittamista alueen eteläosaan."
- kaavaselostuksen teksti Liikenne-kappaleessa "Asukaspysäköinnin osalta käytetään kaupunkisuunnittelulautakunnan vuonna 2007 hyväksymää laskentaohjetta 1 ap/115 k-m2. Muiden toimintojen osalta käytetään kaupunkisuunnittelulautakunnan vuonna 1994 hyväksymiä ohjeita." on muutettu muotoon: "Asukaspysäköinnin ja muiden toimintojen osalta käytetään

kaupunkisuunnittelulautakunnan hyväksymiä asuintonttien ja työpaikka-alueiden autopaikkamäärien laskentaohjeita."

- kaavaselostuksen Rakennettu ympäristö -kappaleessa "Kaikki yli 230 metriä pitkät risteilyalukset ohjataan Hernesaareen." on muutettu muotoon: "Kaikki yli 214 metriä pitkät risteilyalukset ohjataan Hernesaareen."
- kaavaselostuksen Hernesaaren toteuttaminen -kappaleen kuvaa "Kaavoitusaikataulu" on päivitetty.
- kaavaselostuksen liitteisiin on lisätty Liikenteen typenoksidi- ja pienhiukkaspäästöjen leviämismallinnus Telakkakadun alueella ja arvio ilmanlaadusta Hernesaarella -selvitys.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan ponsien johdosta tehdyt muutokset

- kaavamääräyksiin on lisätty määräys: "Asemakaavoituksen yhteydessä tulee laatia helikopterikentän kustannus- ja hyötyselvitys sekä arvioida kentän vaikutuksia lähialueen kaavoitukseen."
- Kaavaselostuksen Hernesaaren toteuttaminen -kappaleen kuvaa "Kaavoitusaikataulu" on päivitetty.

Muut muutokset

- kaavaselostuksen Ilma- ja hajupäästöt kappaleeseen on lisätty teksti: "Lisäksi alueelle aiheutuu ilma- ja hajupäästöjä Hietalahden telakan toiminnasta."
- kaavaselostuksen kuvaa "Nykyiset liikennemäärät" on päivitetty.
- kaavaselostuksen kuvaa "Hernesaaren liikenne-ennuste 2035" on päivitetty.
- kaavaselostuksen kuvaa "Katualueiden poikkileikkauksia" ja selostuksen liitettä Hernesaaren katujen poikkileikkaukset on päivitetty.
- kaavaselostukseen on lisätty kuva kesällä 2012 alueelle toteutetuista viidestä designistuinryhmästä, jotka rakennettiin arkkitehtiopiskelijoiden Wastelands -festivaalin yhteydessä.
- kaavaselostukseen on tehty teknisiä tarkistuksia ja se on lisäksi tarkistettu vastaamaan kaavakarttaan ja -määräyksiin tehtyjä muutoksia.

18.09.2012

- kaavaselostuksen liitteisiin on lisätty "Hernesaaren osayleiskaavan aloitusvaihe, viranomaisneuvottelumuistio 1.2.2008" ja "Hernesaaren osayleiskaavaehdotus, viranomaisneuvottelumuistio 4.6.2012".

Samalla lautakunta päättäneen esittää kaupunginhallitukselle, ettei osayleiskaavaehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.

Lisäksi lautakunta päättäneen antaa kaupunkisuunnittelulautakunnan esityksestä ja vuorovaikutusraportista ilmenevät vastaukset kaupungin perusteltuna kannanottona tehtyihin muistutuksiin.

Lautakunta päättäneen myös antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet saatuihin kirjeisiin.

Päätöksen jakelu:

- kaupunginhallitus

- hallintokeskus *****

Esittelijä

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 28.2.2012 lähettää 7.2.2012 päivätyn 20. kaupunginosaa (Länsisatama) ja 53. kaupunginosaa (Ulkosaaret) koskevan Hernesaaren osayleiskaavaehdotuksen nro 12099 kaupunginhallitukselle puoltaen sen hyväksymistä.

Osayleiskaava mahdollistaa asumisen, työpaikkojen ja vapaa-aikaan ja matkailuun liittyvien toimintojen sijoittamisen Hernesaareen. Risteilylaivoille on osoitettu kahden nykyisen laituripaikan lisäksi yksi uusi laituripaikka. Helikopterikentälle on osoitettu uudelle täyttömaalle pysyvä sijainti. Lisäksi alueelle on sijoitettu kaksi venesatamaa; purjevenesatama ja vesiuurheilukeskus. Venesatamien yhteydessä on vapaa-aikaan ja veneilyyn liittyvän kaupan ja toiminnan keskittymä. Hernesaaren itärantaan rakennetaan puisto, jonka pinta-ala on noin 5 ha. Laivakadun länsipuolella Fordin talo, Munkkisaaren teollisuustalo ja Valtion viljavaraston siilot säilytetään. Osayleiskaava-alueen nykyisen maa-alueen pinta-ala on noin 33 ha. Merialueille tehtäviä lisätäyttöjä on noin 11 hehtaaria. Asuntorakentamisen kerrosalatavoite on noin 210 000 k-m², joka vastaa noin 5 100 asukasta. Työpaikka- ja palvelukerrosalatavoite on noin 190 000 k-m², joka vastaa noin 3 800 työpaikkaa. Alueelle suunnitellaan monipuolisia kaupunkiasumisen muotoja. Niitä ovat kerrostalojen lisäksi kaupunkipientalot ja -rivitalot ja kerrostalon ja pientalon asumisratkaisujen yhdistelmät. Tavoitteena on, että alueesta tulee elinvoimainen ja viihtyisä osa Helsingin kantakaupunkia. Helsingin yleiskaava 2002:ssa alue on pääosin työpaikka-, teollisuus-, toimisto- ja satamatoimintojen aluetta.

Asuminen ei ole yleiskaavan mukainen toiminto josta syystä osayleiskaavan laadinta alueelle on tarpeen. Osayleiskaava on oikeusvaikutteinen ja tulee korvaamaan alueellaan voimassa olevan yleiskaavan. Helsingipuiston rajausta tarkistetaan seuraavan yleiskaavan yhteydessä helikopterikentän osalta. Hernesaaren toteutuksen kokonaiskustannusarvio on 204 miljoonaa euroa (alv 0 %) eli noin 580 euroa/uusi k-m2.

Hernesaaren osayleiskaavaehdotus on ollut maankäyttö- ja rakennusasetuksen 19 § mukaisesti julkisesti nähtävillä 23.3.–23.4.2012.

Ehdotuksesta on tehty 4 muistutusta. Ennen nähtävilläoloaika on saapunut yksi kirje. Nähtävilläoloajan jälkeen on saapunut 2 kirjettä. Ehdotuksesta on annettu 22 lausuntoa. Ehdotuksesta ovat antaneet lausuntonsa Helsingin Energia -liikelaitos ja Helsingin Sähköverkko Oy, Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY, Helsingin Satama, rakennuslautakunta, kaupunginmuseon johtokunta, kiinteistölautakunta, yleisten töiden lautakunta, pelastuslautakunta, liikuntalautakunta, opetuslautakunta, sosiaalilautakunta, terveyslautakunta, kulttuuri- ja kirjastolautakunta, ympäristölautakunta, Liikenneviraston Meriväylät -yksikkö, HSL Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymä, Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi ilmailu, Helsingin poliisilaitos, Matkailun edistämiskeskus, Etelä-Suomen Sotilasläänin Esikunta ja Etelä-Suomen huoltorykmentin esikunta, Uudenmaan liitto ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Maankäyttö- ja rakennuslain 66 §:n mukainen viranomaisneuvottelu koskien Hernesaaren osayleiskaavaehdotusta järjestettiin 6.4.2012. Viranomaisten puheenvuoroissa kiinnitettiin huomiota maakuntakaavaan, veneliikenteen yhteystarpeisiin, katu-, satama- ja helikopteriliikenteen melu- ja päästövaikutuksiin, energiatehokkuuteen, katumitoitukseen, toteutuskustannuksiin ja rakennettavuuteen, lumenvastaanottoon, veneiden talvisäilytykseen, pysäköintiin, vesialueen madaltamiseen, asemakaava-alueisiin, matkailun kehittämiseen, energiaselvitykseen, helikopterikentän maisemointiin, täyttö- ja ruoppaushankkeiden yhteisvaikutuksiin ja helikopterikentän vaikutuksiin.

Muistutukset

Muistutuksissa esitettiin, että helikopterikenttä tulee jättää nykyiselle paikalle. Meritäyttöjen rakentaminen huonontaa meriveden laatua. Täyttöniemestä on laadittava havainnekuva Ursinin rannasta ihmissilmän korkeudelta katsottuna. Hernesaaren rakentamistehokkuutta tulee vähentää, koska liika rakentaminen aiheuttaa haittaa kaupungin eteläosien asuttavuudelle, merialueen

luonnolle ja liikenteen sujuvuudelle. Asuinkortteleiden keskellä olevat vesialtaat tulee korvata puistoilla. Helikopterikentän asemakaavasta tulee päättää samanaikaisesti Hernesaaren asuinkerrostalokortteleiden asemakaavojen kanssa. Osayleiskaavan perusteella ei tule tehdä meritäyttöjä. Eteläosan P/TY-alueen rakennusten tulee olla 30–40 metriä korkeita automatisoituja veneiden ja autojen säilytysjärjestelmiä varten. P/TY- kaavamääräyksen tulee mahdollistaa myös liike-, toimi- ja asuintilojen rakentamisen. Helikopterikentästä tulee laatia ympäristövaikutusten arviointi. Äänivaikutusten johdosta helikopterikenttää ei tule sijoittaa Hernesaareen. Hernesaaren ja Jätkäsaaren pilaantuneiden sedimenttien ruoppaukset ja meritäytöt vaikuttavat veden laatuun, eliöstöön, meren virtauksiin ja vaihtuvuuteen esimerkiksi Lauttasaaren pohjoispuolisilla alueilla. Kaavaselostuksesta puuttuu arviointi ruoppauksen aiheuttaman pilaantuneen aineksen kulkeutumisen vaikutuksista lähialueen vedenalaisiin luontotyyppeihin ja lajistoon. Suunnittelualueelle ei tule osoittaa mereen päätyvää lumenvastaanottopaikkaa, koska ympäristökeskuksen ja rakennusviraston tutkimuksen (2012) mukaan lumenkaato mereen tulisi lopettaa kokonaan ja korvata maalle sijoittuvilla lumenvastaanottopaikoilla. Alueen keskeiset toiminnot tulee sijoittaa enintään 300 metrin päähän raitiotieliikenteen pysäkeiltä. Pienhiukkaspäästöt ja melu kasvavat Telakkakadulla ja Hietalahdenrannassa yli EU:n voimassa olevien ilmanlaadun raja-arvojen salliman ja yli niiden meluohjearvojen, joiden mukaisesti jo olemassa oleva asutus on kaavoitettu. Telakkakadun kokoojaväylälle ei ole tehty perusteellista liikennepäästömallinnusta eikä kattavia mittauksia, osayleiskaavan ympäristövaikutuksia ei ole selvitetty riittävästi. Lumenajoliikenne tulee ottaa huomioon vaikutusten arvioinnissa. Osayleiskaava on hylättävä, eikä uutta asumista ja toimintoja pidä kaavoittaa niin, että lisätään jo rakennetun ympäristön terveysongelmia. Osayleiskaavassa ei ole varmistettu Hernesaaren asutuksen ja toimintojen pelastautumista ja evakuointia suurhälytyksen sattuessa huomioiden alueen kapea niemimäisyys ja mahdollisuus poispääsyyn vain kapean kannaksen kautta. Osayleiskaava heikentää virkistysalueiden viihtyvyyttä Pihlajasaareissa eikä riittäviä selvityksiä altistuksesta pienhiukkaspäästöille asuntoalueen leikki- ja oleskelutiloissa ole esitetty. Risteilyalusten ja helikopteriliikenteen pienhiukkaspäästöjen leviämisestä ja tasoista ei ole esitetty riittävästi selvityksiä. Osayleiskaavan mahdollistaman rakentamisen aiheuttaman kasvihuonekaasupäästöjen ja energian kulutuksen kasvua ei ole selvitetty selostuksessa.

Muistutukset on otettu huomioon siten, että kaavakartan kortteleihin liittyvät vesialueen osat (W) on muutettu asuinkorttelin sisäiseksi vesialueeksi (WA). Kaavakarttaan on lisätty veneliikenteen yhteystarvemerkinä. Kaavamääräyksiin on lisätty määräys:

"Asemakaavoituksen yhteydessä tulee laatia helikopterikentän kustannus- ja hyötyselvitys sekä arvioida kentän vaikutuksia lähialueen kaavoitukseen." Kaavaselostuksen Hernesaaren toteuttaminen -kappaleen kuvaa "Kaavoitusaikataulu" on päivitetty. Kaavaselostuksen yhdyskuntatekninen huolto -kappaleen teksti "Alueen eteläosaan sijoitetaan lumen merivastaanottopaikka." on muutettu muotoon "Jatkosuunnittelun yhteydessä selvitetään lumen vastaanottopaikan sijoittamista alueen eteläosaan." Kaavaselostuksen Tavoitteet -kappaleeseen on lisätty teksti "Joukkoliikenteeseen tukeutuvan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa kiinnitetään huomiota suunnitteluratkaisuiden energiatehokkuuteen." Kaavaselostuksen Hernesaaren toteuttaminen -kappaleen kuvaa "Kaavoitusaikataulu" on päivitetty. Kaavaselostuksen liitteisiin on lisätty Liikenteen typenoksidi- ja pienhiukkaspäästöjen leviämismallinnus Telakkakadun alueella ja arvio ilmanlaadusta Hernesaassa -selvitys. Kaavaselostuksen Vaikutukset ihmisten terveyteen ja turvallisuuteen -kappaleeseen on lisätty teksti: "Yhden risteilijälaivapaikan lisääminen Länsisatamaan ei tule merkittävästi vaikuttamaan alueen ilmanlaatuun vuonna 2035. Osayleiskaava-alueen liikenteen päästöistä ei aiheudu Telakkakadulla Telakkarannan kaava-alueen kohdalla ilmanlaadun raja-arvojen ylityksiä."

Kirjeet

Kirjeissä esitettiin, että helikopterikenttä tulee jättää nykyiselle paikalle. Meritäyttöjen rakentaminen huonontaa meriveden laatua. Täyttöniemestä on laadittava havainnekuva Ursinin rannasta ihmissilmän korkeudelta katsottuna. Hernesaaren rakentamistehokkuutta tulee vähentää, koska liika rakentaminen aiheuttaa haittaa kaupungin eteläosien asuttavuudelle, merialueen luonnolle ja liikenteen sujuvuudelle. Asuinkortteleiden keskellä olevat vesialtaat tulee korvata puistoilla. Helikopterikentän asemakaavasta tulee päättää samanaikaisesti Hernesaaren asuinkerrostalokortteleiden asemakaavojen kanssa. Osayleiskaavan perusteella ei tule tehdä meritäyttöjä. Kantakaupungin rannoilta katsottuna helikopterikentän meritäyttö turmelee maisemaa avomerelle ja Pihlajasaareen päin. Täyttö aiheuttaa ongelmia vesiliikenteelle ja pienvenesatamille. Helikopterikenttä tulisi sijoittaa Vuosaareen, Malmille tai Helsinki-Vantaan lentokentälle. Helikopterikentän asettumisesta avomerinäkömään ei ole annettu päättäjille tai julkisuuteen ihmissilmän korkeudelta todenmukaista havainnekuva Eiran ranta-alueelta tai Ursinin kallioilta katsottuna.

Kirjeet on otettu huomioon siten, että kaavakartan kortteleihin liittyvät vesialueen osat (W) on muutettu asuinkorttelin sisäiseksi vesialueeksi (WA). Kaavakarttaan on lisätty veneliikenteen yhteystarvemerkinä. Kaavamääräykseen on lisätty määräys: "Asemakaavoituksen

yhteydessä tulee laatia helikopterikentän kustannus- ja hyötyselvitys sekä arvioida kentän vaikutuksia lähialueen kaavoitukseen. Kaavaselostuksen Hernesaaren toteuttaminen -kappaleen kuvaa "Kaavoitusaikataulu" on päivitetty. Kaavakarttaan on lisätty nykyistä pienveneväylää korvaava veneliikenteen yhteystarvemerkinä.

Lausunnot

Kiinteistölautakunta toteaa lausunnossaan, että osayleiskaavaehdotus luo edellytykset korkeatasoisen ja viihtyisän asunto- ja toimitila-alueen rakentamiselle. Kaava-alueen tontit sekä yleiset alueet ovat kuitenkin rakennettavuudeltaan haastavia. Asemakaavoituksen yhteydessä tulee laaja-alaisesti tutkia teknisiä ratkaisuja toteutuskustannusten minimoimiseksi ja huolehtia siitä, että alueelle voidaan toteuttaa myös kohtuuhintaista asuntotuotantoa kaupungin asuntopoliittisten ohjelmien mukaisesti. Kaava-alue on toimitilarakentamisen kannalta pysäköinnin ja heikohkon saavutettavuuden vuoksi varsin haastava. Osayleiskaavavaiheessa tulisi tarkastella kaava-alueen massatasapainoa sekä pyrkiä sellaiseen ratkaisuun, että kaivettavia maa-aineksia ja sedimenttejä voitaisiin käyttää mahdollisimman paljon paikallisesti hyödyksi korvaamaan alueelle tuotavia täyttömaita. Koerakentamisella olisi syytä selvittää sedimenttien stabilointimenetelmän käyttökelpoisuus. Mahdollisimman suuri osa kaivettavista pilaantuneista maista tulee sijoittaa alueen täyttöihin kustannusten alentamiseksi. Kyseiselle hyötykäyttöalueelle tulisi etsiä sijoituspaikka kaavoituksen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja alue tulee merkitä asemakaavaan. Maanpäällisen pysäköinnin mahdollistaminen helpottaa asutorakentamiseen liittyviä kustannuspaineita. Maanalaiset pysäköintilaitokset tulee olla toteutettavissa siten, että vältetään vaikeilta ja usein hyvin kalliilta vesitiiviiltä rakenteilta. Tulevassa asemakaavoituksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota kanavavesialtaiden teknistaloudelliseen toteutuskelpoisuuteen. Alue tulisi olla mahdollista asemakaavoittaa myös siten, ettei helikopterikenttää tai kanava-vesialtaita ole välttämätöntä toteuttaa, mikäli nämä osoittautuvat tarkemmissa selvityksissä taloudellisista tai muista syistä toteutuskelvottomiksi.

Lausunto on otettu huomioon siten, kortteleihin liittyvät vesialueen osat (W) on muutettu asuinkorttelin sisäiseksi vesialueeksi (WA). Kaavamääräyksiin on lisätty määräys: "Asemakaavoituksen yhteydessä tulee laatia helikopterikentän kustannus- ja hyötyselvitys sekä arvioida kentän vaikutuksia lähialueen kaavoitukseen." P/TY- aluetta koskevaa kaavamääräystä on tarkistettu. Pysäköintipaikkojen laskentaohjetta koskeva osuus kaavaselostuksen liikenne - kappaleessa on muutettu muotoon " Asukaspysäköinnin ja muiden toimintojen osalta käytetään kaupunkisuunnittelulautakunnan hyväksymiä asuintonttien ja työpaikka-alueiden autopaikkamäärien

laskentaohjeita." Kaavaselostuksen Tavoitteet -kappaleeseen on lisätty teksti "Joukkoliikenteeseen tukeutuvan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa kiinnitetään huomiota suunnitteluratkaisuiden energiatehokkuuteen." Kaavaselostuksen Hernesaaren toteuttaminen -kappaleen kuvaa "Kaavoitusaiakataulu" on päivitetty.

Yleisten töiden lautakunta toteaa lausunnossaan, että puistojen, katutilojen ja niiden alaisten huolto- ja liiketilojen mitoittamiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Rakennettujen puistojen suunnittelun inspiraationa ja teemana tulisi olla meren rantaan hyvin soveltuva tulkinta saaristomaisemasta ja sen kasvillisuudesta luonnontilaisen puiston sijaan. Rantarakenteiden aiheuttamia kustannuksia sekä rakennettavuutta on selvitettävä tarkemmin asemakaavan vaikutusten arvioinnin yhteydessä. Osayleiskaavan on mahdollistettava lumenvastaanotto paikan sijoittaminen kaavamuutosalueelle. Lentomeluhaittojen torjuminen tulee ottaa huomioon asemakaavaa laadittaessa sekä arvioitaessa alueen asumisterveellisyyttä ja toteutuskustannuksia. Jatkosuunnittelussa tulee kiinnittää huomiota kustannusvaikutusten arviointiin, kustannustenhallintaan ja osayleiskaavan joustavaan toteutettavuuteen. Lisäksi tulee huolehtia vaikutusten arvioinnista ja tarvittavista lisäselvityksistä koskien erityisesti ympäristöä, ympäristövaikutuksia, kaikenlaista rakennettavuutta ja pilaantuneita maita. Helikopterikenttää ei tule osoittaa osayleiskaavassa, koska se aiheuttaa mittavia ympäristövaikutuksia merellisen Helsingin kaupunkikuvaan, vesiliikenteen järjestelyihin, merialueiden vesiolosuhteisiin ja viereisen asutuksen melutilanteeseen. Harkittavissa on enintään selvitysalue-merkintä hankkeen mahdolliselle sijoitukselle. Päätös helikopterikentän sijoituksesta on tehtävä vasta perusteellisempien vaihtoehtotarkastelujen ja kustannusarvioiden valmistelun jälkeen.

Lausunto on otettu huomioon siten, että kortteleihin liittyvät vesialueen osat (W) on muutettu asuinkorttelin sisäiseksi vesialueeksi (WA). Kaavakarttaan on lisätty veneliikenteen yhteystarvemerkinä. Kaavamääräykseen on lisätty määräys: "Asemakaavoituksen yhteydessä tulee laatia helikopterikentän kustannus- ja hyötyselvitys sekä arvioida kentän vaikutuksia lähialueen kaavoitukseen. "Selostukseen on lisätty jatkosuunnitteluohje, jonka mukaan rantapuiston suunnittelulle ja toteutukselle asetetaan korkeat puistotaiteelliset tavoitteet. Selostuksen vaikutukset luontoon ja maa- ja kallioperään -kappaleen teksti on rantapuiston rakentamista koskevilta osin muutettu muotoon "Rakennettavan rantapuiston rantaviivasta tulee nykyistä rantaviivaa vaihtelevampi. Rantapuiston jatkosuunnittelun lähtökohtana on rakennettuun merenrantaan soveltuva tulkinta saaristomaisemasta ja sen kasvillisuudesta." Selostuksen Yhdyskuntatekninen huolto -kappaleen teksti "Alueen eteläosaan sijoitetaan lumen merivastaanotto paikka." on muutettu muotoon:

"Jatkosuunnittelun yhteydessä selvitetään lumen vastaanottopaikan sijoittamista alueen eteläosaan."

Rakennuslautakunta toteaa lausunnossaan, että suunnitelma on toiminnallisesti selkeä ja kaupunkikuvallisesti tasapainoinen kokonaisuus. Ennen asemakaavoitusta kortteleiden sisäisten vesialtaiden osalta tulee selvittää suunnitteluratkaisujen taloudelliset toteuttamisedellytykset, toteuttamisvastuun ja kustannusten jakautumisen. Rakennusten tulee olla kosteusteknisesti ja rakennusfysikaalisesti toimivia. Koulujen ja päiväkodin sijoittaminen keskemmälle asuinkortteliin pois kokoojakadun varrelta olisi melun, hiukkaspäästöjen ja saattoliikenteen kannalta turvallisempi ratkaisu. Rantapuiston puistoalueiden suunnitteluun tulee panostaa asemakaavoituksen yhteydessä järjestettävien suunnittelukilpailujen muodossa. Mahdolliset taideprojektit tulee kytkeä suunnitteluun varhaisessa vaiheessa. Mikäli helikopterikenttä päätetään sijoittaa Hernesaareen, se tulee suunnitella osana merellistä maisemaa. Laivaliikenteen aiheuttaman pienitaajuisen melun vaikutukset alueen asumisviihtyvyyteen tulee selvittää ja ottaa huomioon asemakaavaa laadittaessa. Risteilijälaitureiden hyödyntämistä veneiden talvisäilytykseen tulee selvittää. Hernesaaren ja sen ympäristön liikennejärjestelyjen toimivuus tulee varmistaa. Hernesaaren ja Jätkäsaaren välisen yhteyden puuttuminen on ongelmallista. Katujen ja kortteleiden suunnittelussa tulee huomioida, että raitiotien ilmajohdot voivat rajoittaa pelastusajoneuvojen toimintamahdollisuuksia.

Lausunto on otettu huomioon siten, että kaavakartan kortteleihin liittyvät vesialueen osat (W) on muutettu asuinkorttelin sisäiseksi vesialueeksi (WA). Kaavaselostuksen Kaupunkikuva ja suojelukohteet -kappaleeseen on lisätty teksti "Jatkosuunnittelun yhteydessä selvitetään keinoja alueen rakentamisaikaisten ja pysyvien ympäristötaidehankkeiden edistämiseksi." Kaavaselostuksen Puisto (VP) -kappaleeseen on lisätty teksti "Rantapuiston suunnittelulle ja toteutukselle asetetaan korkeat puistotaiteelliset tavoitteet." Kaavaselostuksen Helikopterikenttä (LL-1) -kappaleeseen on lisätty teksti: "Jatkosuunnittelun yhteydessä selvitetään helikopterikentän pengerryksien luiskaamista ja maisemointia kasvillisuudella." Kaavaselostuksen Vesiliikenne-kappaleeseen on lisätty teksti: "Jätkäsaaren ja Hernesaaren välisen vesibussiliikenteen toimintaedellytyksiä pyritään edistämään jatkosuunnittelun yhteydessä."

Kaupunginmuseon johtokunta toteaa lausunnossaan, että Fordin tehdasrakennuksen ja Valtion viljasiilon suojeluarvot ja asema maisemallisina maamerkkeinä tulee ottaa huomioon jatkosuunnittelussa ja että helikopterikentän meritäytöt ja pengerrykset ovat haasteellisia maiseman vaalimisen kannalta.

Lausunto on otettu huomioon siten, että selostukseen on lisätty jatkosuunnitteluohje, jonka mukaan helikopterikentän pengerryksien luiskaamista ja maisemointia kasvillisuudella selvitetään. Kaavaselostuksen Suojelukohteet-kappaleeseen on lisätty teksti: "Fordin tehdastalon ja Valtion viljavaraston suojelutavoitteet täsmentyvät asemakaavoitusvaiheessa."

Liikuntalautakunta toteaa lausunnossaan, että vesiurheilukeskuksen, venesataman ja veneilyyn liittyvien kaupalliset tilojen hahmotelmat ovat hyviä. Rantapuistoon esitettyyn uimalaan tulee esittää erillisrahoitus liikuntatoimen ulkopuolelta. Satama-aluetta tulee käyttää veneiden talvisäilytykseen ja venesatamien läheisyyteen tulee osoittaa riittävästi pysäköinti- ja veneiden talvisäilytyspaikkoja. Helikopterikentän matalikko tulee poistaa koska se estää veneiden pääsyn vesialueelle.

Sosiaalilautakunta toteaa lausunnossaan, että itsenäisen toimeentulon mahdollistaman erityisasumisen sijoittumiseen asuntokortteleihin tulee varautua.

Pelastuslautakunta toteaa lausunnossaan, että suunnittelussa tulee huomioida liikennejärjestelyjen toimivuus ja raitiovaunukaistojen käytettävyys hälytysajoneuvojen ajoreittinä. Suunnittelussa on huomioitava riittävä sammutusveden saatavuus ja helikopterikentän toiminnan vaatimien polttoainekuljetusten aiheuttamat riskit.

Terveyslautakunta toteaa lausunnossaan, että terveystalustalujen järjestämisen on tarkoitus tukeutua pääosin olemassa olevaan sosiaali- ja terveystoimen palveluverkkoon. Terveystalustalujen saavutettavuuden kannalta hyvät liikenneyhteydet Hernesaaresta Marian alueelle ovat keskeisiä.

Ympäristölautakunta toteaa lausunnossaan, että Hernesaaren sijainti kantakaupungissa antaa hyvät lähtökohdat tiiviin ja energiatehokkaan joukkoliikenteeseen tukeutuvan kaupunginosan suunnittelulle. Osayleiskaavamääräysten tulee ohjata kiinteistökohtaiseen uusiutuvaan energiantuotantoon sallimalla aurinkosähkön ja -lämmön sekä tuulivoiman käytön vaatimat rakenteet korttelialueilla. Matkustajalaivaliikenne ja helikopteriliikenne voivat vähentää suunniteltavan asuinalueen terveellisyyttä ja viihtyisyyttä. Laivamelun torjunta asettaa haasteita asuinkortteleiden jatkosuunnittelulle kuten ääneneristävyydelle ja sen toteutuksen valvonnalle sekä asuntojen pohjaratkaisuille. Sataman lupaehdoista tulee neuvotella jo kaavoituksen yhteydessä lupaviranomaisena toimivan Etelä-Suomen aluehallintoviraston kanssa. Rakennusten ylempien kerrosten korkeudella savukaasujen ja hajujen esiintyvyys tulee huomioida rakennusten tuloilmanvaihdon suunnittelussa. Helikopterikentälle tulisi löytää soveltuvampi sijainti alueelta, jolla asutukselle aiheutuvat

meluhaitat ovat merkittävästi pienemmät. Kaavaselostukseen tulisi täydentää tiedot telakan tämänhetkistä melu- ja ilmanlaatuvaikutuksista alueelle. Kokoojakadun varsi ei sovellu herkkien ryhmien toimipisteiden sijoituspaikaksi PY-kortteille. Kaavaselostuksen autopaikkamäärän mitoitus 1 ap/115 krs-m2 tulisi korvata kaupunkisuunnittelulautakunnan 7.2.2012 hyväksymällä uudella normilla 1 ap/130 krs-m2.

Lausunto on otettu huomioon siten, että kaavaselostuksen pysäköinnin laskentaohjetta on täsmennetty. Kaavaselostuksen Tavoitteet-kappaleeseen on lisätty teksti "Joukkoliikenteeseen tukeutuvan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa kiinnitetään huomiota suunnitteluratkaisuiden energiatehokkuuteen." Kaavaselostuksen Ilma- ja hajupäästöt kappaleeseen on lisätty teksti: "Telakan toiminnassa käytettävistä pintakäsittelyaineista aiheutuvaa hajupäästöä on tutkittu vuonna 2001. Tutkimuksen jälkeen telakan tuotanto on vähentynyt ja lisäksi tuotannossa käytetään vähemmän hajua aiheuttavia aineita ja työmenetelmiä on kehitetty vähemmän päästöjä aiheuttavaan suuntaan." Kaavaselostuksen Vaikutukset ihmisten terveyteen ja turvallisuuteen -kappaleeseen on lisätty teksti: "Yhden risteilijälaivapaikan lisääminen Länsisatamaan ei tule merkittävästi vaikuttamaan alueen ilmanlaatuun vuonna 2035. Osayleiskaava-alueen liikenteen päästöistä ei aiheudu Telakkakadulla Telakkarannan kaava-alueen kohdalla ilmanlaadun raja-arvojen ylityksiä." Kaavaselostuksen Julkisten palvelujen ja hallinnon alue (PY) -kappaleeseen on lisätty teksti: "Helikopteri- ja laivaliikenteen meluvaikutuksista, ranta-alueen tuulisuudesta ja kaupunkikuvallisista syistä johtuen PY-korttelit on sijoitettu keskeisesti alueelle raitiotiepysäkkien ja palveluiden läheisyyteen. PY-kortteleiden rakennukset suunnitellaan jatkosuunnittelun yhteydessä kokoojakadun varrelle siten, että ne suojaavat piha-alueita katuliikenteen ääni- ja päästövaikutuksilta."

Opetuslautakunta toteaa lausunnossaan, että Hernesaaren suurimpia suunnitteluun liittyviä haasteita ovat katu-, laiva- ja helikopteriliikenteeseen liittyvät melutekijät sekä Länsisataman matkustajaliikenteeseen liittyvät ilma- ja hajupäästöt. Julkisten palvelujen ja hallinnon PY-kortteleiden sijoitusta tulee vielä tutkia, jotta lasten käyttöön tulevat koulutilat ja liikuntapaikat sijoittuisivat ilmanlaatu- ja melutilanteen kannalta mahdollisimman suotuisiin paikkoihin.

Lausunto on otettu huomioon siten, että kaavaselostuksen Julkisten palvelujen ja hallinnon alue (PY) -kappaleeseen on lisätty teksti: "Helikopteri- ja laivaliikenteen meluvaikutuksista, ranta-alueen tuulisuudesta ja kaupunkikuvallisista syistä johtuen PY-korttelit on sijoitettu keskeisesti alueelle raitiotiepysäkkien ja palveluiden läheisyyteen. PY-kortteleiden rakennukset suunnitellaan

jatkosuunnittelun yhteydessä kokoojakadun varrelle siten, että ne suojaavat piha-alueita katuliikenteen ääni- ja päästövaikutuksilta."

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta toteaa lausunnossaan, että Hernesaaren alueelle on jo nyt hakeutunut runsaasti luovien alojen yritystoimintaa, jonka toimintaedellytysten turvaaminen alueella on tärkeää. Fordin talo muodostaa mielenkiintoisen ja arvokkaan Hernesaaren teollisesta menneisyydestä kertovan arkkitehtonisen kokonaisuuden. Kulttuurikäyttötarkoituksiin tarvittavia muutoksia voidaan toteuttaa asteittain ja pienin muutoksin kulttuuritoimijoita voitaisiin sijoittaa rakennukseen nykyistä enemmän. Suunnitelmat luovat hyvän pohjan Hernesaaren kaava-alueen, telakka-alueen ja Fordin talon jatkokehittelylle.

Helsingin Satama toteaa lausunnossaan, että suunnittelualueen maankäyttö ei saa olla ristiriidassa satamatoiminnan vaatimusten kanssa. Sataman läheisyyteen sijoittuvissa asuinkortteleissa on rakenteellisin ratkaisuin huomioitava laivaliikenteen asettamat rajoitukset äänieristykseen ja kortteleiden ilmanlaatuun. Laiturialueen mitoituksessa on huomioitava laivojen kiinnittäminen laituriin sekä laivojen huollon ja risteilymatkustajia noutavien tilausbussien vaatima tilantarve. Kaikki Helsinkiin saapuvat yli 214 metriä pitkät risteilyalukset ohjataan Hernesaaren risteilylaituriin. Uuden risteilylaiturin toiminnallisen leveyden tulee olla noin 60 m. LS-merkintään "Risteilyliikenteen satama-alue. Alue varataan liikenteen hoidon kannalta tarpeellisia tiloja varten. Aluetta voidaan käyttää veneiden talvisäilytykseen satamatoiminnan sen mahdollistaessa." tulee lisätä, että alue on ensisijaisesti risteilyalusten käytössä. Sillan toteuttamista varten tulee merkintää "Vesialue" (W) täsmentää siten, että jatkosuunnittelussa otetaan huomioon alueen tekniset vaatimukset sekä hankkeen taloudelliset seikat. Risteilylaituriin tulee päästä kiinnittymään 65 metriä korkealla aluksella. Kokoojakadun mitoituksessa tulee huomioida kaikki liikennemuodot, ympäröivien kortteleiden synnyttämän liikenteen liittyminen katuverkkoon ja erityisesti risteilymatkustajasataman jalankulku ja tilausbussiliikenne sekä laivojen ja terminaalin huoltoliikenne. Joukkoliikenteen ja jalankulkureittien kehittäminen ja satama-alueen liittäminen osaksi kaupunkirakennetta on myönteistä.

Lausunto on otettu huomioon siten, että selostuksen yhdyskuntatekninen huolto -kappaleen teksti "Alueen eteläosaan sijoitetaan lumen merivastaanottoaika." on muutettu muotoon: "Jatkosuunnittelun yhteydessä selvitetään lumen vastaanottoaikaan sijoittamista alueen eteläosaan." Kaavaselostuksen Rakennettu ympäristö -kappaleessa "Kaikki yli 230 metriä pitkät risteilyalukset ohjataan Hernesaareen." on muutettu muotoon "Kaikki yli 214 metriä pitkät risteilyalukset ohjataan Hernesaareen."

Helsingin Energia toteaa lausunnossaan, että osayleiskaavassa on luotu hyvä edellytys rakentuvan kiinteistökannan ekotehokkaaseen energiahuoltoon kaukolämmön, kaukojäähdytyksen ja kaukoviilennyksen keinoin. Jatkosuunnittelussa tulee kiinnittää huomiota yhdyskuntateknisen huollon järjestelmien reitti- ja tilatarpeisiin ja rakentamisen koordinointiin. Munkkisaaren huippulämpökeskuksen 100 metriä korkean piipun kautta tulevien savukaasujen vaikutukset on otettava huomioon, mikäli alueelle jatkossa suunnitellaan korkeaa rakentamista.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY toteaa lausunnossaan, että yleiset vesihuoltolinjat tulee pystyä toteuttamaan maanvaraisena. Alueen vedenjakelu tulee toteuttaa rengasyhteytenä. Täyttöjen takia siirretään Lauttasaari-Munkkisaari paineviemäriä, jonka linjauksen ja purkukohdan muuttamista esimerkiksi Rajasaarentien viemäritunneliin tulee selvittää jatkosuunnittelun yhteydessä. Kaavamuutoksesta aiheutuvat johtosiirrot sekä rakennettava vesihuoltoverkosto kustannusarvioineen tulee tarkastella asemakaavoituksen yhteydessä. Jatkosuunnittelussa olisi hyvä laatia erillinen energiaselvitys, jossa voidaan kartoittaa ne rakentamisen sekä energiantuotannon ja -käytön ratkaisut, joilla alueen energiankulutusta voidaan optimoida ja energiantuotannosta syntyviä päästöjä minimoida. Paikalliset uusiutuvan energian tuotannon vaihtoehdot ja niiden aluevaraukset olisi hyvä tarkastella. Aaltoilun ja tuulisuuden vaikutukset sekä hulevesien käsittely on selvitetty hyvin. Lumen käsittelyyn ja varastointiin tulee kiinnittää huomiota. Laivaliikenteen päästöillä saattaa olla merkittäviä vaikutuksia lähialueen ilmanlaatuun, erityisesti hiukkasten ja rikkidioksidin pitoisuuksiin. HSY on mitannut ilmanlaatua Hernesaassa vuoden 2012 alusta lähtien. Mittauksissa on todettu, että vaikka ilmanlaadun raja- tai ohjearvot eivät ylittyisikään, niin matkustajalaivojen savuvanat saattavat aiheuttaa korkeita rikkidioksidin ja pienhiukkasten lyhytaikaispitoisuuksia. Lisäksi Munkkisaaren huippulämpökeskus aiheuttaa ajoittain korkeita rikkidioksidipitoisuuksia alueella. Lisäksi tulee ottaa huomioon raskaan liikenteen ja telakkatoimintojen ilmanlaatuvaikutukset ja välttää esimerkiksi sijoittamasta herkkiä kohteita, kuten päiväkoteja, leikkipuistoja tai kouluja näiden vaikutuspiiriin.

Lausunto on otettu huomioon siten, että kaavaselostuksen Tavoitteet -kappaleeseen on lisätty teksti: "Joukkoliikenteeseen tukeutuvan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa kiinnitetään huomiota suunnitteluratkaisuiden energiatehokkuuteen."

HSL Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä toteaa lausunnossaan, että Hernesaaren osayleiskaavaehdotus on samassa linjassa Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman (HLJ 2011) tavoitteiden ja kehittämislinjausten kanssa.

Matkailunedistämiskeskus toteaa että sillä ei ole lausuttavaa Hernesaaren osayleiskaavaehdotuksesta.

Helsingin poliisilaitos toteaa lausunnossaan, että alueella sijaitseva lumen vastaanottoaika aiheuttaa liikennemäärän kausittaista voimakasta kasvua ja sijoituspaikassa tulee kiinnittää huomio tieverkon kantokykyyn. Kokoojakadun lisäksi kaavassa on suunniteltava varareitti liikenteen häiriötilanteiden varalta. Lisäksi luvaton pysäköinti on estettävä riittävillä pysäköintimahdollisuuksilla.

Lausunto on otettu huomioon siten, että selostuksen yhdyskuntatekninen huolto -kappaleen teksti "Alueen eteläosaan sijoitetaan lumen merivastaaottoaika." on muutettu muotoon: "Jatkosuunnittelun yhteydessä selvitetään lumen vastaanottoaikaan sijoittamista alueen eteläosaan."

Liikenneviraston Meriväylät -yksikkö toteaa lausunnossaan, että yksikkö on antanut lausunnot osayleiskaavan luonnoksesta ja tarkistetusta luonnoksesta eikä yksiköllä ole asiaan muuta lausuttavaa.

Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi toteaa lausunnossaan, että turvallisuusvirasto on antanut lausunnot osayleiskaavasta 29.8.2011 ja 15.12.2011. Lausuntojen kommentit on huomioitu helikopterilentopaikan osalta osayleiskaavaehdotuksessa.

Etelä-Suomen Sotilasläänin Esikunta ja Etelä-Suomen Huoltorykmentin Esikunta toteavat lausunnossaan, että asuin-, palvelu- ja hallintoalueet sekä maa-, meri- ja ilmaliikenteen aluevaraukset on sovitettu hyvin yhteen. Lausunnossa pidetään erityisen hyvänä sitä, että helikopterikenttä on suunniteltu alueelle koska kentän sijoittaminen merialueen läheisyyteen vähentää kaupungin yli tapahtuvaa tarpeetonta helikopteriliikennettä. Kaavasuunnittelussa on tarkasteltu toteuttamiskelpoisia vaihtoehtoja riittävässä laajuudessa ja Hernesaaren osalta melu- ja ympäristöhaitat on todettu parhaiten torjuttavaksi varaamalla kentälle oma erillinen alue. Puolustusvoimien ja muiden viranomaisten tarve Hernesaaren kenttäalueelle on jo aiemmin todettu tarpeelliseksi. Viranomaistarpeet tulee huomioida kentän ja sen käytön suunnittelussa yhteistyössä Helsingin kaupungin, puolustusvoimien ja muiden viranomaisten kesken.

Uudenmaan liitto toteaa lausunnossaan, että helikopterikentän osoittaminen Hernesaaren edustalle osayleiskaavaehdotuksen mukaisesti ei ole ristiriidassa maakuntakaavan kanssa. Osayleiskaavaehdotuksen selostuksen mukaan liikuntavirasto suunnittelee ja siirtää veneväylät merialueen täyden eteläpuolelle ennen meritäyden toteutusta. Korvaava väylä tulisi esittää osayleiskaavakartassa.

Lausunto on otettu huomioon siten, että kaavakarttaan on lisätty veneliikenteen yhteystarvemerkinä.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa lausunnossaan, että aluetta koskevat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on tunnistettu ja ne ovat välittyneet ratkaisuihin. Helikopterikenttä ympäristöineen riittävän laajalta alueelta tulee merkitä selvitysalueeksi. Helikopteritoiminnan sijoittumisessa pitää ottaa huomioon rajavartiolaitoksen tarpeet. Asemakaavassa tulee ratkaista alin rakentamiskorkeus, hulevesien käsittelymenetelmille varatut alueet sekä riittävästi alueen korkotasoja. Jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon virtaus selvityksessä esitetyt rumpuratkaisut venesatama-alueen viipymän parantamiseksi. Melusta ja sen leviämisestä on tehty riittävät selvitykset. Rakenteiden ääneneristävyys lisäksi tulee kiinnittää huomiota siihen, että asunnot eivät aukea vain meluisalle puolelle. Julkisivujen ääneneristävyys toteuttamisen varmistamiseksi tulee olla tarpeellisia varmistus- ja tarkastus- sekä seurantakeinoja. Keinoja katumelun vähentämiseksi iltaisin klo 19–22 ja öisin klo 22–7 tulee selvittää. Koulu- ja päiväkotikäyttöön suunniteltu julkisten palveluiden ja hallinnon korttelin piha-alueen melutasoihin tulee kiinnittää erityistä huomiota ja liikenteen järjestämisessä tulee etsiä muita keinoja. Yleiset ulkoilu- ja virkistysalueet ovat merkittävältä osin ohjearvojen yläpuolella. Helikopterin aiheuttama melu heikentää oleellisella tavalla alueen virkistysalueiden käytettävyyttä. Melutasot ylittyvät myös Pihlajasaaren virkistysalueella. Helikopterikentän viranomais toiminta voi vaikuttaa merkittävästi helikopteritoiminnasta aiheutuvaan melun määrään ja häiritsevyyteen. Osa viranomaislennoista voi tapahtua yöaikaan, mikä lisää niiden haitallisia vaikutuksia. Helikopterikentän sijoittaminen esitettyyn paikkaan ei mahdollista toiminnan laajenemista jatkossa tai muiden toimintojen sijoittamista kyseessä olevalle alueelle. Jatkosuunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota niin melulle herkkien toimintojen sijoittamiseen alueella kuin myös virkistysalueiden melutasoihin ja akustiseen laatuun. Raitiliikenteen osalta on hyvä selvittää tai varautua riittävin toimin tärinän ja mahdollisesti myös syntyvän runkoäänien eristämiseen. Kaavamerkinä 'Palvelujen ja hallinnon alue sekä teollisuusalue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Alue varataan pääasiassa veneilyyn ja vapaa-aikaan liittyvän kaupan suuryksikön ja ympäristöhäiriötä aiheuttamattoman veneiden rakentamis-, korjaus- ja varastointitoiminnan tarpeisiin. '(P/TY)' tulee tarkentaa siten, että määräyksestä ilmenee kyseessä olevan paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupan. YVA:n tarpeellisuus on syytä selvittää hankkeiden yhteydessä.

Lausunto on otettu huomioon siten, että selostuksen P/TY- aluetta koskeva kaavamääräys on muutettu muotoon: "Palvelujen ja hallinnon

alue sekä teollisuusalue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Alue varataan pääasiassa veneilyyn ja vapaa-aikaan liittyvän paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupan ja ympäristöhäiriötä aiheuttamattoman veneiden rakentamis-, korjaus ja varastointitoiminnan tarpeisiin." Kaavamääräyksiin on lisätty määräys: "Asemakaavoituksen yhteydessä tulee laatia helikopterikentän kustannus- ja hyötyselvytys sekä arvioida kentän vaikutuksia lähialueen kaavoitukseen."

Vuorovaikutusraportissa esitetään tiivistelmät muistutuksista, kirjeistä ja lausunnoista sekä niiden vastineet laajemmin.

Muut tehdyt muutokset

Jatkosuunnittelun johdosta kaavaselostuksen julkista liikennettä, liikennemääriä ja katumitoitusta koskevia tekstejä ja kuvia on päivitetty.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan jatkosuunnittelua ohjaavat ponnet

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 28.2.2012 lisätä seuraavat jatkosuunnittelua ohjaavat ponnet: Kaupunkisuunnittelulautakunta pitää helikopterikentän taloudellisia toteuttamisedellytyksiä nykytiedon valossa epätodennäköisinä, eikä kenttä vaikuta julkisena investointina kannattavalta. Kentän varaus on kuitenkin perusteltua säilyttää yleiskaavassa, sillä varauksen suora vaikutus rajoittuu Hernesaaren eteläkärjen merikeskukseen, eikä kentän varauksen poistaminen täten muuttaisi muilta osin Hernesaaren kaavoituksen kokonaisuutta. Asemakaavoituksen yhteydessä on syytä toteuttaa nykyistä tarkemmin helikopterikentän kustannus - hyöty - tarkastelu sekä arvioida tässä yhteydessä myös kentän vaikutuksia lähialueen kaavoitukseen. Helikopterikentän mahdollisesta toteutuksesta päätetään myöhemmin erikseen. Jatkosuunnittelun edetessä pyritään kaikin keinoin löytämään viljan varastoinnille kokonaistaloudellisesti Hernesaaren viljasiiloja parempi sijoituspaikka. Hernesaaren viljasiilojen osalta tulee varmistaa mahdollisuus niiden kehittämiseen taloudellis-toiminnallisesti järkevämpään käyttöön.

Ponnet on otettu huomioon siten, että kaavamääräyksiin on lisätty määräys: "Asemakaavoituksen yhteydessä tulee laatia helikopterikentän kustannus- ja hyötyselvytys sekä arvioida kentän vaikutuksia lähialueen kaavoitukseen." Kaavaselostuksen Hernesaaren toteuttaminen -kappaleen kuvaa "Kaavoitusaikataulu" on päivitetty.

Ponnen mukaan viljan varastoinnille tulee jatkosuunnittelussa löytää kokonaistaloudellisesti Hernesaaren viljasiiloja parempi sijoituspaikka. Viljavarastoinnin toiminnan luonteesta johtuen Hernesaaren viljavarastoa korvaavan viljasiilon tulisi sijaita laivalaiturin yhteydessä. Viljasiilorakennuksen ja viljansiirtokoneiston lisäksi toiminta edellyttää

ylläpidettävää laivaväylää. Kustannustehokkuuden kannalta olisi tarkoituksenmukaista, että korvaava viljasiilo sijaitsisi nykyisten satama-alueiden yhteydessä. Viljavaraston sijoittamista esimerkiksi Vuosaaren satamaan on mahdollista selvittää muun jatkosuunnittelun yhteydessä.

Lisäksi ponnen mukaan Hernesaaren viljasiilojen osalta tulee varmistaa mahdollisuus niiden kehittämiseen taloudellisesti-toiminnallisesti järkevämpään käyttöön. Valtion viljavaraston tasovarasto on 80-luvulla muutettu toimitilakäyttöön. Sekä rakennusalan että kerrosalan suhteen Valtion viljavarasto on jo nykyisellään pääosin toimitilakäytössä. Varsinaisen siilovaraston käyttötarkoituksen muuttaminen on rakennusteknisesti haastavaa, mutta sille ei ole kaavallista estettä.

Viljanvarastoinnista vastaava toimija Suomen Viljava omistaa Valtion viljavaraston kiinteistön. Tontin nykyinen vuokrasopimus on voimassa vuoteen 2015 asti. Toimija on ilmoittanut jatkavansa toimintaansa toistaiseksi Hernesaassa. Toiminta ei ole ristiriidassa osayleiskaavan toteuttamisen kanssa. Kaupungin strategian kaupunkirakennetta ja asumista koskeva tavoite kaupunkiympäristön monipuolisuuden turvaamisesta, viljavaraston mahdollinen kriisiajan elintarvikehuolto ja rakennuksen rakennushistoriallinen ja kaupunkikuvallinen arvo tukevat nykyisen toiminnan jatkamista toistaiseksi. Viljasiilon tarkoituksenmukaisin käyttötarkoitus on sen alkuperäinen ja nykyinen käyttö viljan varastointiin.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Matti Kaijansinkko, projektipäällikkö, puhelin: 310 37195
matti.kaijansinkko(a)hel.fi
Jari Huhtaniemi, arkkitehti, puhelin: 310 37197
jari.huhtaniemi(a)hel.fi
Kati Immonen, insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37254
kati.immonen(a)hel.fi
Anne Karlsson, johtava yleiskaavasuunnittelija, kaupalliset selvitykset, puhelin: 310 37444
anne.karlsson(a)hel.fi
Leena Makkonen, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37262
leena.makkonen(a)hel.fi
Anna Nervola, liikenneinsinööri, liikennesuunnittelu, puhelin: 310 37135
anna.nervola(a)hel.fi
Matti Neuvonen, diplomi-insinööri, meluvaikutukset, puhelin: 310 37311
matti.neuvonen(a)hel.fi
Juha-Pekka Turunen, vuorovaikutussuunnittelija, puhelin: 310 37403
juha-pekka.turunen(a)hel.fi

Liitteet

18.09.2012

- 1 Sijaintikartta
- 2 Osayleiskaavaehdotuksen nro 12099 kartta, päivätty 7.2.2012, muutettu 18.9.2012
- 3 Osayleiskaavaehdotuksen nro 12099 selostus, päivätty 7.2.2012, muutettu 18.9.2012
- 4 Havainnekuva 7.2.2012
- 5 Archtech Helsinki Shipyard telakan vuokra-alue
- 6 Täyttö- ja kaivuaalueet
- 7 Ilmakuvasovitus idästä päin katsottuna
- 8 Hernesaaren liikennesuunnitelma ja katujen poikkileikkaukset, luonnos 7.2.2012, muutettu 18.9.2012
- 9 Fordin talo, rakennushistoriaselvitys, Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli, 18.4.2011, osa 1
- 10 Fordin talo, rakennushistoriaselvitys, Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli, 18.4.2011, osa 2
- 11 Valtion viljavarasto, rakennushistoriaselvitys, Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli, 18.4.2011
- 12 Fordin talon kulttuurikäyttöselvitys, Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli, 20.12.2011
- 13 Hernesaaren osayleiskaavan kaupallisten palveluiden mitoitus ja sijoittelu kaupunkirakenteeseen, Santasalo 12.12.2011
- 14 Asumisen profiili Länsisataman alueella, kaupunkisuunnitteluvirasto, tutkimustoimisto, 18.11.2011
- 15 Helikopterikentän yleissuunnitelma PES-Arkkitehdit Oy, 9.1.2012
- 16 Vesihuollon yleissuunnitelma, kaupunkisuunnitteluvirasto 31.1.2012
- 17 Hernesaaren osayleiskaava-alueen maaperän haitta-ainetutkimusten yhteenveto ja alustava riskinarviointi, Finnish Consulting Group Oy, 1.12.2010
- 18 Hernesaaren osayleiskaava-alueen aallokkotarkastelu, Ilmatieteenlaitos, 2012
- 19 Hernesaaren osayleiskaava-alueen sedimenttitutkimukset, Finnish Consulting Group Oy, 27.1.2012
- 20 Hernesaaren osayleiskaava-alueen virtausmalliselvitys, Suomen ympäristövaikutusten arviointikeskus Oy, 30.6.2011
- 21 Hernesaaren osayleiskaava-alueen ympäristömeluselvitys, Insinööritoimisto Akukon Oy 11/2011
- 22 Hernesaaren osayleiskaava-alueen tuulisuuskartoitus, WSP Finland Oy, 2012
- 23 Hernesaaren osayleiskaava-alueen täyttö- ja pohjarakennetarkastelu, Finnish Consulting Group Oy, 13.1.2012
- 24 Hernesaaren osayleiskaava-alueen meriluontoon liittyvät selvitykset 2010, Alleco Oy, 5/2011
- 25 Hernesaaren osayleiskaava-alueen mukaisten vesistöiden vaikutus alueen pohjaeläimistöön ja Vantaanjoen kalaväylään, Kala- ja vesitutkimuskeskus Oy, 5/2011
- 26 Liikenteen typenoksidi- ja pienhiukkaspäästöjen leviämismallinnus Telakkakadun alueella ja arvio ilmanlaadusta Hernesaassa -selvitys. Ilmatieteen laitos - ilmanlaadun asiantuntijapalvelut, 29.8.2012
- 27 Hernesaaren osayleiskaavan aloitusvaiheen viranomaisneuvottelun muistio 1.2.2008
- 28 Hernesaaren osayleiskaavaehdotus, viranomaisneuvottelumuistio 4.6.2012
- 29 Vuorovaikutusraportti 7.2.2012, täydennetty 18.9.2012 ja keskustelutilaisuuden muistiot
- 30 Mielipiteiden ja muistutusten lähettäneet -luettelo (sisältää

- 31 henkilötietoja)
32 Muistutukset ja kirjeet
Hernesaaren osayleiskaavaehdotuksesta tehty muistutukset, saadut kirjeet ja annetut lausunnot ... - osa päätöshistoriaa

Otteet

Ote

Ne muistutuksen esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa
Ne kirjeen lähettäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu
Liite 29
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu
Liite 29

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 14.06.2012 § 364

HEL 2011-003791 T 10 03 02 00

Kiinteistökartta G2 S1-3, Hernesaari

Päätös

Lautakunta päätti antaa kaupunkisuunnittelulautakunnalle
Länsisataman Hernesaaren alueen osayleiskaavaehdotuksesta nro
12099 seuraavan lausunnon:

Tiivistelmä

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 28.2.2012 (78 §) lähettää
Länsisataman Hernesaaren aluetta koskevan
osayleiskaavaehdotuksen kaupunginhallitukselle puoltaen sen
hyväksymistä. Samalla lautakunta päätti hyväksyä kaavan
jatkosuunnittelua koskevia ponsia, jotka koskivat mm.
kaavaehdotuksessa osoitetun helikopterikentän toteuttamista sekä
kaava-alueelle sijoittuvia Hernesaaren viljasiiloja.

Osayleiskaavaehdotus mahdollistaisi osaltaan uutta
asuntorakentamista noin 210 000 k-m² (noin 5 100 asukasta) sekä
työpaikka ja palvelurakentamista yhteensä noin 190 000 k-m² (noin 3
800 työ-
paikkaa). Hernesaaren toteutuksen kaupungille tulevien investointien
kokonaiskustannusarvio on noin 204 milj. euroa eli noin 580 euroa/k-
m².

Kiinteistölautakunnan mielestä osayleiskaavaehdotus luo edellytykset
korkeatasoisen ja viihtyisän asunto- ja toimitila-alueen rakentamiselle.

Kaava-alueen tontit sekä yleiset alueet ovat kuitenkin rakennettavuudeltaan monilta osin todennäköisesti hyvin vaikeita ja kalliita. Erityisesti tämä korostuu asuntotonteilla, jotka rajoittuvat osayleiskaavassa osoitettuihin keinotekoisiiin kanaviin ja vesialtaisiin, sekä alueilla, joilla tehdään laajoja meritäyttöjä. Alueen asemakaavoituksessa tulee huolehtia siitä, että alueelle voidaan toteuttaa myös kohtuuhintaista asuntotuotantoa kaupungin asuntopoliittisten ohjelmien mukaisesti.

Kaava-alue on toimitilarakentamisen kannalta heikohkon saavutettavuuden vuoksi varsin haastava, ja toimitilatonteille voi olla vaikea löytää toteuttajia. Tämä saattaa muodostua ongelmalliseksi mm., jos toimitilarakennusten on tarkoitus toimia samalla suunnitellun helikopterikentän meluesteenä.

Suunnitellun helikopterikentän kustannukset ovat erittäin korkeat (noin 83 milj. euroa), ja alueen tulevan asemakaavoituksen yhteydessä tuleekin laaja-alaisesti tutkia erilaisia teknisiä ratkaisuja toteutuskustannusten minimoimiseksi. Koska helikopterikentän toteuttamisen aikatauluun liittyy todennäköisesti merkittäviä epävarmuustekijöitä, osayleiskaava-alue tulee olla rakennettavissa myös ilman helikopterikenttää.

Kiinteistölautakunta puoltaa kaavan hyväksymistä lausunnossa esitetyin huomioin.

Maanomistus ja -hallinta

Osayleiskaavaehdotuksen rajaama alue (yht. noin 44 ha, josta noin 11 ha tulevia meritäyttöjä) on kokonaisuudessaan kaupungin omistuksessa. Alueelta on kuitenkin tehty useita maan- ja huoneenvuokrasopimuksia telakka- ja teollisuustoimintaa varten. Osa sopimuksista on tehty toistaiseksi voimassa olevina noin 6 kuukauden irtisanomisajoin. Alueen määräaikaiset maan- ja huoneenvuokrasopimukset päättyvät pääasiallisesti viimeistään vuoden 2018 lopulla. Alueen nykyiset sopimukset eivät siten ole esteenä Hernesaaren alueen tulevalle rakentamiselle.

Alueen rakennettavuus ja maaperä

Rakennettavuudesta yleisesti

Osayleiskaava-alue on rakennettavuudeltaan hyvin vaihteleva. Rakennusten perustamistapana tulee olemaan paaluperustus. Rakennushankkeiden pohjarakentamiskustannukset tulevat siten olemaan hyvin vaihtelevia paalutustavasta ja vaadittavasta paalupituudesta riippuen.

Meritäytöt

Osayleiskaavaehdotuksen mukaan alueen rantaviivaa on tarkoitus muuttaa täyttämällä merialuetta ja leikkaamalla maamassoja altaiden kohdalta. Alueelle tulee myös huomattava määrä maatäyttöä, koska maanpinnan korkeutta nostetaan paikoitellen usealla metrillä.

Venesatama-alueelta kaivetaan merkittävä määrä maa-aineksia ja sedimenttejä. Osa poistettavista maa-aineksista ja sedimenteistä sisältää kallista käsittelyä vaativia haitallisia yhdisteitä.

Kaupungilla ei ole olemassa meriläjituskelvottomien sedimenttien vastaanottopaikkaa, vaan sijoittaminen tulee aina suunnitella alueellisesti. Myöskään puhtaille sedimenteille ei ole tiedossa Hernesaaren rakentamisen aikana käytössä olevaa meriläjityspaikkaa. Helsingissä on lisäksi muutaman seuraavan vuosikymmenen ajan pulaa hyvälaatuisista täyttömaista voimakkaan rantarakentamisen vuoksi.

Jo osayleiskaavavaiheessa olisikin hyvä tarkastella kaava-alueen massatasapainoa sekä pyrkiä sellaiseen ratkaisuun, että kaivettavia maa-aineksia ja sedimenttejä voitaisiin käyttää mahdollisimman paljon paikallisesti hyödyksi korvaamaan alueelle tuotavia täyttömaita.

Osayleiskaavaa varten on laadittu täyttö- ja pohjarakennussuunnitelma FCG/P14962, 13.1.2012. Suunnitelmassa todetaan ruoppauksesta ja pilaantuneiden maiden sijoituksesta mm. seuraavaa:

”Täyttöpenkereiden alta ruopataan savi pois kitkamaahan tai kallioon saakka koko täytettävältä alueelta ennen täyttöä. Savi poistetaan täyttöpenkereiden ulkoluisien rajaamalta alueelta. Täyttöjen luiska-alueilla ja vedenalaisen täytön osalla voidaan harkita savimassojen stabilointia paikoilleen. Mikäli stabiloimalla voidaan jättää myös pilaantuneet sedimentit louhetäytön sisään, on menetelmä taloudellisesti järkevä vaihtoehto. Tiedossa ei ole, että vedenalaista stabilointia olisi vastaavissa olosuhteissa tehty, mutta toimiva menetelmä on todennäköisesti koerakentamalla löydettävissä.

Pilaantuneiden sedimenttien loppusijoitus tehdään ympäristöluvan mukaisesti. Stabiloituja sedimenttejä voidaan sijoittaa esimerkiksi tulevan helikopterikentän täyttöihin. Helikopterikentälle on tulossa vain kopteriliikennettä palveleva terminaalirakennus; muuten kenttä toimii liikenne- ja pysäköintipaikkana. Mikäli sedimenttien sijoittaminen voidaan suunnitella merivesipinnan alle, alueelta on löydettävissä sijoituspaikka melko suurelle määrälle sedimenttejä. Täyttöjen luiska-alueilla ja vedenalaisen täytön osalla voidaan harkita savimassojen stabilointia paikoilleen. Erityisesti mikäli stabiloimalla voidaan jättää myös pilaantuneet sedimentit louhetäytön sisään, on menetelmä

taloudellisesti järkevä vaihtoehto. Tiedossa ei ole, että vedenalaista stabilointia olisi vastaavissa olosuhteissa tehty, mutta toimiva menetelmä on todennäköisesti koerakentamalla löydettävissä. Erityisesti helikopteriliikenteen nousu- ja laskusektorien takia tehtävä suojatäyttö on täyttää, jolla ei ole merkittävästi muita vaatimuksia kuin riittävä stabiliteetti.”

Jätkäsaaren meritäyttöistä saadut kokemukset syvään veteen tehtävistä ruoppauksista vanhojen täyttöjen läheisyydessä ja sen jälkeen tapahtuvasta louhetäytöstä ovat tuoneet esiin ongelmia niin työturvallisuudessa kuin täyttöjen lopputuloksen vaatimusten saavuttamisessa. Raportissa mainittu vaihtoehto veden alla olevan saven paikalleenstabiloinnista ruoppauksen sijaan tulee tutkia ja varmistaa koerakentamalla. Eräs sopiva kohde koerakentamiseen voisi löytyä Kalasataman Verkkosaaren alueelta, joka on aikataulullisesti Hernesaarta edellä ja jossa myös tuuliolosuhteet ovat edullisemmat vesistöalueella tehtävää koestabilointia ajatellen. Toisin kuin FCG:n raportissa mainitaan niin stabilointia on maailmalla tehty ja tehdään vesistöalueilla rutiininomaisesti. Tosin kokemukset meillä käytössä olevasta kuivamenetelmästä ovat vähäiset.

Lisäksi tulee huomioida, että altaiden kohdalla joudutaan suorittamaan myös vedenalaista louhintaa, koska osa venesatamaa sijoittuu tasolle +2 ulottuneen entisen Likgrund/Ruumiskari –nimisen majakkasaaren kohdalle.

Tulevien vuosien esirakentamismäärärahoihin olisi syytä varata vesistöalueella tapahtuvan saven koestabiloinnin suunnitteluun, toteutukseen ja seurantaan määrärahat. Koerakentamisella olisi syytä selvittää sekä menetelmän käyttökelpoisuus riittävän alueellisen stabiliteetin aikaansaamisessa että paikalleenstabiloinnin käyttökelpoisuus pilaantuneiden sedimenttien käsittelyssä.

Edellä mainitun lisäksi on syytä korostaa, että kiinteistötoimen hallintaan tulevien alueiden täyttöjen suunnittelussa lähtökohtana tulee olla riittävä varmuus sortumista vastaan sekä se, että tulevien asuinkortteleiden painumat voidaan kohtuullisin rakennustoimenpitein rajoittaa hyväksyttävälle tasolle. Lisäksi tulee kiinnittää erityistä huomiota tehtävien täyttötoimenpiteiden riittävään dokumentointiin, jotta dokumentointia voidaan hyödyntää rakennusten perustamistapoja määriteltäessä.

Maaperän pilaantuneisuus

Osayleiskaavaehdotuksen laadinnan yhteydessä teetettyjen selvitysten mukaan kaava-alueen maaperä on monin paikoin pilaantunut. Myös merialueiden sedimentit ovat paikoin pilaantuneet. Teetetyissä selvityksissä on arvioitu, että Hernesaaren maaperän puhdistaminen

maksaisi noin 16 milj. euroa (alv 0 %), jos kaikki pilaantuneet maat vaihdettaisiin puhtaisiin maa-aineksiin. Alueella on lisäksi paljon heikkolaatuisia koheesiomaita, joiden sijoittaminen ulkopuolisiin kohteisiin on kallista.

Kyseisiä kustannuksia voidaan merkittävästi alentaa, jos mahdollisimman suuri osa kaivettavista pilaantuneista maista pystytään sijoittamaan alueen täyttöihin kuten Jätkäsaaren ja Hietasaaren kallion asemakaava-alueella tehdään. Kyseiselle hyötykäyttöalueelle tulisi etsiä sijoituspaikka kaavoituksen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja alue tulee merkitä asemakaavaan. Lisäksi kaava-alueelle voidaan todennäköisesti jättää riskinarviointiin perustuen mahdollisimman suuria määriä pilaantuneita maita. Riskiarvioinnissa tulisi huomioida toimintojen sijoittelu siten, että pilaantuneilla alueilla rakentamisen vaatimaa kaivua suoritettaisiin mahdollisimman vähän.

Asuntorakentaminen

Osayleiskaavan tavoitteena on luoda Hernesaaresta elinvoimainen ja viihtyisä osa kantakaupunkia jatkeena Punavuorelle ja Eiralle. Asuntorakentamisen kerrosalan määrällinen tavoite on noin 210 000 k-m², joka vastaa noin 5 100 asukasta.

Osayleiskaavaehdotus luo edellytykset korkeatasoisen ja viihtyisän asuntoalueen rakentamiselle. Asuntotonttien autopaikat on tarkoitus sijoittaa tonteille maanalaisiin pysäköintilaitoksiin ja osittain maanpäällisiin pysäköintilaitoksiin. Maanpäällisen pysäköinnin mahdollistaminen helpottaa asuntorakentamiseen liittyviä kustannuspaineita. Maanalaiset pysäköintilaitokset tulee olla toteutettavissa siten, että vältetään vaikeilta ja usein hyvin kalliilta vesitiiviiltä rakenteilta.

Osayleiskaavan toteuttamisen kaupungilta edellyttämät tavanomaista huomattavasti korkeammat investoinnit (arviolta noin 580 e/k-m²) huomioiden alueen asemakaavoituksessa tulee huolehtia siitä, että alue kaavoitetaan riittävän tehokkaasti investointikustannusten kattamiseksi. Selkeä pääpaino alueen tulevassa asemakaavoituksessa tulisi siten olla kerrostaloissa. Alueen asuntotonttien luovutuksessa tullaan noudattamaan kaupungin asuntopoliittisia tavoitteita. Alueen asemakaavoituksessa tulee siten varmistaa, että asemakaavoituksella luodaan edellytykset myös kohtuuhintaiselle vuokra- ja omistusasuntotuotannolle.

Ainakin osa kaavaehdotuksen asuinkortteleista on osoitettu rajoittuviksi rakennettaviin kanava-vesialtaisiin (W), joihin tulisi myös venepaikkoja. Vesiaiheiden rakentaminen tulee todennäköisesti olemaan erittäin kallista ja luo huomattavia haasteita myös kanava-vesialtaisiin rajoittuvien tonttien luovuttamiselle ja rakentamiselle. Tulevassa

asemakaavoituksessa tuleekin kiinnittää erityistä huomiota kanava-vesialtaiden teknistaloudelliseen toteutuskelpoisuuteen. Alue tulisi olla mahdollista asemakaavoittaa myös siten, ettei kanava-vesialtaita ole välttämätöntä toteuttaa, mikäli nämä osoittautuvat tarkemmissa selvityksissä taloudellisista tai muista syistä toteutuskelvottomiksi. Mikäli kanava-vesialtaat osoittautuvat myöhemmässä asemakaavoituksessa toteutuskelpoisiksi, tulee kanava-vesialtaksiin rajoittuvien tonttien osalta laatia tontinluovutusta varten selkeät pohjarakentamis- ja muut ohjeet, joissa määritellään rakennusteknisten seikkojen lisäksi mm. rakentamis- ja ylläpitovastuut yleisten alueiden rakenteiden (esim. tukimuurit) ja talohankkeiden välillä.

Kaava-alueen eteläosaan suunnitellun helikopterikentän todennäköisesti ajoittainen varsin voimakas melu saattaa heikentää ainakin kaava-alueen eteläisimpien asuntokortteleiden markkinoitavuutta.

Toimitilarakentaminen

Osayleiskaavaehdotuksen tavoitteena on mahdollistaa Hernesaaren alueelle toimitila- ja palvelurakentamista noin 190 000 k-m², joka vastaa noin 3 800 työpaikkaa. Mainitusta kerrosalasta uutta kerrosalaa on noin 150 000 k-m².

Alueelle esitettävä uusi toimitilarakennusoikeus on lähes puolitoistakertainen Salmisaaren uuteen toimitila-alueeseen verrattuna (noin 110 000 k-m²). Alueen sijainti Salmisaaren uuteen toimitila-alueeseen verrattuna on kuitenkin toimitilamarkkinoiden ja niiden asiakkaiden kannalta erittäin syrjäinen. Kulkuyhteydet Hernesaareen sekä joukkoliikennevälineillä että yksityisautoilla ovat varsin heikot mahdollisesta uudesta raitiovaunulinjasta huolimatta. Ei ole perusteltua uskoa, että entisestään raide- ja joukkoliikenneyhteyksien varten keskittyvä vetovoimainen, työmatkoja lyhentävä ja ekologinen toimitilarakentaminen sijoittuisi Hernesaareen näin suuressa määrin. Voidaankin pitää todennäköisenä, ettei alueelle synny toimitilarakentamista nyt esitetyssä laajuudessa. Eri asia on, että veneilyyn liittyvää toimintaa voisi sijoittua uusiin rakennuksiin ja vanhoihin säilytettäviin halleihin.

Toimitilojen todennäköisesti heikko kysyntä saattaa vaikuttaa merkittävästi alueen rakentamisjärjestykseen, koska asuntohankkeiden melusuojaus suunniteltua helikopterikenttää vastaan perustunee esitetyssä kaavaratkaisussa siihen, että alueelle rakennetaan asuinkortteleita suojaavia toimitilarakennuksia.

Toimitilarakentamisen edistämiseksi asemakaavoituksessa tulisi varmistaa riittävästi autopaikkoja myös toimitilahankkeille.

Julkiset palvelut

Hernesaaren julkisten palveluiden mitoitus on tehty yhteistyössä palveluhallintokuntien kanssa. Osayleiskaavaehdotuksessa on osoitettu kaksi aluetta julkisille palveluille ja hallinnolle (PY), jota voidaan pitää riittävänä. Yleisiä rakennuksia varten asemakaavoilla muodostettaviin tontteihin ja asemakaavaratkaisuihin otetaan tarkemmin kantaa asemakaavoituksen yhteydessä.

Helikopterikenttä

Kaava-alueen eteläosaan suunnitellun helikopterikentän kustannukset ovat erittäin korkeat (noin 83 milj. euroa, alv 0 %). Alueen tulevan asemakaavoituksen yhteydessä tuleekin laaja-alaisesti tutkia erilaisia teknisiä ratkaisuja kentän toteutuskustannusten minimoimiseksi. Koska helikopterikentän toteuttamisen aikatauluun liittyy todennäköisesti merkittäviä epävarmuustekijöitä, osayleiskaava-alue tulee olla rakennettavissa myös ilman helikopterikenttää. Lisäksi helikopterikentän jatkosuunnittelussa tulee huomioida edellä mainitut toimitilarakentamiseen ja näin ollen helikopterikentän melusuojaukseen liittyvät vaikeudet.

Lopuksi

Kiinteistölautakunnan mielestä osayleiskaavaehdotus luo edellytykset korkeatasoisen ja viihtyisän asunto- ja toimitila-alueen rakentamiselle. Kaava-alueen tontit sekä yleiset alueet ovat kuitenkin rakennettavuudeltaan monilta osin todennäköisesti hyvin vaikeita ja kalliita. Kaupungille Hernesaaren toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset ylittävät merkittävästi tavanomaisena pidettävät kustannukset. Huomion arvoista on, että alueen rakennusoikeuteen suhteutetut investoinnit (arviolta 580 euroa/k-m²) nousevat edelleen arviodusta, mikäli alueelle ei toteudu toimitilarakentamista nyt suunnitellussa laajuudessa. Mikäli esim. alueen suunnitellusta uudesta toimitilarakennusoikeudesta toteutuu vain noin puolet (noin 75 000 k-m²), alueen rakennusoikeuteen suhteutetut investoinnit nousevat huomattavasti nyt arviodusta tasosta. Alueen toteuttamiseen liittyy siis merkittäviä taloudellisia haasteita ja riskejä.

Edellä mainitun vuoksi osayleiskaavoituksen jatkosuunnittelun ja alueen tulevan asemakaavoituksen yhteydessä tulisi kattavasti vertailla mm. rantojen täyttöjen ja kaivujen osalta erilaisten vaihtoehtojen kustannuksia sekä niistä saatavia hyötyä. Lisäksi jatkosuunnittelussa tulee varmistaa riittävän tehokkaan asuntorakentamisen mahdollisuudet sekä kohtuuhintaisen asuntotuotannon edellytykset.

Kiinteistölautakunta puoltaa osayleiskaavaehdotuksen hyväksymistä edellä mainituin huomioin.

Käsittely

14.06.2012 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Kirsi Pihlaja: Esitän seuraavan vastaehdotuksen:

Lausuntoehdotuksen 27. kappaleeseen lisätään uusi seuraavan sisältöinen viimeinen virke: Hernesaari soveltuisi hyvin myös autopaikattomien asuntojen rakentamiseen.

Kannattajat: Anja Malm

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lausuntoehdotuksen 27. kappaleeseen lisätään uusi seuraavan sisältöinen viimeinen virke: Hernesaari soveltuisi hyvin myös autopaikattomien asuntojen rakentamiseen.

Jaa-äänet: 5

Heidi Ekholm-Talas, Jyrki Lohi, Sole Molander, Olli Saarinen, Timo Tossavainen

Ei-äänet: 3

Anja Malm, Tuula Paalimäki, Kirsi Pihlaja

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Kermen Soitu

Esittelijä

osastopäällikkö
Juhani Tuuttila

Lisätiedot

Sami Haapanen, toimistopäällikkö, puhelin: 310 36437
sami.haapanen(a)hel.fi

Helsingin Energia -liikelaitos 24.5.2012

HEL 2011-003791 T 10 03 02 00

Helsingin Energian lausunto liitteessä 1.

Lisätiedot

Kivirinne Jouni, Yleissuunnitteluinsinööri, puhelin: +358 9 617 2936
jouni.kivirinne(a)helen.fi

Opetuslautakunta 15.05.2012 § 74

HEL 2011-003791 T 10 03 02 00

Päätös

Opetuslautakunta päätti antaa kaupunkisuunnittelulautakunnalle Hernesaaren osayleiskaavaehdotuksesta seuraavan lausunnon.

Hernesaaren suurimpia suunnitteluun liittyviä haasteita ovat katu-, laiva- ja helikopteriliikenteeseen liittyvät melutekijät sekä Länsisataman matkustajaliikenteeseen liittyvät ilma- ja hajupäästöt. Julkisten palvelujen ja hallinnon PY-kortteleiden sijoitusta tulee vielä tutkia, jotta lasten käyttöön tulevat koulutilat ja liikuntapaikat sijoittuisivat ilmanlaatu- ja melutilanteen kannalta mahdollisimman suotuisiin paikkoihin.

Osayleiskaavan tulee mahdollistaa koulun mitoituksen tarkistaminen alueen rakentumisen edetessä ottaen huomioon lähialueiden oppilaskehitys. Lasten ja nuorten toimintatilojen oikea sijoittaminen ja mitoittaminen edellyttää yhteistyötä kaavoittajan ja palveluhallintokuntien välillä.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Rauno Jarnila

Lisätiedot

Kaisa Nuikkinen, johtava arkkitehti, puhelin: 310 86291
kaisa.nuikkinen(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 15.05.2012 § 257

HEL 2011-003791 T 10 03 02 00

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon:

Katutilojen toimivuuteen ja mitoitukseen on jatkossa asemakaavaa valmisteltaessa kiinnitettävä erityistä huomiota. Katupuiden, pyöräilyn, ylläpidon ja lumitilojen vaatimukset tulee ottaa huomioon katutiloja suunniteltaessa. Esitetyt katutilojen lumitilat ovat niukkoja.

Pääkadun kunnallistekniikan sijoittamista pitää tarkastella asemakaavaa laadittaessa erityisesti niissä kohdin, missä siltakansi ja kadun taso kohtaavat, jotta kadun alle sijoitettavaa kunnallistekniikkaa voidaan ylläpitää. Pääkadun sillan korkeustaso vaikuttaa myös korttelien P/TY ja LS/P väliin sekä samalla kohdin olevien korttelien PY ja AK väliin sijoittuvien tonttikatujen korkeustasoon. Tonttikadut ovat alkuosaltaan rakennettava joko siltarakenteisina tai penkereelle, jotta

päästään laituriin ja vesialtaiden korkeustasoon, mikä on noin + 3 metriä. Näille tonttikaduille sijoitettavien kunnallisteknisten johtojen ja putkien tila- ja huoltotarpeet täytyy tarkastella myös erityisen huolellisesti. Tonttikatujen viereisten korttelien rakentamisessa täytyy ottaa huomioon katujen korkeustaso, sillä kadut tulevat olemaan joko silta- tai pengerrakenteella vähintään noin 70 metrin matkan pääkadulta lähtien.

Pääkadun kansitason ja viereisen laituritason korkeusero on neljä metriä. Raitiovaunusillan rakenteen paksuus ja huoltotila pienentävät oleellisesti sillan alle jäävää tilaa. Tämä vaatii kannen alle sijoitettavien liiketilojen osalta tarkkaa mitoituksen suunnittelua asemakaavan laatimisen yhteydessä, jotta kiinteistötekniikka ja muut toimintaa palvelevat tilat mahtuvat niille varattuun matalaan tilaan.

Osayleiskaavaehdotuksen puistoalueet ovat pieniä. Puistopinta-ala asukasta kohden on selvästi pienempi kuin kantakaupungissa keskimäärin. Näin ollen Hernesaaren puistoissa tulee olemaan muuta kantakaupunkia suuremmat puistokohtaiset käyttöpaineet. Lisäksi puistossa on myös toimintoja, jotka lisäävät tätä, esimerkiksi puistoalue toimii vesiuurheilukeskuksen katsomona. Laajemmat puistot helpottaisivat tulevaisuudessa tilojen muuntelua ja uusien toimintojen kehittämistä. Kaavan vaikutusten arvioinnissa on esitetty, että puistoissa olisi luonnontilaisia alueita. Tämä ei käytännössä ole mahdollista kovan käyttöpaineen aiheuttaman kulutuksen tähden. Sitä paitsi viheralueet rakennetaan täytemaan päälle. Luonnonmukaisesti hoidettava puisto vaatisi huomattavasti laajemman pinta-alan tai vaihtoehtoisesti suojausta, jotta kasvillisuudella olisi menestymisen mahdollisuuksia. On tarkoituksenmukaisempaa, että rakennettujen puistojen suunnittelun inspiraationa ja teemana on meren rantaan hyvin soveltuva tulkinta saaristomaisemasta ja sen kasvillisuudesta.

Osayleiskaavaehdotuksen katujen ja puistojen korkeusvaihtelut ovat suuria, mikä edellyttää erityisen paljon siltojen, tukimuurien ja rantarakenteiden, portaiden ja luiskien rakentamista. Kanavista johtuen kaavaratkaisut edellyttävät lukuisien siltojen rakentamista. Sekä siltojen rakentaminen että niiden ylläpito on kallista. Siltojen ja niille johtavien reittien tilavaraukset tulee olla sellaisia, että talvikunnossapito on mahdollista. Suuret korkeuserot siltojen, rannan ja tonttien välillä aiheuttavat sen, että myös puistoista tulee erittäin rakennettuja. Tukimuureja ja luiskapintaa on paljon, mikä rajoittaa toimintojen sijoittelua puistoihin. Asemakaavaa laadittaessa on riittävästi tarkasteltava puistojen topografiaa ja tilavarauksia toimintojen, huoltoliikenteen ja kasvillisuuden hoidon onnistumisen kannalta.

Osayleiskaavaaluonnoksen alueen pohjaolosuhteista ja maaperän rakennettavuudesta ei ole tarkkoja tietoja. Kaavaluonnoksessa on

esitetty rakennettavaksi kolme kanavaa ja kolme suurta vesiallasta. Rantarakenteiden Helsingin kaupungille aiheuttamia kustannuksia sekä rakennettavuutta on selvitettävä tarkemmin asemakaavan vaikutusten arvioinnin yhteydessä. Osa ehdotetuista rakennuksista sijaitsee rantarakenteiden päällä. Näistä rantarakenteiden kustannuksista ja ylläpidosta vastaavat kiinteistöt.

Osayleiskaavan luonnoksessa esitetty Hernesaaren lumen merivastaanottoaika on poistettu osayleiskaavaehdotuksesta. Hernesaaren lumen merivastaanottoaika on erittäin tärkeä kantakaupungin ja tulevan Hernesaaren alueen lumilogistiikan kannalta. Eteläisen Helsingin lumenkäsittely vaatii uusia, hintavia ratkaisuja, jos tämä lumenkäsittelyaika poistuu käytöstä. Yleisten töiden lautakunta katsoo, että osayleiskaavan on mahdollistettava lumenvastaanottoaajan sijoittaminen kaavamuutosalueelle.

Lentoliikenteen melu leviää yleisille alueille. Melu on päiväsaikaan huomattava haitta. Lasten leikkipaikat ja vanhusten toimintaympäristöt tulee suojata melulta. Vaikutusten arvioinnin mukaan kortteleiden väliin jää hiljaisempia alueita (alle 55 dB päivisin), joille voi sijoittaa lasten ja vanhusten toimintoja. Meluhaittojen torjuminen tulee ottaa huomioon asemakaavaa laadittaessa sekä arvioitaessa alueen asumisterveellisyyttä ja toteutuskustannuksia.

Kustannukset

Kaupunkisuunnitteluviraston mukaan Hernesaaren toteuttamisen kustannuksista suuri osa syntyy alueelle suunnitellusta helikopterikentästä, risteilijälaiturin ja rantapuiston täyttöistä, täyttöjä edeltävistä merenpohjan pehmeiden ainesten ja haitta-ainepitoisten sedimenttien ruoppauksista, meriläjitykseen soveltumattomien sedimenttien käsittelystä sekä rantarakenteista. Kustannuksia syntyy myös yhdyskuntateknisen huollon verkoston rakentamisesta sekä yleisten alueiden eli katujen ja puistojen rakentamisesta.

Maarakennuskustannuksiin sisältyy pilaantuneiden sedimenttien ruoppaus ja mereen kelpaamattomien sedimenttien käsittely ja loppusijoitus rannalla, pehmeiden maiden ruoppaus, yleistäyttö nykyisillä maa- ja merialueilla sekä yleiskaivu. Kustannukset eivät sisällä vedenalaisen paineviemärin siirtokustannuksia, pilaantuneen maaperän kunnostuskustannuksia eikä katujen ja puistojen rakentamiskustannuksia.

Rantarakenteiden kustannuksiin sisältyy luiskien rakentamiskustannukset, risteilijälaiturin kustannukset, vesialtaiden ja venesatamien laiturimuurikustannukset, helikopterikentälle vievän nostosillan kustannukset sekä muita rantarakenteiden kustannuksia.

Liikennealueiden erityiskustannuksiin sisältyy pääkadun silta, helikopterikentän tukimuuri sekä pääkadun tukimuurit.

Osayleiskaavan luonnoksen selostuksessa on ilmoitettu seuraavat kustannukset: maarakennuskustannukset 122 miljoonaa euroa, rantarakenteet 60 miljoonaa euroa, liikennealueiden erityiskustannukset 8 miljoonaa euroa, kunnallistekniikan rakentamiskustannukset 7 miljoonaa euroa ja katujen ja yleisten alueiden rakentamiskustannukset 7 miljoonaa euroa.

Edellä mainittuihin summiin on erikseen ilmoitettu sisältyvän rantapuiston 33 miljoonan euron, kolmen vesialtaan 24 miljoonan euron ja pääkadun siltakannen 4 miljoonan euron kustannukset.

Jos alueelta poistettaisiin kaikki alemman ohjearvon ylittävät haitta-ainepitoiset maa-ainekset, olisi tästä koituva lisäkustannus noin 16 miljoonaa euroa. Edellä esitetty kokonaiskustannusarvio perustuu arvioon, että valtaosa haitta-aineita sisältävästä maa-aineksesta voidaan jättää paikoilleen.

Osayleiskaavan luonnoksen kustannukset ovat yhteensä 204 miljoonaa euroa. Kaavan kokonaiskustannuksia ei voida tässä suunnitteluvaiheessa arvioida tarkasti.

Yleisten töiden lautakunta toteaa, että jatkossa valmisteltaessa asemakaavaa tulee kiinnittää erityistä huomiota kustannusvaikutusten arviointiin, kustannustenhallintaan ja osayleiskaavan joustavaan toteutettavuuteen. Samoin kaavan laadinnan aikana pitää huolehtia vaikutusten arvioinnista ja tarvittavista lisäselvityksistä koskien erityisesti ympäristöä, ympäristövaikutuksia, kaikenlaista rakennettavuutta ja pilaantuneita maita.

Yleisten töiden lautakunta katsoo, että suunniteltu helikopterikenttä aiheuttaa niin mittavia ympäristövaikutuksia merellisen Helsingin kaupunkikuvaan, vesiliikenteen järjestelyihin, merialueiden vesiolosuhteisiin ja viereisen asutuksen melutilanteeseen, että sitä ei ole syytä osoittaa yleiskaavassa. Harkittavissa on enintään selvitysalue-merkintä hankkeen mahdolliselle sijoitukselle. Päätös helikopterikentän sijoituksesta on tehtävä vasta perusteellisempien vaihtoehtotarkastelujen ja kustannusarvioiden valmistelun jälkeen.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa osayleiskaavaehdotuksen hyväksymistä edellä esitetyin muutoksin.

Käsittely

15.05.2012 Ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutokset:

Päätösehdotuksen kappaleen 8 loppuun lisätään:
"Yleisten töiden lautakunta katsoo, että osayleiskaavan on mahdollistettava lumenvastaanottoapaikan sijoittamisen kaavamuutosalueelle."

Lisätään ennen viimeistä kappaletta:
"Yleisten töiden lautakunta katsoo, että suunniteltu helikopterikenttä aiheuttaa niin mittavia ympäristövaikutuksia merellisen Helsingin kaupunkikuvaan, vesiliikenteen järjestelyihin, merialueiden vesiolosuhteisiin ja viereisen asutuksen melutilanteeseen, että sitä ei ole syytä osoittaa yleiskaavassa. Harkittavissa on enintään selvitysalue-merkintä hankkeen mahdolliselle sijoitukselle. Päätös helikopterikentän sijoituksesta on tehtävä vasta perusteellisempien vaihtoehto- tarkastelujen ja kustannusarvioiden valmistelun jälkeen."

Päätösehdotuksen viimeisen kappaleen viimeinen sana
"huomautuksin" muutetaan sanaksi "muutoksin."

03.05.2012 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Anu Kiiskinen, aluesuunnittelija, eteläinen suurpiiri, puhelin: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi
Marko Jylhänlehto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237
marko.jylhanlehto(a)hel.fi

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta 15.05.2012 § 88

HEL 2011-003791 T 10 03 02 00

Päätös

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta toteaa, ettei sillä ole omalta osaltaan huomautettavaa Hernesaaren osayleiskaavaehdotuksesta, joka rakentaa merellistä Helsinkiä.

Kaavan toteuttamisen lähtökohdiksi kulttuuri- ja kirjastolautakunta toteaa, että Hernesaaren alueelle on jo nyt hakeutunut runsaasti ns. luovien alojen yritystoimintaa. Tämän toimintaedellytysten turvaaminen alueella on tärkeää ja vahvistaa alueen elinvoimaisuutta jatkossakin

Koko vapautuvaa telakka-aluetta tulisikin tarkastella kokonaisuutena siten, että siellä varataan eri vaiheissa mahdollisuuksia luovien alojen ja myös suosittujen Pop up –yritysten käyttöön. Tähän liittyen tilojen väliaikaiskäyttöä alueella tulisi systemaattisesti kehittää.

Kaava-alueen ulkopuolella kokonaisuuteen liittyy mm. Konepaja, joka ollaan kunnostamassa Elävän musiikin yhdistyksen Elmu Ry:n käyttöön. Rantapuistoon syntyvät luovat toiminnot tukevat alueen kiinnostavuutta myös matkailun näkökulmasta.

Kaupunginvaltuuston 14.12.2011 hyväksymässä Helsingin kaupungin kulttuuristrategiassa (luvussa ympäristö ja kaupunkirakenne) todetaan, että kaupunki varmistaa uusien alueiden suunnittelussa ja vanhoja, tyhjentyviä tiloja korjattaessa myös kulttuurin käyttömahdollisuudet. Tällaisissa hankkeissa lähtökohtana on, että ulkopuoliset tahot ovat päätoimijoina. Hyviä kansainvälisiä esimerkkejä tällaisista löytyy esimerkiksi Creative Metropoles Eu-hankkeen julkaisusta How to support Creative industries.

Kaupunkisuunnitteluvirasto tilasi Hernesaaren kaavavalmisteluun liittyen Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy:ltä Fordin taloa koskevan rakennushistoriaselvityksen (18.4.2011). Fordin talon katsotaan muodostavan erittäin mielenkiintoisen ja muutoksista huolimatta hyvin säilyneen, arvokkaan arkkitehtonisen kokonaisuuden, jonka kerroksisella historialla on erityistä merkitystä tulevaisuuden uuden kaupunginosan siteenä Hernesaaren teolliseen menneisyyteen.

Erillisessä ideasuunnitelmassa Talli (arkkitehti Pia Ilonen ja Karoliina Hoppu 20.12.2011) tutki suojeltavan rakennuksen käyttömahdollisuuksia erilaiseen kulttuurikäyttöön (mm. tanssi, elokuva, kuvataide). Tiloja vuokrattaisiin vaihteittain taiteilijoille ja taidealan yrittäjille Kaapelitehtaan mallin mukaisesti. Kulttuurikeskuksella sekä rakennusta vuokraavalla kiinteistösijoitusyhtiöllä (Ovenia Oy) on ollut ohjausryhmässä edustus.

Suunnitelman lähtökohtana on pidetty Fordin talon toimintojen ja syntyvän vetovoimaisen kulttuurikeskuksen liittämistä merellisen alueen uuteen konseptiin, jossa risteilymatkustajien ulottuville luodaan uusi matkustajaterminaali, hotelli- ja kongressikeskus, liiketilaa ja kulttuurisesti kiinnostava ympäristö. Vastaavia toteutettuja malleja on mainittu mm. Amsterdamista (risteilyterminaali, musiikkitalo, hotelli). Hernesaaren alue on myös ollut osana yhdeksän kaupungin satama-aluiden uusiokäyttöä tutkivaa Urbact II -hanketta CTUR.

Rakennusten uusiokäyttöön liittyvistä esimerkeistä Helsingissä ideasuunnitelmassa mainitaan Kaapelitehdas, siihen hallinnollisesti liitetty Suvilahti sekä Tennispalatsi, Lasipalatsi ja Korjaamo. Nämä ovat

nykyisin kaupungin omistuksessa, mutta toimivat kiinteistöyhtiöinä tai kokonaan kulttuurialan yrittäjille vuokrattuina.

Fordin talon huoneistoala on n. 12 500 m², josta on jo vuokrattu tiloja tapahtumatoimistolle ja mm. tanssin harjoituskäyttöön. Fordin talolle on kaavassa mahdollistettu myös laajennusosa. Ideasuunnitelman mukaan eri käyttötarkoituksiin tarvittavia muutoksia voidaan toteuttaa asteittain monivaiheisessa prosessissa, johon selvityksellä pyritään luomaan puitteet. Pienin muutoksin kulttuuritoimijoita voitaisiin nykyistä enemmänkin sijoittaa jo nyt.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta katsoo, että kaupunkisuunnitteluviraston ja Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy:n esitykset luovat hyvän pohjan Hernesaaren kaava-alueen, telakka-alueen ja Fordin talon jatkokehittelylle.

Esittelijä

vs. kulttuurijohtaja
Veikko Kunnas

Lisätiedot

Paiju Tyrväinen, vs. osastopäällikkö, puhelin: 310 29874
paiju.tyrvainen(a)hel.fi

Helsingin Satama -liikelaitos 15.5.2012

HEL 2011-003791 T 10 03 02 00

Kaupunkisuunnitteluviraston valmistelussa olevasta otsikossa mainitusta osayleiskaavaehdotuksesta Helsingin Satama toteaa mielipiteenään seuraavaa:

Osayleiskaavaehdotuksessa esitetään asumisen, työpaikkojen sekä vapaa-aikaan ja matkailuun liittyvien palveluiden sijoittamisen Hernesaareen. Risteilylaivoille on osoitettu kahden nykyisen laituripaikan lisäksi yksi uusi laituripaikka. Helikopterikentälle on osoitettu uudelle täyttömaalle pysyvä sijainti. Lisäksi alueelle on sijoitettu kaksi venesatamaa: purjevenesatama ja vesiurheilukeskus.

Helsingin yleiskaava 2002:ssa (kaupunginvaltuusto 26.11.2003, tullut kaava-alueella voimaan 23.12.2004) alue on pääosin työpaikka-, teollisuus-, toimisto- ja satamatoimintojen aluetta. Aluetta kehitetään tuotannon ja varastoinnin, palvelujen, toimitilojen sekä sataman käyttöön. Lisäksi alueelle saa rakentaa tiloja julkisten palvelujen, yhdyskuntateknisen huollon, virkistys- ja liikenteen käyttöön. Alueen eteläkärkeen on varattu hallinnon ja julkisten palvelujen alue. Aluetta kehitetään hallinnon, julkisten palvelujen, korkeakoulutuksen ja ympäristöhaittoja aiheuttamattomien toimitilojen, asumisen ja virkistys- sekä alueelle tarpeellisen yhdyskuntateknisen huollon ja

liikenteen käyttöön. Alueen kaakon ja lounaan puoleisille rannoille on osoitettu puistoalueet. Kaakon puoleinen rantapuisto on osa Helsingin puistoa. Keskustan kulttuuripuistoa ja alueellisia kaupunkipuistoja kehitetään monipuolisina toiminta-, kohtaamis-, kulttuuri- ja luontoympäristöinä. Alueelle saa rakentaa tarpeellisia yhdyskuntateknisen huollon tiloja ja liikenneväyliä.

Helsingin maanalaisessa yleiskaavassa (kaupunginvaltuusto 8.12.2010, tullut kaava-alueella voimaan 10.6.2011) alueen kaakkoisosassa on merkintä nykyiset rakennetut maanalaiset tilat.

Alueella ovat voimassa asemakaavat n:o 10800 / 14.11.2001(Kvsto), 10683 / 24.3.1999 (Kvsto), 6154 / 21.4.1970 (Sis.as.min.), 8775/ 23.12.1983 (Sis.as.min.), 4940 / 26.5.1961 (Sis.as.min.), 8761 / 16.3.1984 (Ympäristömin.) ja 8418 / 9.2.1982 (Sis.as.min.). Kaavojen mukaan alue määritetty pääosin teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueiksi, satama-, rautatie- ja katualueiksi ja puistoalueiksi.

Osayleiskaavaa laadittaessa tulee varmistaa, että suunnittelualan maankäyttö ei ole ristiriidassa satamatoiminnan vaatimusten kanssa. Erityisesti on selvitettävä asumisen edellytykset ja viihtyvyytekijät lähtien siitä, että asumisen välittömässä läheisyydessä on vilkas laivaliikenne ja laituri-toimintoja. Sataman läheisyyteen sijoittuvissa asuinkortteleissa on rakenteellisin ratkaisuin huomioitava laivaliikenteen asettamat rajoitukset äänieristykseen ja kortteleiden ilmanlaatuun.

Helsingissä käy vuosittain touko – lokakuun välisen aikana keskimäärin 250 kansainvälistä risteilyalusta. Risteilymatkustajien määrä ja alusten koko kasvavat jatkuvasti. Vuonna 2011 Hernesaassa vieraili noin 300 000 risteilyvierasta. Kaikki Helsinkiin saapuvat yli 214 metriä pitkät risteilyalukset ohjataan Hernesaaren risteilylaituriin, johon tällä hetkellä mahtuu yhtä aikaa kaksi 300 metriä pitkää alusta. Suurimmissa aluksissa on 2 000 - 3 000 matkustajaa.

Risteilyvieraat tekevät useimmiten ohjatun päiväkierroksen tilausbusseilla, joita voi olla jopa 60 laivaa kohden. Risteilymatkustajia palveleva turvatoimialue (ISPS-alue) on aidattu ja sen tämän hetkinen pinta-ala on noin 2,1 hehtaaria. Alueella on matkamuistomyymälöitä ja muuta pienimuotoista palvelutoimintaa. Risteilyalukset ovat toistaiseksi tehneet päivävierailuja, eivätkä ne ole yöpyneet Hernesaassa.

Nyt lausunnoilla olevassa osayleiskaavaehdotuksessa satama-alueelle osoitetaan lisää laituri-tilaa, jolla pyritään mahdollistamaan kolmen risteilyaluksen vierailu Hernesaassa samanaikaisesti. Nykyiset laituri-alueet ovat kiinteästi aidattua Sataman turvatoimialuetta (ISPS-alue), ja kaikki satamaan ja laivoihin liittyvä toiminta tapahtuu suljetun alueen sisäpuolella. Laituri-alueen mitoituksessa onkin huomioitava

laivaliikenteen kannalta merkittävät toiminnot eli laivojen kiinnittäminen laituriin sekä laivojen huollon ja risteilymatkustajia noutavien tilausbussien vaatima tilantarve. Terminaalirakennuksen suunnittelussa on huomioitava satamatoiminnan luonne ja turvattava näiden tilojen käyttö Sataman tarpeisiin erityisesti matkustajien vaihtoon liittyvissä aluskäynneissä (esim. tulli - ja rajamuodollisuudet). Uuden risteilylaiturin toiminnallisen leveyden tulee olla noin 60m.

LS -merkintää (Risteilyliikenteen satama-alue. Alue varataan liikenteen hoidon kannalta tarpeellisia tiloja varten. Aluetta voidaan käyttää veneiden talvisäilytykseen satamatoiminnan sen mahdollistaessa.) tulisi täsmentää muiden määräysten lisäksi siten, että alue on ensisijaisesti risteilyalusten käytössä. Tämä siksi, että ajoittain voi olla tarvetta esim. odotuslaiturille, miehistön vaihtoon tms.

Osayleiskaavaehdotuksessa vesialueelle (W) esitetään mahdollisuutta rakentaa siltoja ja satamatoiminnan kannalta tarpeellisia rakenteita. Sillan tms. toteuttamista varten tulee kaavaehdotuksen merkintää täsmentää siten, että jatkosuunnittelussa otetaan huomioon alueen tekniset vaatimukset (tuulikuorma, korkeustaso, turvallisuus ja alusten tilantarve korkeussuunnassa) sekä hankkeen taloudelliset seikat. Tulevaisuudessa risteilylaituriin tulee mahdollisesti päästä kiinnittymään myös yli 60 metriä korkealla aluksella. Tanskan salmessa Stora Beltin sillan alituskorkeus on 65 metriä, mikä mahdollistaa suurten alusten saapumisen Itämerelle.

Hernesaaren eteläkärjen ja Pihlajasaaren välissä meren vesisyvyys on rantojen lähellä noin 0-8 metriä ja Länsisatamaan johtavalla Lökkiluoto-Saukonokka laivaväylällä noin 10–13 metriä. Hernesaaren ja Jätkäsaaren välisen vesialueen syvyys on (9) - 11 metriä, Hernesaaren risteilylaiturien kohdalla syvyys on 9,8 ja 9,0 m metriä. Hernesaaren ja Sirpalesaaren välisellä vesialueella vesisyvyys on noin 15 metriä lukuun ottamatta paria selännettä, joiden kohdalla vesisyvyys on noin 9 metriä. Yksi tällainen selänne on noin 400 metrin etäisyydellä Hernesaaren rannasta.

Hernesaaren eteläkärkeen suunnitellun helikopterikentän toimivuutta on tarkasteltu erillisessä viitesuunnitelmassa (Hernesaaren helikopterikenttä). Jatkosuunnittelussa on huomioitava satamatoiminta sekä Jätkäsaarella että Hernesaarella ja laivaväylän sijainti suhteessa helikopterikenttään sekä se, että risteilylaituriin tulee mahdollisesti päästä kiinnittymään myös yli 60 metriä korkealla aluksella.

Suunnittelualueen halki kulkeva kokoojakatu on risteilysataman liikennettä välittävä katu. Sen tilavarauksessa tulee huomioida kaikki liikennemuodot (autoliikenne, pyöräily, jalankulku, joukkoliikenne) sekä

18.09.2012

ympäröivien kortteleiden synnyttämän liikenteen liittyminen katuverkkoon. Erityisesti on huomattava risteilymatkustajasataman toiminnan luonteeseen liittyvä jalankulku ja tilausbussiliikenne sekä laivojen ja terminaalien tarvitsema huoltoliikenne.

Helsingin Satama pitää hyvinä suunnitelmia joukkoliikenteen ja jalankulkureittien kehittämisestä alueella, samoin kuin satama-alueen liittämistä osaksi kaupunkirakennetta.

Lisätiedot

Lehtonen Satu, suunnittelupäällikkö, puhelin: +358931033527
satu.lehtonen(a)hel.fi

Terveyslautakunta 08.05.2012 § 115

HEL 2011-003791 T 10 03 02 00

Päätös

Terveyslautakunta päätti antaa kaupunkisuunnittelulautakunnalle Hernesaaren osayleiskaavaehdotuksesta seuraavan, esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

"Hernesaaren noin 5 100 asukkaan palvelujen järjestämisen on tarkoitus tukeutua pääosin olemassa olevaan sosiaali- ja terveystoimen palveluverkkoon. Hernesaaren väestöpohja ei edellytä omaa terveysasemaa.

Hernesaaren terveyspalvelut sijaitsevat Viiskulman terveysasemalla. Jatkossa terveysasemapalvelut tulevat sijaitsemaan Marian sairaalan alueella, kun sinne rakennetaan Viiskulman korvaava terveysasema. Terveyspalvelujen saavutettavuuden kannalta hyvät liikenneyhteydet Hernesaaresta Marian alueelle ovat keskeisiä.

Jatkosuunnittelussa tulee huomioida, että sosiaali- ja terveystoimi yhdistetään vuoden 2013 alussa. Terveyskeskus ja sosiaalivirasto ovat osallistuneet viranomaisyhteistyöhön Hernesaaren osayleiskaavaehdotusta valmisteltaessa. Valmistelu on pohjautunut nykytilanteen palveluverkon tavoitteisiin.

Terveyslautakunnalla ei ole huomautettavaa Hernesaaren osayleiskaavaehdotukseen."

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Pirjo Sipiläinen, arkkitehti, puhelin: 310 42256
pirjo.sipilainen(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 08.05.2012 § 158

HEL 2011-003791 T 10 03 02 00

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon.

Hernesaaren kantakaupunkisijainti antaa hyvät lähtökohdat tiiviin ja energiatehokkaan joukkoliikenteeseen tukeutuvan kaupunginosan suunnittelulle. Raitiotieyhteys ja hyvät kevyen liikenteen yhteydet keskustaan mahdollistavat vähäpäästöisen liikkumisen. Uusiutuvan energian käytön suosiminen uuden alueen energiaratkaisuissa on tarpeen huomioida jo osayleiskaavatasolta lähtien.

Erityisiä haasteita suunnittelulle tuovat matkustajalaivaliikenne saaren länsilaidalla ja suunniteltu uusi helikopterikenttä alueen eteläosassa. Molemmat toiminnot voivat vähentää suunniteltavan uuden asuinalueen terveellisuutta ja viihtyisyyttä huomattavasti. Uudelle alueelle on tulossa 5 100 uutta asukasta, jolloin laivoista ja erityisesti helikoptereista aiheutuvat meluhäiriöt tulevat kohdistumaan huomattavaan asukasmäärään sekä merellisten virkistysalueiden käyttäjiin.

Matkustajasataman melu

Osayleiskaavaehdotuksessa on osoitettu risteilijöille kolme laivapaikkaa Hernesaaren länsilaidalle eli yksi uusi nykyisten kahden laivapaikan lisäksi. Vuonna 2011 sataman kautta kulki jo 300 000 risteilymatkustajaa.

Meluselvityksen mukaan hankalimmin torjuttavaksi on osoittautunut laivojen yömelu, joka ylittää lähimmissä asuinkortteleissa ohjearvotason sekä rakennusten ulko- että sisäsivuilla ylimpien kerrosten kohdalla. Tämä johtaa siihen, ettei kaikille asunnoille ole järjestettävissä ns. hiljaista puolta, jonne esimerkiksi makuuhuoneet voitaisiin suunnata.

Laivamelun riittävä torjunta tulee asettamaan suuria haasteita asuinkortteleiden jatkosuunnittelulle kuten ääneneristävyydelle ja sen toteutuksen valvonnalle sekä asuntojen pohjaratkaisuille. Laivojen aiheuttaman yöaikaisen meluhaitan suuruutta arvioitaessa tulee ottaa huomioon sosiaali- ja terveysministeriön Asumisterveysoppaassa (Oppaita 2003:1) annetut ohjearvot. Ne ovat sisämelun kannalta kattavammat kuin valtioneuvoston päätöksessä annetut ohjearvot. Asumisterveysohjeessa on esimerkiksi pienitaajuisia melua koskevat erilliset ohjearvot.

Meluselvityksessä laivojen melun leviäminen on arvioitu keskimääräisen melupäästön perusteella, vaikka osa risteilijöistä voi olla enimmillään noin 5 dB meluisampia. Laivojen melu voi olla myös kapeakaistaista, mikä tarkoittaa kapeakaistaususkorjauksen + 5 dB käyttöä, vaikka laiva olisi melupäästöltään keskimääräinen. Tämä tulisi huomioida korttelien meluntorjunnan suunnittelussa. Muutoin laskennassa käytetty tarkastelutapa voi johtaa suunnitteluratkaisuun, jossa ympäristölupaehdoissa joudutaan rajoittamaan suurimeluisimpia laivatyyppejä. Tämä heikentäisi sataman toimintaedellytyksiä.

Sataman nykyiset lupaehdot eivät mahdollistaisi suunniteltua uutta maankäyttöä. Sataman lupaehdoista ja niiden tulkinnasta tulisikin neuvotella jo kaavoituksen yhteydessä lupaviranomaisena toimivan Etelä-Suomen aluehallintoviraston kanssa.

Laivojen savukaasut ja hajut

Laivojen savukaasupäästöjen ja hajujen leviämistä on arvioitu aiemmin Jätkäsaaren suunnittelun yhteydessä. Selvityksissä Hernesaassa on oletettu olevan kaksi risteilijäpaikkaa, kun nyt saaren reunaan esitetään kolmea paikkaa. Laskelmien mukaan vuonna 2030 selkeästi tunnistettavaa hajua esiintyy alueella keskimäärin 3–6 % vuoden tunneista. Kesäaikaan risteilykaudella selkeää hajua esiintyy Hernesaaren pohjoisosassa 6–9 % tunneista. Uusi risteilijäpaikka saaren lounaisreunassa nostanee hajun esiintyvyyttä vielä jonkin verran. Arviot koskevat maanpintatasoa. Rakennusten ylempien kerrosten korkeudella savukaasujen ja hajujen esiintyvyys on suurempi, mikä tulee huomioida rakennusten tuloilmanvaihdon suunnittelussa.

Helikopterimelu

Nykyinen helikopterikenttä Hernesaaren kärjessä sijaitsee noin 900 metrin etäisyydellä asutuksesta ja rannan virkistysalueista. Uusi kenttäalue sijoittuu vain noin 500 metrin etäisyydelle asutuksesta ja se on myös lähempänä virkistyskäytössä olevia Pihlajasaaria. Riski merkittävien viihtyisyyshaittojen syntymiselle uudella tiiviillä asuinalueella on siten suuri. Melun häiritsevyyttä lisäävät helikopterilentojen nousuihin ja laskuihin liittyvät huomattavan korkeat enimmäismelutasot kentän lähiympäristössä.

Ympäristölautakunta toteaa, että helikopterikentän sijoittaminen osayleiskaavaehdotuksen mukaisesti vaatisi uuden ympäristöluvan. Nykyisen helikopterikentän lupaehdot eivät suunnittelussa tilanteessa toteudu. Lupaharkinnassa tutkitaan, millä edellytyksillä lentopaikka voidaan sijoittaa aiotulle paikalle ja johtavatko uusi asuinrakentaminen ja virkistysalueet tiukkeneviin lupamääräyksiin. Niihin voi kuulua myös lentotoiminnan rajoittaminen.

Hernesaaren osayleiskaavaselostuksessa on esitetty yleispiirteinen arvio tarkasteltujen sijaintivaihtoehtojen vaikutuksista lähinnä kohteiden saavutettavuuden kannalta. Tämän arvioinnin pohjalta on päädytty Hernesaaren vaihtoehtoon. Ympäristölautakunnan mielestä helikopterikentälle tulisi löytää soveltuvampi sijainti alueelta, jolla asutukselle aiheutuvat meluhaitat ovat merkittävästi pienemmät.

Telakan vaikutukset

Osayleiskaava-alue rajautuu pohjoisosastaan STX:n telakka-alueeseen. Kaavaselostukseen tulisi täydentää tiedot telakan tämänhetkisistä melu- ja ilmanlaatuvaikutuksista alueelle.

Julkisten lähipalveluiden korttelialueet

Osayleiskaava-alueelle on sijoitettu kaksi julkisille lähipalveluille tarkoitettua PY-korttelialuetta alueen vilkkaimmin liikennöidyn, myös risteilybussien käyttämän kokoojakadun varteen. Kaavaselostuksen mukaan pohjoiselle PY-tontille on tarkoitus sijoittaa koulu, leikkipuisto ja yksi viiden ryhmän päiväkotia.

Lapset kuuluvat vanhusten ja sairaiden ohella ns. herkkiin väestöryhmiin, jotka ovat terveysvaikutustutkimusten mukaan tavanomaista alttiimpia ilman epäpuhtaus- ja meluhaitoille. Näiden väestöryhmien oleskelu- ja asuinpaikat tulisi sijoittaa aina mahdollisimman suojaisiin paikkoihin, joissa ilmanlaatu- ja melutilanne on mahdollisimman hyvä. Kokoojakadun varsi ei sovellu herkkien ryhmien toimipisteiden sijoituspaikaksi. PY-kortteleille tulisi etsiä suojaisemmat sijoituspaikat.

Pysäköinti

Kantakaupunkisijainti tarjoaa erinomaiset edellytykset vähäpäästöiselle liikkumiselle. Suunnitellut hyvät joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen yhteydet mahdollistavat oman auton käyttötarpeen minimoinnin. Myös alueen pysäköinti ja pysäköintinormit tulee suunnitella näitä tavoitteita tukeviksi. Kaavaselostuksen mukaan autopaikkamäärän mitoitus on 1 ap/115 krs-m². Tämä tulisi korvata kaupunkisuunnittelulautakunnan 7.2.2012 hyväksymällä uudella normilla 1 ap/130 krs-m².

Ilmastonmuutoksen hillintä ja siihen varautuminen

EU:n pyrkimyksenä on siirtyä vuoden 2019 jälkeen passiivienergiarakentamiseen. Tämä merkitsee, että uudistaloilla ei ole lämmitys- tai jäähdytystarvetta eli vuositasolla ostoenergian tarvetta ei ole. Käytännössä tavoite tarkoittaa kiinteistökohtaista uusiutuvaa energiantuotantoa, mikä tulee mahdollistaa kaavoituksessa. Kaavamääräyksiin tulisi jo osayleiskaavatasolta lähtien ohjata mm.

18.09.2012

aurinkosähkön ja -lämmön sekä tuulivoiman käyttöön sallimalla niiden vaatimat rakenteet korttelialueilla. Kaavamääräyksiä tulisi tältä osin täydentää.

Kaavaselostuksen mukaan alin sallittu pääkäyttötarkoituksen mukainen lattiakorkeus on Hernesaassa +3,4 metriä. Alimman rakentamiskorkeuden tulee perustua riittäviin selvityksiin tulvavaarasta ottaen huomioon uusimmat tiedossa olevat merivedennousua koskevat ennusteet.

17.04.2012 Pöydälle

Esittelijä

ympäristötutkimuspäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Eeva Pitkänen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31517
eeva.pitkanen(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 08.05.2012 § 73

HEL 2011-003791 T 10 03 02 00

Päätös

Pelastuslautakunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Alueen raitiovaunuliikennettä suunnitellessa tulee huomioida raitiovaunukaistojen käytettävyyttä hälytysajoneuvojen ajoreittinä. Ruuhkaisilla tieosuuksilla raitiovaunukaistat ovat usein ainoa reitti hälytysajossa oleville ajoneuvoille. Kiveykset tai korokkeet eivät saa haitata tai estää raitiovaunukaistojen käyttöä hälytysajoneuvojen ajoreittinä.

Alueen liikenne on nyt jo ajoittain hyvin ruuhkainen. Kaavoituksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, kuinka pystytään varmistamaan Hernesaaren ja sen ympäristön liikennejärjestelyjen toimivuus.

Alueen suunnittelussa tulee huomioida riittävä sammutusveden saatavuus.

Alueen eteläosaan suunnitellaan helikopterikenttää. Osayleiskaavaehdotuksessa ajoreitti helikopterikentälle kulkee asuinalueen läpi. Jos alueelle suunnitellaan helikopterikenttää, on kaavoituksessa huomioitava kentän toiminnan vaatimien polttoainekuljetusten aiheuttamat riskit.

18.09.2012

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua. Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91§.

Esittelijä

va pelastuskomentaja
Jorma Lilja

Lisätiedot

Raila Hoivanen, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 310 31233
raila.hoivanen(a)hel.fi

Sosiaalilautakunta 02.05.2012 § 142

HEL 2011-003791 T 10 03 02 00

Päätös

Sosiaalilautakunta päätti antaa kaupunkisuunnittelulautakunnalle Hernesaaren osayleiskaavaehdotuksesta seuraavan sisältöisen lausunnon.

Hernesaaren noin 5 100 asukkaan palvelujen järjestämisen on tarkoitus tukeutua pääosin olemassa olevaan sosiaali- ja terveystoimen palveluverkkoon. Hernesaaren väestöpohja ei edellytä omaa terveysasemaa. Hernesaaren lapsiperheiden kotipalvelun ja varhaisen tuen, perheneuvolan ja lastensuojelun palvelut tullaan järjestämään osana eteläisen alueen palveluja. Aikuisten ja ikääntyvien palvelut tukeutuvat myös olemassa olevaan palveluverkkoon. Hernesaaren suunnittelussa tulee kuitenkin varautua itsenäisen toimeentulon mahdollistaman erityisasumisen sijoittumiseen asuntokortteleihin.

Hernesaaren osayleiskaavaehdotus vastaa päivähoidon palveluverkon tarpeisiin. Hernesaari kuuluu Kallio-Ullanlinna-Vironniemi päivähoitoalueeseen. Päivähoitoalueella päivähoidon tarve on keskimääräistä suurempi suhteessa alle kouluikäiseen väestöön. Hernesaaren vuosien 2020-2045 rakentamis- ja väestöennusteen mukaan päivähoidon palvelujen suurin tarve ajoittuisi vuoden 2030 paikkeille. Ennusteen perusteella laskennallinen päivähoidon tarve Hernesaassa vaihtelisi noin 130-260 päivähoitopaikan välillä 60 %:n kattavuudella.

Hernesaassa tavoitteena on täydentää päivähoidon palveluverkkoa isommilla omilla tonteilla sijaitsevilla toimipisteillä. Kerrostalojen alakertaan sijoittuvia ns. kivijalkapäiväkoteja tarvitaan mahdolliseen tilapäiseen päivähoidon tarpeeseen ruuhkahuippuna. Päivähoidon ja leikkipuistotoiminnan palvelut sijoittuvat hyvin kaavassa osoitetuille julkisten palvelujen ja hallinnon alueille. Päivähoidon palveluverkon suunnittelussa varaudutaan kahden Y-tontilla sijaitsevan päiväkodin tarpeeseen, joiden kummankin laajuudeksi arvioidaan 1 200-1 500

brm2 ja ulkotilat 1 700-2 500 brm2. Leikkipuisto- ja kerhotoiminnan mitoituksena käytetään noin 250-300 brm2 huomioiden lasten vapaan liikkumisen mahdollistamat ulkotilat puistossa.

Jatkosuunnittelussa tulee huomioitavaksi, että sosiaali- ja terveystoimi yhdistetään vuoden 2013 alussa ja päivähoito muodostaa samaan aikaan oman varhaiskasvatuksen käsittävän virastonsa. Sosiaalivirasto mukaan lukien päivähoito ja terveyskeskus ovat osallistuneet viranomaisyhteistyöhön Hernesaaren osayleiskaavaehdotusta valmisteltaessa. Siten valmistelu on pohjautunut nykytilanteessa käytettävissä olevaan tietoon palveluverkon tavoitteista Hernesaareissa.

Sosiaalilautakunnalla ei ole huomautettavaa Hernesaaren osayleiskaavaehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaalijohtaja
Paavo Voutilainen

Lisätiedot

Inkeri Rehtilä, erityisasiantuntija, puhelin: 310 62841
inkeri.rehtila(a)hel.fi

Liikuntalautakunta 24.04.2012 § 80

HEL 2011-003791 T 10 03 02 00

Päätös

Liikuntalautakunta päätti antaa kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon:

Lautakunta pitää hyvinä ehdotuksen liittyviä hahmotelmia vesiurheilukeskuksesta ja uudesta venesatamasta (W/LV) sekä veneilyyn liittyvistä kaupallisista tiloista (P/TY). Asuntorakentamisen itäpuolelle, merenrantaan, osoitettu 6 hehtaarin puisto on virkistykseen hyvä, mutta tuulinen paikka. Puistoalueelle on ehdotuksen ilmakuvasovituksessa esitetty uimala. Lautakunta pitää uimapaikkaa hyvänä, mutta haluaa huomauttaa että uimalaan tulee esittää erillisrahoitus. Uimalaa ei voida toteuttaa liikuntatoimen raamin puitteissa.

Lentotoiminnan turvallisuuden edellyttämää mereen tehtävää laajaa madallustäyttöä ei liikuntalautakunta pidä mahdollisena. Täyttö estää isojen alusten ja purjeveneiden pääsyn tärkeälle vesialueelle. Aluetta tulisi voida käyttää aktiivisesti mm. purjehduskilpailuiden rata-alueena.

Koko aluetta koskevana huomautuksena todettakoon, että venesatamien välittömään läheisyyteen on saatava riittävästi veneiden talvisäilytyspaikkoja sekä riittävästi veneilijöille osoitettuja autojen pysäköintipaikkoja. Myöhemmissä vaiheissa tulisi tutkia onko mahdollista sijoittaa joitain veneitä talvisäilytykseen alueelle, joka palvelee kesäisin sataman bussiliikenteen pysäköintialueena.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Lisätiedot

Hanna Lehtiniemi, arkkitehti, puhelin: 310 87723

Kaupunginmuseon johtokunta 24.04.2012 § 42

HEL 2011-003791 T 10 03 02 00

Päätös

Kaupunginmuseon johtokunta päätti antaa Hernesaaren osayleiskaavaehdotuksesta seuraavan lausunnon:

Osayleiskaavan tavoitteena on liittää alue rakenteellisesti ja kaupunkikuvallisesti osaksi kantakaupunkia. Osayleiskaava mahdollistaa asumisen, työpaikkojen sekä vapaa-aikaan ja matkailuun liittyvien palveluiden sijoittamisen Hernesaareen. Risteilylaivoille on osoitettu kahden nykyisen laituripaikan lisäksi yksi uusi laituripaikka. Helikopterikentälle on osoitettu uudelle täyttömaalle pysyvä sijainti. Lisäksi alueelle on sijoitettu kaksi venesatamaa.

Uudenmaan maakuntakaavassa suunnittelualue on taajamatoimintojen aluetta. Helsingin yleiskaava 2002:ssa alue on pääosin työpaikka-, teollisuus-, toimisto- ja satamatoimintojen aluetta. Asuminen ei ole yleiskaavan mukainen toiminto, minkä vuoksi osayleiskaava on laadittu. Osayleiskaava on oikeusvaikutteinen ja tulee korvaamaan alueellaan voimassa olevan yleiskaava 2002:en.

Osayleiskaava-alueella on kaksi sr-merkinnällä suojeltavaa rakennusta. Toinen on entinen Fordin tehdasrakennus, jonka suunnitteli vuosina 1943–45 arkkitehti Gunnar Nordström. Kookas kalkkihiekkatiilinen rakennus on edustava esimerkki aikakauden teollisuusarkkitehtuurista. Toinen suojeltavaksi esitetty rakennus on valtion viljavaraston käyttöön suunniteltu rakennuskokonaisuus. Sen ovat suunnitelleet vuonna 1953 arkkitehdit Aili ja Niilo Pulkka. Rakennuksen huomiota herättävin osa on korkea siilo-osa. Rakennuksista on tehty rakennushistoriaselvitykset (2011). Rakennusten suojelutavoitteet tarkentuvat asemakaavan laatimisen yhteydessä. Asemakaavoituksessa huomioon otettavaa on

rakennusten suojeluarvo Hernesaaren teollisesta historiasta kertovina ja arkkitehtonisesti ja arvokkaina rakennuksina, toiminnaltaan alueen luonnetta rikastavana osana sekä maisemallisina maamerkkeinä.

Johtokunta pitää myönteisenä, että aiemmin esitetyistä 16-kerroksisista tornitaloista on luovuttu. Uudisrakentaminen tulee selostuksen mukaan olemaan 6-7-kerroksista, mikä turvaa suojeltavan viljavaraston siilo-osan säilymisen paikallisena maamerkkinä ja samalla säilyttää alueen mittakaavan kantakaupungille ominaisissa korkeusasemissa.

Merellisen maiseman ja näkymien osalta muutos nykyiseen verrattuna on huomattava. Useat laaditut havainnekuvat kertovat muutoksen laajuudesta. Tasaisella kentällä sijaitsevien lähinnä telakan käytössä olleiden suurikokoisten hallien tilalle tulee asuinrakentamista, rantapuisto ja kanavia. Mittavia merialueen täyttöä ja pengerryksiä vaativa helikopterikenttä muuttaa maisemaa. Suurikokoinen helikopterikenttäalue LL-1 sulkee merellisiä näkymiä etelään. Kaupunginmuseon johtokunta pitää esitettyä helikopterikentän ja erityisesti sen vaatimien täyttöjen ja pengerrysten mitoitusta erittäin ongelmallisena Helsingin kaupungin merialueen ja maiseman vaalimisen kannalta.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Anne Mäkinen

Lisätiedot

Sari Saresto, tutkija, puhelin: +358 9 310 36483
sari.saresto(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 28.02.2012 § 78

HEL 2011-003791 T 10 03 02 00

Ksv 0836_1, karttalehti G2

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti

- lähettää 7.2.2012 päivätyn 20. kaupunginosaa (Länsisatama) ja 53. kaupunginosaa (Ulkosaaret) koskevan Hernesaaren osayleiskaavaehdotuksen nro 12099 kaupunginhallitukselle puoltaen sen hyväksymistä
- antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet esitettyihin mielipiteisiin.

18.09.2012

Samalla lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että osayleiskaavaehdotus asetetaan nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti.

Samalla lautakunta päätti lisätä seuraavat jatkosuunnittelua ohjaavat ponnet:

Kaupunkisuunnittelulautakunta pitää helikopterikentän taloudellisia toteuttamisedellytyksiä nykytiedon valossa epätodennäköisinä, eikä kenttä vaikuta julkisena investointina kannattavalta. Kentän varaus on kuitenkin perusteltua säilyttää yleiskaavassa, sillä varauksen suora vaikutus rajoittuu Hernesaaren eteläkärjen merikeskukseen, eikä kentän varauksen poistaminen täten muuttaisi muilta osin hernaosaaren kaavoituksen kokonaisuutta. Asemakaavoituksen yhteydessä on syytä toteuttaa nykyistä tarkemmin helikopterikentän kustannus - hyöty - tarkastelu sekä arvioida tässä yhteydessä myös kentän vaikutuksia lähialueen kaavoitukseen. Helikopterikentän mahdollisesta toteutuksesta päätetään myöhemmin erikseen.

Jatkosuunnittelun edetessä pyritään kaikin keinoin löytämään viljan varastoinnille kokonaistaloudellisesti Hernesaaren viljasiiloja parempi sijoituspaikka. Hernesaaren viljasiilojen osalta tulee varmistaa mahdollisuus niiden kehittämiseen taloudellis-toiminnallisesti järkevämpään käyttöön.

Päätösjaaku:

- kaupunginhallitus
- hallintokeskus/Kaj:n rooteli *****

Käsittely

28.02.2012 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Lasse Männistö: Lisätään päätöksen yhteyteen seuraava lautakunnan ponsi ohjaamaan alueen jatkosuunnittelua:

Kaupunkisuunnittelulautakunta pitää helikopterikentän taloudellisia toteuttamisedellytyksiä nykytiedon valossa epätodennäköisinä, eikä kenttä vaikuta julkisena investointina kannattavalta. Kentän varaus on kuitenkin perusteltua säilyttää yleiskaavassa, sillä varauksen suora vaikutus rajoittuu hernaosaaren eteläkärjen merikeskukseen, eikä kentän varauksen poistaminen täten muuttaisi muilta osin hernaosaaren kaavoituksen kokonaisuutta. Asemakaavoituksen yhteydessä on syytä toteuttaa nykyistä tarkemmin helikopterikentän kustannus - hyöty - tarkastelu sekä arvioida tässä yhteydessä myös kentän vaikutuksia

lähialueen kaavoitukseen. Helikopterikentän mahdollisesta toteutuksesta päätetään myöhemmin erikseen.

Kannattajat: Stefan Johansson

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi vastaehdotuksen yksimielisesti äänestyksettä.

Vastaehdotus:

Lasse Männistö: Lisätään päätöksen yhteyteen seuraava lautakunnan ponsi ohjaamaan alueen jatkosuunnittelua:

Jatkosuunnittelun edetessä pyritään kaikin keinoin löytämään viljan varastoinnille kokonaistaloudellisesti Hernesaaren viljasiiloja parempi sijoituspaikka. Hernesaaren viljasiilojen osalta tulee varmistaa mahdollisuus niiden kehittäminen taloudellis-toiminnallisesti järkevämpään käyttöön.

Kannattajat: Osmo Soininvaara

1. Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Jatkosuunnittelun edetessä pyritään kaikin keinoin löytämään viljan varastoinnille kokonaistaloudellisesti Hernesaaren viljasiiloja parempi sijoituspaikka. Hernesaaren viljasiilojen osalta tulee varmistaa mahdollisuus niiden kehittäminen taloudellis-toiminnallisesti järkevämpään käyttöön.

Jaa-äännet: 2

Tuula Palaste-Eerola, Heli Puura

Ei-äännet: 7

Stefan Johansson, Arja Karhuvaara, Lasse Männistö, Matti Niemi, Elina Palmroth-Leino, Osmo Soininvaara, Sampo Villanen

Tyhjä-äännet: 0

Poissa-äännet: 0

Lautakunta hyväksyi tehdyn vastaehdotuksen.

14.02.2012 Pöydälle

07.02.2012 Pöydälle

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Matti Kaijansinkko, projektipäällikkö, puhelin: 310 37195
matti.kaijansinkko(a)hel.fi
Jari Huhtaniemi, arkkitehti, puhelin: 310 37197
jari.huhtaniemi(a)hel.fi
Kati Immonen, insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37254
kati.immonen(a)hel.fi
Anne Karlsson, yleiskaavasuunnittelija, kaupalliset selvitykset, puhelin: 310 37444
anne.karlsson(a)hel.fi
Leena Makkonen, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37262
leena.makkonen(a)hel.fi
Anna Nervola, liikenneinsinööri, liikennesuunnittelu, puhelin: 310 37135
anna.nervola(a)hel.fi
Matti Neuvonen, diplomi-insinööri, meluvaikutukset, puhelin: 310 37311
matti.neuvonen(a)hel.fi
Juha-Pekka Turunen, vuorovaikutussuunnittelija, puhelin: 310 37403
juha-pekka.turunen(a)hel.fi

Yksikön päällikkö 13.12.2011

HEL 2011-003791 T 10 03 02 00

Hernesaaren osayleiskaavan tarkistettu luonnos on valmistunut. Kaupunginmuseo on päättänyt antaa siitä seuraavan lausunnon.

Osayleiskaava mahdollistaa asumisen, työpaikkojen sekä vapaa-aikaan ja matkailuun liittyvien palveluiden sijoittamisen Hernesaareen. Risteilylaivoille on osoitettu kahden nykyisen laituriipaikan lisäksi yksi uusi laituriipaikka. Helikopterikentälle on osoitettu uudelle täyttömaalle pysyvä sijainti. Lisäksi alueelle on sijoitettu kaksi venesatamaa.

Alueella on kaksi sr-merkinnällä suojeltavaa rakennusta. Toinen on entinen Fordin tehdasrakennus, jonka suunnitteli vuosina 1943–45 arkkitehti Gunnar Nordström. Kookas kalkkiahiekkatiilinen rakennus on edustava esimerkki aikakauden teollisuusarkkitehtuurista. Toinen suojeltava rakennus on valtion viljavaraston käyttöön suunniteltu rakennuskokonaisuus. Sen ovat suunnitelleet vuonna 1953 arkkitehdit Aili ja Niilo Pulkka. Rakennuksen huomiota herättävin osa on korkea siilo-osa. Rakennuksista on tehty rakennushistoriaselvitykset (2011).

Museo pitää hyvänä, että aiemmin kortteliin AK1-esitetyistä 16-kerroksisista tornitaloista on luovuttu. Uudisrakentaminen tulee selostuksen mukaan olemaan 6-7 –kerroksista, mikä turvaa suojeltavan viljavaraston siilo-osan säilymisen paikallisena maamerkinä.

Merellisen maiseman ja näkymien osalta muutos nykyiseen verrattuna on huomattava. Tasaisella kentällä sijaitsevien lähinnä telakan käytössä olleiden suurikokoisten hallien tilalle tulee asuinrakentamista,

rantapuisto ja kanavia. Uusi mittavia merialueen täyttöä vaativa helikopterikenttä muuttaa merellistä maisemaa. Suurikokoinen helikopterikenttäalue LL-1 sulkee merellisiä näkymiä etelään.

Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettavaa Hernesaaren osayleiskaavan tarkistetusta luonnoksesta.

Lisätiedot

Saresto Sari, tutkija, puhelin: +358 9 310 36483
sari.saresto(a)hel.fi

§ 309

**Koivusaaren metroaseman asemakaava- ja asemakaavan
muutosehdotuksesta tehty muistutukset ja annetut lausunnot (nro
12075) (a-asia)**

HEL 2011-009157 T 10 03 03

Ksv 0845_3, karttaruutu F2/F3

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti lähettää 7.2.2012 päivätyn ja 18.9.2012 muutetun 31. kaupunginosan (Lauttasaari) katualueen asemakaavaehdotuksen ja korttelin 31067 tontin 7 katu-, liikenne-, puisto- ja venesatama-alueiden asemakaavan muutosehdotuksen nro 12075 kaupunginhallitukselle puoltaen sen hyväksymistä, ja esittää etteivät tehty muistutukset ja annetut lausunnot anna aiheita muihin toimenpiteisiin.

Lautakunta päätti muuttaa asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotusta seuraavasti:

Muistutusten ja lausuntojen johdosta tehty muutokset

- Metroaseman sisäänkäyntirakennusta koskevaa määräystä (meki) on muutettu niin, että rakennuksen lattiatason alimman korkeusaseman tulee olla vähintään +3,5.
- Alueen osaa, jolle saa rakentaa metron sisäänkäyntirakennuksen ja ilmastointikuilun rakentamista koskevaa määräystä (meip) on muutettu niin, että alueen osalle saa sijoittaa metron hätäpoistumistie- ja ilmastointirakennuksia.
- Tonttia 31067/9 rajaava aita on määrätty rakennettavaksi kadun pinnasta mitattuna enintään 1,5 metriä korkeana tiilimuurina. Muurissa käytettävän tiilen tulee olla saman sävyinen kuin tontin 31067/9 asuinrakennusten tiiliseinät. Muuriin saa rakentaa teräsportteja.
- Asemakaavaan on lisätty määräys (mar1), jonka mukaan patoseinärakenteen kokoinen aukko tulevan läntisen aseman sisäänkäynnin kohdalla tulee kattaa tasolle +3,5 rakennettavalla betonikannella, jonka reuna tulee sovittaa maastoa muokkaamalla ympäröivään maanpintaan ja maisemoida istutuksin.
- Asemakaavan yleiselle jalankululle varattu alueen osa rantapuistossa on merkitty ohjeelliseksi.

18.09.2012

- Yleisen tien alue merkinnän selitys (LT) on muutettu asemakaavaselostuksessa ja kaavamääräyksissä maantien alueeksi.

Asemakaavaselostusta on tarkistettu vastaamaan tehtyjä muutoksia.

Samalla lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, ettei kaavan muutosehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.

Lisäksi lautakunta päätti antaa kaupunkisuunnittelulautakunnan esityksestä ja vuorovaikutusraportista ilmenevät vastaukset kaupungin perusteltuna kannanottona tehtyihin muistutuksiin.

Päätöksen jakelu:

- kaupunginhallitus
- hallintokeskus/Kaj:n rooteli

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Mikko Reinikainen, projektipäällikkö, puhelin: 310 37206
mikko.reinikainen(a)hel.fi
Juuso Aaltonen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37076
juuso.aaltonen(a)hel.fi
Valtteri Heinonen, arkkitehti, puhelin: 310 64795
valtteri.heinonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12075 kartta, päivätty 7.2.2012, muutettu 18.9.2012
- 4 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12075 selostus, päivätty 7.2.2012, muutettu 18.9.2012
- 5 Havainnekuva 7.2.2012
- 6 Viistoilmakuvasovitus
- 7 Vuorovaikutusraportti 7.2.2012, täydennetty 18.9.2012
- 8 Mielipidekirjeen ja muistutuksen lähettäneet -luettelo (sisältää henkilötietoja)
- 9 Muistutukset
- 10 Koivusaaren metroaseman asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12075 tehdyt muistutukset ja annetut lausunnot...-osa päätöshistoriaa
- 11 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12075 selostus, päivätty 7.2.2012, muutettu 18.9.2012, päivitetty Ksl:n 18.9.2012 päätöksen mukaiseksi

Otteet

Ote

Ne muistutuksen esittäneet,
jotka ovat ilmoittaneet
osoitteensa

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu
Liite 7

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelulautakunta päättäneen lähettää 7.2.2012 päivätyn ja 18.9.2012 muutetun 31. kaupunginosan (Lauttasaari) katualueen asemakaavaehdotuksen ja korttelin 31067 tontin 7 katu-, liikenne-, puisto- ja venesatama-alueiden asemakaavan muutosehdotuksen nro 12075 kaupunginhallitukselle puoltaen sen hyväksymistä, ja esittää etteivät tehdyt muistutukset ja annetut lausunnot anna aihetta muihin toimenpiteisiin.

Lautakunta päättäneen muuttaa asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotusta seuraavasti:

Muistutusten ja lausuntojen johdosta tehdyt muutokset

- Metroaseman sisäänkäyntirakennusta koskevaa määräystä (meki) on muutettu niin, että rakennuksen lattiatason alimman korkeusaseman tulee olla vähintään +3,5.
- Alueen osaa, jolle saa rakentaa metron sisäänkäyntirakennuksen ja ilmastointikuilun rakentamista koskevaa määräystä (meip) on muutettu niin, että alueen osalle saa sijoittaa metron hätäpoistumistie- ja ilmastointirakennuksia.
- Tonttia 31067/9 rajaava aita on määrätty rakennettavaksi kadun pinnasta mitattuna enintään 1,5 metriä korkeana tiilimuurina. Muurissa käytettävän tiilen tulee olla saman sävyinen kuin tontin 31067/9 asuinrakennusten tiiliseinät. Muuriin saa rakentaa teräsportteja.
- Asemakaavaan on lisätty määräys (mar1), jonka mukaan patoseinärakenteen kokoinen aukko tulevan läntisen aseman sisäänkäynnin kohdalla tulee kattaa tasolle +3,5 rakennettavalla betonikannella, jonka reuna tulee sovittaa maastoa muokkaamalla ympäröivään maanpintaan ja maisemoida istutuksin.
- Asemakaavan yleiselle jalankululle varattu alueen osa rantapuistossa on merkitty ohjeelliseksi.
- Yleisen tien alue merkinnän selitys (LT) on muutettu asemakaavaselostuksessa ja kaavamääräyksissä maantien alueeksi.

Asemakaavaselostusta on tarkistettu vastaamaan tehtyjä muutoksia.

Samalla lautakunta päättäneen esittää kaupunginhallitukselle, ettei kaavan muutosehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.

Lisäksi lautakunta päättäneen antaa kaupunkisuunnittelulautakunnan esityksestä ja vuorovaikutusraportista ilmenevät vastaukset kaupungin perusteltuna kannanottona tehtyihin muistutuksiin.

Päätöksen jakelu:

- kaupunginhallitus
- hallintokeskus/Kaj:n rooteli

Esittelijä

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti lähettää 7.2.2012 päivätyn 31. kaupunginosan (Lauttasaaren) katualueen asemakaavaehdotuksen ja korttelin 31067 tontin 7, katu-, liikenne-, puisto- ja venesatama-alueiden asemakaavan muutosehdotuksen nro 12075 kaupunginhallitukselle puoltaen sen hyväksymistä, ja antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet esitettyihin mielipiteisiin.

Asemakaavan muutos mahdollistaa Koivusaaren maanalaisen aseman itäisen sisäänkäynnin rakentamisen itsenäisenä sisäänkäyntirakennuksena Vaskilahden venesataman tuntumaan. Lisäksi kaavan mukaan voidaan rakentaa Koivusaaren puoleisen metroaseman välttämättömät tekniset rakenteet kuten poistumistieportaat sekä ilmanvaihto- ja savunpoistokuilut.

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 9.3.–10.4.2012.

Ehdotuksesta on tehty kaksi muistutusta.

Ehdotuksesta ovat antaneet lausuntonsa yleisten töiden lautakunta, ympäristölautakunta, liikuntalautakunta, pelastuslautakunta, kaupunginmuseo, kiinteistövirasto, Helsingin Energia ja Helen Sähköverkko Oy, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä, Länsimetro Oy, Helsingin poliisilaitos, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto(Tukes) sekä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus).

Muistutukset

Alueen asukkaan muistutuksessa on arvosteltu sitä, ettei asemakaavan selostuksessa ole riittävästi huomioitu kaikkia valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita ja että on olemassa vaara, ettei kaikkien niiden toteutumisista ole muutossuunnitelmaa laadittaessa huomioitu.

Muistutuksessa esitetään kysymys, onko varmaa, ettei asemakaavan muutos ole ristiriidassa em. tavoitteiden kanssa.

Muistutuksissa viitataan asemakaavaselostuksen tekstiin, jonka mukaan alueella ei ole luonnontilaista ympäristöä ja kaava-alueen rannat ovat ihmisen muokkaamia ja todetaan, että lauseet ovat ristiriidassa paikalta otettujen valokuvien kanssa.

Muistutuksissa todetaan, että rakentaminen tulee vaikuttamaan lähimmän taloyhtiön lähiympäristön laatuun merkittävästi lisääntyvän melun, päästöjen, maanpinnan korkomuutosten, asemarakennuksen koon, matkustajavirtojen ja rantaviivan täytön vuoksi.

Muistutuksissa on lisäksi kiinnitetty huomiota metroaseman lähiympäristön suunnitteluun ja etenkin Sotkatien alueen korkotasojen muutokseen suhteessa olevien asuintonttien piha-alueiden korkeusasemiin ja piha-alueen aitaamiseen. Asemakaavaan tulisi merkitä istutusalue Sotkatien ja tontin väliin ja aita tulisi rakentaa kivirakenteisena näköyhteyden pihoille peittävänä aitana.

Muistutuksissa epäillään liikenteen aiheuttamien häiriöiden lisääntymistä ja pysäköintipaikkojen riittävyyttä alueella.

Tontin 31067/9 aitaamista koskevaa määräystä on muistutusten johdosta tarkistettu.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, erityisesti yleistavoitteet ovat periaatteellisia linjauksia, jotka liittyvät alueiden käyttöä koskevaan suunnitteluun kaikilla kaavatasoilla ja ilmenevät myös kunkin kaavatason sisällöllisissä vaatimuksissa.

Koivusaaren metroaseman asemakaava koskee pientä aluetta, mutta on kuitenkin asemakaavan sisällöllisen luonteen vuoksi erittäin merkittävä ja edistää merkitsevällä tasolla selostuksessa esiin nostettuja eheytyvään yhdyskuntarakenteeseen, elinympäristön laatuun ja Helsingin seudun erityiskysymyksiin liittyviä valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita. Tästä syystä nämä tavoitteet on nostettu selostuksessa esiin mainiten kuitenkin, ettei asemakaava ole myöskään muiden valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden vastainen.

Asemakaavan valmistelussa on otettu huomioon, että metroaseman arkkitehtoniseen laatuun ja lähiympäristön huolelliseen suunnitteluun on kiinnitetty huomiota. Metroaseman edusta pyritään suunnittelemaan mahdollisimman hyvin paikkaansa sovitetuksi viimeistellyksi julkiseksi tilaksi kevyen liikenteen yhteydet asemalle huomioiden. Rannassa sijaitseva metroasema ja sen ympäristö joudutaan suojaamaan tulvavesiltä ja siksi edustan ranta-alueen suunnittelu ja maanpinnan

korkeusasemien sovittaminen ympäristöön ja viereiseen asuinkortteliin on lähtökohtaisesti vaativa tehtävä. Alueella ja sen vieressä olevia luonnonelementtejä kuten puustoa, vesialuetta tai ruovikkoa on pyritty mahdollisimman paljon säilyttämään. Luonnonrantaa oleva osa rantaviivasta säilyy ennallaan.

Lausunnot

Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla (Tukes) (21.2.2012), Helsingin kaupunginmuseolla (23.2.2012), ympäristölautakunnalla (27.3.2012), Helsingin Energialla (16.4.2012), Helen Sähköverkko Oy:llä (16.4.2012), Helsingin poliisilaitoksella (24.4.2012) ja kiinteistövirastolla (11.6.2012) ja ei ole asemakaavan muutosehdotukseen huomautettavaa.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa lausunnossaan, että asemakaavalla edistetään joukkoliikenteen osalta valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita. Asema sijoittuu keskeisesti kevyen liikenteen reittien suhteen. Asemakaava on yleiskaavan mukainen ja tarkentaa yleiskaavan ratkaisua. Metroaseman sisäänkäynnin tulee olla selvästi arvioidun ylimmän merenpinnankorkeuden NN +3,0 yläpuolella. Kaavamääräystä tulee tarkentaa seuraavasti: (mek) Rakennuksen lattiataason tulee olla vähintään tasolla +3,5. Lisäksi huomautetaan, että yleisen tien merkintä tulee muuttaa maantien alueeksi.

Länsimetro Oy katsoo, että kaavaehdotukseen tulisi tehdä joitain täsmennyksiä ja muutoksia. Kaavamääräystä varautumisesta maanpinnan korottamiseen aseman sisäänkäyntirakennuksen maantien puoleisella seinällä vähintään tasolle NN +4,0 tulee muuttaa siten, että korkeusasemaksi muutetaan NN +3,5. Länsimetro Oy:n mielestä asemarakennuksen lattiataason +3,5 yläpuolelle ei ole tarkoituksenmukaista kohdistaa maanpainetta.

Pelastuslautakunnan lausunnossa todetaan, että kaavan lähtökohdaksi on otettu, että meriveden pinta voi kohota hetkellisesti tasolle NN +3,0 ilman että se aiheuttaa haittaa rakenteille, turvallisuudelle tai terveydelle. Metroasemalle johtava ajoyhteys Sotkatie kulkee kuitenkin tämän osittain tämän tason alapuolella. Meriveden noustessa voi tulla tilanteita, joissa alue ei ole enää katuverkon saavutettavissa.

Yleisten töiden lautakunnan mielestä metroaseman edustan jakaminen katu- ja puistoalueeksi on huono ratkaisu tilan ahtauden vuoksi. Ranta-alue tulisi kaavoittaa kaduksi, jossa puisto-merkintä on muutettu istutettavaksi katualueen osaksi olisi paikkaan sopiva ratkaisu. Asemakaavalla on vaikutuksia myös kaava-alueen ulkopuolisiin myöhemmin toteutettaviin Koivusaaren osayleiskaavaluonnoksen

mukaisiin ratkaisuihin. Metroaseman rakenteiden tulisi kestää kadusta aiheutuva maanpaine.

Liikuntaviraston lausunnossa pidettiin tärkeänä, että venepaikat eivät Vaskilahden satamista vähene ja että satamia suunnitellaan jatkossa yhteistyössä asianomaisten hallintokuntien kanssa.

Lausunnot on otettu huomioon siten, että asemakaavassa on määrätty metroaseman sisäänkäynnin lattiataso vähintään tasolle +3,5, joka on puoli metriä korkeammalla kuin Helsingin tulvastrategian mukainen alin taso +3,0. Metroaseman tulvasuojelun varmistaminen aiheuttaa toisaalta ympäristöään korkeampana ongelmia ranta-alueen korkeustasojen liittämiseksi ympäröiviin tontteihin ja rantamaisemaan. Vaskilahden satama-aluetta on täytetty niin vähän kuin mahdollista siitä lähtökohdasta, että venesatamien toimintaedellytykset ja nykyinen venepaikkamäärä säilytetään ja toisaalta metroaseman toiminta ja katuyhteys Koivusaareen on mahdollinen. Metroaseman kuilujen rakentamista ja aukon kattamista koskevia määräyksiä on tarkennettu. Asemakaavamerkintä yleisen tien alue (LT) on muutettu maantien alueeksi. Myöhemmin toteutettavan Koivusaaren osayleiskaavan mukaisen Vaskilahdenkadun rakenteita on suunniteltu niin, että asemarakennukseen kohdistuva maanpaine hallitaan. Alueelle laadittu julkisten ulkotilojen yleissuunnitelma on asemakaavoituksen pohjaksi laadittu ohjeellinen suunnitelma, jonka yksityiskohtia on mahdollista tarkistaa katu- ja puistosuunnittelun yhteydessä.

Vuorovaikutusraportissa esitetään tiivistelmät muistutuksista ja lausunnoista sekä niiden vastineet laajemmin.

Jatkotoimenpiteet

Kaavamuutos ei nosta tonttien rakennusoikeutta merkittävästi, joten kaupunginhallituksen 9.2.2004 tekemän maapoliittisen päätöksen mukaisia neuvotteluja ei ole syytä käydä.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Mikko Reinikainen, projektipäällikkö, puhelin: 310 37206
mikko.reinikainen(a)hel.fi
Juuso Aaltonen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37076
juuso.aaltonen(a)hel.fi
Valtteri Heinonen, arkkitehti, puhelin: 310 64795
valtteri.heinonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Sijaintikartta

18.09.2012

- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12075 kartta, päivätty 7.2.2012, muutettu 18.9.2012
- 4 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12075 selostus, päivätty 7.2.2012, muutettu 18.9.2012
- 5 Havainnekuva 7.2.2012
- 6 Viistoilmakuvasovitus
- 7 Vuorovaikutusraportti 7.2.2012, täydennetty 18.9.2012
- 8 Mielipidekirjeen ja muistutuksen lähettäneet -luettelo (sisältää henkilötietoja)
- 9 Muistutukset
- 10 Koivusaaren metroaseman asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12075 tehdyt muistutukset ja annetut lausunnot...-osa päätöshistoriaa

Otteet

Ote

Ne muistutuksen esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu
Liite 7

Päätöshistoria

Kiinteistövirasto 11.6.2012

HEL 2011-009157 T 10 03 03

Asemakaavan muutosalueeseen kuuluu tontti nro 31067/7, jolla sijaitsee vuonna 1970 rakennettu rivitalo ja pienkerrostalo.

Koska tontin rakennusoikeudeksi merkitty 1 369 k-m² asuinkerrosalaa vastaa nykytilannetta ja asemakaavaehdotukseen on tehty rakennusoikeutta koskevia lisämerkintöjä maankäyttö- ja rakennuslain määräysten takia, kiinteistövirasto toteaa, että yksityiselle maanomistajalle ei aiheudu kaavamuutoksen johdosta kaupunginhallituksen 9.2.2004 (172 §) tekemän maapoliittisen päätöksen mukaista merkittävää hyötyä, joten mainitun päätöksen mukaisia neuvotteluja ei ole syytä käydä.

Kiinteistövirastolla ei ole huomauttamista asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12075.

Lisätiedot

Laalo Tapio, maankäyttöinsinööri, puhelin: 310 36442
tapio.laalo(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 17.04.2012 § 201

HEL 2011-009157 T 10 03 03

Postiosoite

PL 2100, (Kansakoulukatu 3)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkisuunnittelu@hel.fi

Käyntiosoite

Kansakoulukatu 3
Helsinki 10
www.hel.fi/kaupunkisuunnittelu

Puhelin

Faksi
+358 9 310 37409

Y-tunnus

Tilinro

FI0680001200062637
Alvnro

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon:

Lauttasaaren puoleisen metrosisäännön ympäristörakentamisen tulee liittyä maisemakuvaltaan ja rakenneratkaisuiltaan nykyiseen Lauttasaaren ympäristöön. Kaavaehdotuksen rantarakenteet on suunniteltu Koivusaaren osayleiskaavaluonnoksen mukaan. Koivusaaren rakenneratkaisujen jatkaminen Lauttasaaren puolelle ei ole tarkoituksenmukaista. Tällä hetkellä Koivusaaren osayleiskaavan valmistelu on vielä kesken. Luonnoksessa on esitetty mittavaa ja kallista rantarakentamista.

Rakennusviraston kantana on ollut koko kaavoitusprosessin ajan, että metroaseman edustan ranta-alueen jakaminen katu- ja puistoalueeksi on huono ratkaisu tilan ahtauden takia. Ranta-alueen kaavoittaminen kaduksi, jossa puisto-merkintä on muutettu istutettavaksi katualueen osaksi, on toimiva ja paikkaan sopiva ratkaisu. Rantarakenteista ei ole laadittu rakennesuunnitelmia, joten kaikki rakenteet ja niiden vaatima tila on esitetty suunnitelmissa viitteellisinä. Esitetynlaista, rinnakkain toteutettavaa katu- ja puistoa ei välttämättä pystytä toteuttamaan rantarakenteiden ja korkoasemien asettamien rajoitteiden takia. Alimmillaan käytävät on suunniteltu noin tasolle +1,5. Tällaisten käytävien ylläpito on kallista ja toimivuuden ja esteettömyyden kannalta ongelmallista, koska rantaraitin rakenteet vaurioituvat helposti aallokon ja muun eroosion vaikutuksesta.

Koivusaaren metroaseman asemakaavalla on vaikutuksia myös kaava-alueen ulkopuolelle Koivusaaren osayleiskaavan alueelle. Metroasema rajautuu osayleiskaavaluonnoksen mukaiseen Vaskilahdenkatuun. Koivusaaren itäisen metroasemarakennuksen seinärakenteiden tulee kestää osayleiskaavaluonnoksen mukaisen Vaskilahden kadun maanvaraisen katurakenteen maapaine. Nykyisissä asemarakennuksen suunnitelmissa maapaineen rakenteellisia vaatimuksia ei ole huomioitu. Rakennusviraston näkemys on, että osayleiskaavaluonnoksen mukainen Vaskilahdenkatu tulee toteuttaa maanvaraisena katuna ja että rakennuksen tulee kestää maapaine. Kaupunkisuunnitteluviraston esittämän osayleiskaavaehdotuksen siltaratkaisun kustannusvaikutuksia ei ole tutkittu riittävästi osayleiskaavaa laadittaessa. Siltaratkaisu on kallista toteuttaa.

Länsiväylän alittava jalankulkutunneli on yleisellä tiealueella ja sen ylläpitovastuu kuuluu Uudenmaan ELY-keskukselle.

Kaavaehdotuksen kustannusarvio on 1,5 miljoonaa euroa yleisten alueiden osalta I vaiheessa. Kustannusarvio ei sisällä metroon

18.09.2012

kuuluvaa rakennusta, sen lähipihaa eikä Länsiväylän alittavaa tunnelia

Yleisten töiden lautakunta puoltaa asemakaavan muutosehdotuksen hyväksymistä edellä esitetyin huomautuksin.

Käsittely

17.04.2012 Ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutos: Merkittiin, että esittelijä muutti päätösehdotuksen neljännen kappaleen kolmanneksi viimeisen virkkeen kuulumaan seuraavasti: "Rakennusviraston näkemys on, että osayleiskaavaaluonnoksen mukainen Vaskilahdenkatu tulee toteuttaa maanvaraisena katuna ja että rakennuksen tulee kestää maapaine."

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Anu Kiiskinen, aluesuunnittelija, eteläinen suurpiiri, puhelin: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 17.04.2012 § 131

HEL 2011-009157 T 10 03 03

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon.

Ympäristölautakunnalla ei ole huomauttamista asemakaavan muutosehdotuksesta.

27.03.2012 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

ympäristötutkimuspäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Eeva Pitkänen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31517
eeva.pitkanen(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 17.04.2012 § 61

HEL 2011-009157 T 10 03 03

Päätös

18.09.2012

Lautakunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen selostuksen mukaan suunnittelun lähtökohdaksi on otettu, että meriveden pinta voi nousta hetkellisesti tasolle NN +3,0 ilman, että se aiheuttaa haittaa rakenteille, turvallisuudelle tai terveydelle. Asemakaavaehdotuksen mukaan maanalaisista tiloista rakennettavat yhteydet on ulotettava korkeustasoon NN +3,0 tai sen yläpuolelle. Metroasemalle johtava ajoyhteys Sotkantietä pitkin kulkee kuitenkin tämän tason alapuolelle. Jos alue toteutetaan asemakaavan muutosehdotuksen mukaisesti, tulee meriveden noustessa tilanteita, jolloin metroasema ja muu alue ei ole enää katuverkon kautta saavutettavissa normaaliliikenteelle eikä myöskään sammutus-, pelastus- ja ensihoitotehtävien hoitamiseksi.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua. Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91§.

Esittelijä

va pelastuskomentaja
Jorma Lilja

Lisätiedot

Raila Hoivanen, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 310 31233
raila.hoivanen(a)hel.fi

Liikuntalautakunta 27.03.2012 § 65

HEL 2011-009157 T 10 03 03

Päätös

Liikuntalautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon:

Asemakaavan muutosehdotuksen selostuksen mukaan Vaskilahden venesatama-allasta joudutaan metroaseman rakentamisen johdosta muuttamaan lisätäyttöön jonkin verran. Vesipinta-ala pienenee nykytilanteesta n. 760 m². Rannan muotoilu suunnitellaan niin, että Vaskilahden venekerhon satama on edelleen nykyisillä laiturirakenteilla toimiva. Asemakaavan muutoksessa vesialueeksi merkittävästä alueesta suurin osa on voimassa olevassa asemakaavassa puistoaluetta, mutta suunniteltuja maatäyttöjä ei ole tehty kaavan sallimassa laajuudessa.

Metroaseman rannan puoleiselle edustalle on suunniteltu pieni rantapuisto, jonka on tulevaisuudessa tarkoitus liittyä kiinteäksi osaksi Koivusaaren osayleiskaavaluonnoksen mukaista Vaskilahden satama-allasta kiertävää julkista ranta-aluetta.

18.09.2012

Liikuntaviraston merellinen osasto sekä tekninen yksikkö ovat osallistuneet asemakaavatyöhön. Viraston edustajat ovat toivoneet, että kaavassa tulee osoittaa riittävästi vesialuetta laitureiden sijoittamista varten, jotta venepaikat eivät vähene. Lisäksi tulee huomioida, että kerhon talvisäilytyspaikkojen määrä ei vähene Koivusaaren puolella. Jatkossakin aina tämän kaltaisissa hankkeissa tulee olla yhteydessä liikuntaviraston edustajiin jo kaavan luonnosvaiheessa.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Lisätiedot

Hanna Lehtiniemi, arkkitehti, puhelin: 310 87723

Yksikön päällikkö 23.2.2012

HEL 2011-009157 T 10 03 03

Helsingin kaupunginmuseolla ei ole lausuttavaa Koivusaaren metroasemaa ja sen ympäristöä koskevasta asemakaavasta ja asemakaavan muutosehdotuksesta.

Lisätiedot

Björkman Johanna, tutkija, puhelin: +358 9 310 36473
johanna.bjorkman(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 07.02.2012 § 44

HEL 2011-009157 T 10 03 03

Ksv 0845_3, karttaruutu F2/F

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti

- lähettää 7.2.2012 päivätyn 31. kaupunginosan (Lauttasaaren) katualueen asemakaavaehdotuksen ja korttelin 31067 tontin 7, katu-, liikenne-, puisto- ja venesatama-alueiden asemakaavan muutosehdotuksen nro 12075 kaupunginhallitukselle puoltaen sen hyväksymistä
- antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet esitettyihin mielipiteisiin.

18.09.2012

Samalla lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että asemakaavan muutosehdotus asetetaan nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti.

Päätösjakelu:

- kaupunginhallitus
- hallintokeskus/Kaj:n rooteli *****

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Mikko Reinikainen, projektipäällikkö, puhelin: 310 37206
mikko.reinikainen(a)hel.fi
Juuso Aaltonen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37076
juuso.aaltonen(a)hel.fi
Valtteri Heinonen, arkkitehti, puhelin: 310 64795
valtteri.heinonen(a)hel.fi
Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37258
anu.lamminpaa(a)hel.fi
Jukka Tarkkala, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37302
jukka.tarkkala(a)hel.fi
Samuel Tuovinen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37312
samuel.tuovinen(a)hel.fi

§ 310

Ajurien talli, Punavuoren tontin 114/16 asemakaavan muutosehdotus (nro 12110) (a-asia)

HEL 2011-003884 T 10 03 03

Ksv 2121_2, Punavuorenkatu 16, karttaruutu G2/T4

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti

- lähettää 18.9.2012 päivätyn 5. kaupunginosan (Punavuori) korttelin 114 tontin 16 asemakaavan muutosehdotuksen nro 12110 kaupunginhallitukselle puoltaen sen hyväksymistä
- antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet esitettyihin mielipiteisiin.

Samalla lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että asemakaavan muutosehdotus asetetaan nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti.

Lisäksi lautakunta päätti kehottaa kaupunkisuunnitteluvirastoa perimään hakijalta Kustannukset -liitteen mukaiset asemakaavan laatimis- ja käsittelykustannukset asemakaavan hyväksymisen jälkeen.

Päätösjakelu:

- kaupunginhallitus
- hallintokeskus/Kaj:n rooteli
- laskutus, hallintokeskus
- laskutus, kaupunkisuunnitteluvirasto

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Sinikka Wasastjerna, arkkitehti, puhelin: 310 37478
sinikka.wasastjerna(a)hel.fi
Pia Kilpinen, arkkitehti, puhelin: 310 37349
pia.kilpinen(a)hel.fi
Leena Makkonen, arkkitehti, puhelin: 310 37262
leena.makkonen(a)hel.fi
Sakari Montonen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37134
sakari.montonen(a)hel.fi
Seija Narvi, insinööri, puhelin: 310 37255

18.09.2012

seija.narvi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12110 kartta, päivätty 18.9.2012
- 4 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12110 selostus, päivätty 18.9.2012
- 5 Havainnekuva, 18.9.2012
- 6 Valokuvia suojeltavista kohteista
- 7 Vuorovaikutusraportti 18.9.2012 ja keskustelutilaisuuden 16.4.2012 muistio
- 8 Mielipidekirjeen lähettäneet -luettelo
- 9 Viranomaisen kannanotto
- 10 Mielipidekirjeet
- 11 Kustannukset
- 12 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12110 selostus, päivätty 18.9.2012, päivitetty Kslk:n 18.9.2012 päätöksen mukaiseksi

Otteet

Ote
Hakija

Ne mielipiteensä esittäneet,
jotka ovat ilmoittaneet
osoitteensa

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunkisuunnittelulautakunta
Liite 7
Liite 11
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu
Liite 7

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelulautakunta päättäneen

- lähettää 18.9.2012 päivätyn 5. kaupunginosan (Punavuori) korttelin 114 tontin 16 asemakaavan muutosehdotuksen nro 12110 kaupunginhallitukselle puoltaen sen hyväksymistä
- antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet esitettyihin mielipiteisiin.

Samalla lautakunta päättäneen esittää kaupunginhallitukselle, että asemakaavan muutosehdotus asetetaan nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti.

Lisäksi lautakunta päättäneen kehottaa kaupunkisuunnitteluvirastoa perimään hakijalta Kustannukset -liitteen mukaiset asemakaavan laatis- ja käsittelykustannukset asemakaavan hyväksymisen jälkeen.

Päätösjakelu:

- kaupunginhallitus
- hallintokeskus/Kaj:n rooteli
- laskutus, hallintokeskus
- laskutus, kaupunkisuunnitteluvirasto

Tiivistelmä

Asemakaavan muutos mahdollistaa tontin pihalla sijaitsevan varastorakennuksen, entisen hevostallin muuttamisen asuinkäyttöön siten, että sen kulttuurihistorialliset ja rakennustaiteelliset arvot säilyvät. Piharakennus suojellaan ja sille osoitetaan rakennusoikeus, jolloin tontin yhteenlaskettu rakennusoikeus kasvaa 1 605 k-m²:llä. Myös kadunvarsirakennuksen suojelumääräys uudistetaan. Samassa yhteydessä määritellään korjaus-, muutos- ja lisärakentamistöiden periaatteet sekä pysäköinti- ja polkupyöräpaikkojen määrä. Kaavamuutoksessa sallitaan kadunvarsirakennuksen ensimmäisen kerroksen asuntojen palauttaminen liiketiloiksi, mikäli niille on tarvetta.

Esittelijä

Alueen sijainti

Alue sijaitsee Punavuoren kaupunginosassa, osoitteessa Punavuorenkatu 16.

Lähtökohdat

Taloyhtiö jätti tallirakennuksesta purkulupahakemuksen rakennusvalvontavirastolle 13.5.2002. Uudenmaan ympäristökeskus katsoi, että kyseessä saattaa olla rakennussuojelulaissa tarkoitettu rakennus ja asetti tallin väliaikaiseen toimenpidekieltoon 13.12.2002. Ympäristökeskus pyysi Helsingin kaupungilta lausuntoa mahdollisuudesta turvata rakennuksen suojelu asemakaavoituksella.

Kaupunginhallitus totesi lausunnossaan 24.2.2003, että kaupunkisuunnitteluvirasto on käynnistämässä tarkemman selvityksen rakennuksen kunnosta, käyttömahdollisuuksista ja kunnostuksen aiheuttamista kustannuksista. Kaupunginhallituksen mielestä suojelukysymykseen voidaan palata sen jälkeen, kun Uudenmaan ympäristökeskuksen edellyttämä selvitys on käytettävissä.

Museovirasto totesi lausunnossaan 18.3.2004, että Ajurien talli on rakennussuojelulain 2 § mukainen suojelukohde, joka tulee suojella. Museovirasto esitti, että suojelun tulisi kohdistua tallin ulkoasuun. Myös

sisätilojen suojeleminen on tavoitteellista. Museoviraston kanta on, että suojelu on tarkoituksenmukaisinta toteuttaa ensi sijassa asemakaavalla.

Selvityksiä tallin kunnostusmahdollisuuksista on jatkettu yhdessä tontin omistajan ja kaupunginmuseon kanssa. Asemakaavan muutosta on valmisteltu arkkitehti Lauri Putkosen tallirakennuksesta laatiman rakennushistoriallisen selvityksen sekä JKMM Arkkitehdit Oy:n laatiman viitesuunnitelman pohjalta. Viitesuunnitelmassa entinen tallirakennus on muutettu asuinkäyttöön.

Kaavoitustilanne

Helsingin yleiskaava 2002:ssa alue on kerrostalovaltaista asumisen ja toimitilojen aluetta, joka on lisäksi kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävää. Nyt laadittu asemakaavan muutos on yleiskaavan mukainen.

Alueella on voimassa asemakaava nro 7372 vuodelta 1976. Kaavassa kortteli on osoitettu asuinkerrostalojen korttelialueeksi, johon tulee sijoittaa liike-, toimisto- tai näihin verrattavia tiloja rakennuksen kadunpuoleisen osan ensimmäiseen maanpäälliseen kerrokseen. Tontin kadunvarisrakennus on suojeltu kaavassa merkinnällä S. Määräyksen mukaan rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa ja korjaaminen on suoritettava entistään. Piharakennuksen paikka on osoitettu pääosin istutettavaksi alueeksi. Tontin kahteen nurkkaan, nykyisen piharakennuksen päätyjen paikalle sallitaan kolmikerroksiset uudisrakennukset. Rakennusoikeutta on koko tontille merkitty yhteensä 3 590 k-m². Asemakaavassa osoitettu rakennusoikeus on ylitetty. Autopaikkoja saa kaavan mukaan sijoittaa tontille enintään kymmenen.

Alueen yleiskuvaus ja rakennettu ympäristö

Alue sijaitsee Punavuoren kaupunginosassa. Lähiympäristö koostuu kantakaupungille tyypillisistä asuinkerrostalojen muodostamista umpikortteleista. Tontti on yksityisomistuksessa.

Tontin molemmat rakennukset ovat valmistuneet vuonna 1906. Kadunvarren 4-kerroksinen jugend-tyylinen kerrostalo on asuinkäytössä ja pihalla sijaitseva, 3-kerroksinen entinen hevostalli toimii nykyään varastona. Muut korttelin rakennukset ovat valmistuneet pääosin samoihin aikoihin tai ennen sotia, 1920- ja 1930-luvuilla. Lähiympäristössä sijaitsee kuitenkin myös paljon edellä mainittua uudempaa rakennuskantaa. Esimerkiksi tonttia vastapäätä, Punavuorenkadun toisella puolella sijaitsee useita 1960-luvun kerrostaloja.

Tontin sisäpiha on melko pieni. Läheiset puistot ja rannat ovat kuitenkin yleisessä virkistyskäytössä. Esimerkiksi Sinebrychoffin puisto ja Tehtaanpuisto sijaitsevat muutaman korttelin etäisyydellä.

Ydinkeskustan monipuoliset palvelut ovat helposti saavutettavissa. Punavuoresta löytyy lisäksi paljon ravintoloita ja pieniä kauppia. Lähiympäristössä sijaitsee myös useita päiväkoteja ja kouluja.

Suojelukohteet

Tontin kadunvarren talo on suojeltu voimassa olevassa asemakaavassa merkinnällä S. Entistä hevostallia ei ole kaavassa suojeltu. Sekä kaupunginmuseo että museovirasto ovat todenneet että tallirakennukseen sisältyy merkittäviä kulttuuri- ja rakennushistoriallisia arvoja ja että se tulisi suojella. Voimassa oleva asemakaava on siten tallirakennuksen osalta vanhentunut.

Muista korttelin rakennuksista on suojeltu asemakaavalla kaksi asuintaloa.

Maaperä ja rakennusten perustukset

Kaava-alueella maan pinnan korkeusasema on noin +14. Maaperä on kovapohjaista, kallioista ja kitkamaata. Lähellä maan pintaa on ohuita kerroksia täytettä ja hiekkaa.

Kadunvarsirakennus on perustettu kallion varaan. Tallirakennus on perustettu kivilatomuksilla kallion ja osin hiekan ja täyteen varaan kallion päälle.

Asemakaavan muutoksen sisältö

Tavoitteet

Tontti on asuinkerrostalojen korttelialuetta. Kadunvarsirakennuksella on lisäksi merkintä e, jonka mukaan rakennusalueelle saa sijoittaa liike-, toimisto-, sosiaalisia palvelu- tai näihin verrattavia tiloja kadunvarsirakennuksen ensimmäisessä maanpäällisessä kerroksessa silloin, kun käynti tällaiseen huoneistoon on järjestetty suoraan kadulta.

Asemakaavan muutoksessa tontin molemmille rakennuksille laaditaan suojelumääräykset, joilla pyritään turvaamaan niiden kulttuurihistorialliset, rakennustaiteelliset ja kaupunkikuvalliset arvot. Samassa yhteydessä määritellään korjaus-, muutos- ja lisärakentamistöiden periaatteet.

Tavoitteena on, että entinen hevostalli saataisiin peruskorjattua ja muutettua asuinkäyttöön sen historialliset arvot säilyttäen. Piharakennuksen suojelumääräys laaditaan siten, että nykyisin

tyhjillään ja rakenteellisesti huonossa kunnossa oleva entinen talli voitaisiin ottaa kokonaisuudessaan asuinkäyttöön. Asemakaavan muutoksessa osoitetaan piharakennuksen rakennusoikeudeksi yhteensä 2 050 k-m².

Kadunvarsirakennus säilyy ennallaan. Sitä koskeva suojelumääräys kuitenkin määritellään uudelleen.

Pysäköinti- ja liikennejärjestelyt säilyvät pääpiirteissään ennallaan.

Liikenne

Piharakennukseen sijoitettavien uusien asuntojen käyttöön vaaditaan osoittamaan autopaikkoja vähintään 1/800k-m² eli rakennusoikeuden toteutuessa täysimääräisenä 3 autopaikkaa.

Autopaikkoja ei saa sijoittaa pihalle. Autopaikkoja saa sijoittaa rakennusten kellarikerroksiin ja maanalaisiin pysäköintitiloihin. Mikäli pysäköintiä ei voida toteuttaa tontilla kellarikerroksiin tai maanalaisiin pysäköintitiloihin, vaaditut autopaikat on osoitettava lähiympäristön pysäköintilaitoksista.

Tontille tulee kaavaehdotuksen mukaan sijoittaa vähintään 106 polkupyöräpaikkaa, joista vähintään 50 % tulee sijoittaa sisätiloihin.

Suojelukohteet

Asemakaavan muutoksessa suojellaan molemmat tontin rakennukset, pihan tallirakennus merkinnällä sr-1 ja kadunvarsirakennus merkinnällä sr-2.

Rakennukset ovat valmistuneet vuonna 1906, suunnittelijoina rakennusmestarit Antti Ijäs ja Kaarlo Lappalainen.

Kolmikerroksisen tallirakennuksen olennainen arvo on sen entinen toiminta ajureiden hevostallina. Ajurit ja hevosliikenne ovat merkittävä osa Helsingin historiaa. Tallirakennus oli jo valmistuessaan harvinainen poikkeuksellisen suuren kokonsa vuoksi. Se on säilynyt pitkälti alkuperäisessä asussaan.

Kaavaehdotuksessa piharakennuksen ulkohahmo suojellaan, mutta uusien ikkunoiden tekeminen julkisivuihin ja vesikaton pystypintaan sallitaan tietyin rajoituksin. Toiseen kerrokseen johtavat rampit sekä toisen ja kolmannen kerroksen keskushalli ovat erityisen arvokkaita tilallisia kokonaisuuksia. Ne on asemakaavan muutosehdotuksessa suojeltu. Keskushallin tilat tulee osoittaa asuntojen yhteiskäyttöön.

Kadunvarsirakennus on voimassa olevassa asemakaavassa suojeltu merkinnällä S. Uudessa sr-2 määräyksessä on suojelun perusteita

18.09.2012

täsmennetty ja suojelutavoitteita tarkennettu muun muassa korostaen alkuperäistoteutuksen mukaista korjaamista. Myös rakennuksen arvokkaat porrashuoneet on suojeltu.

Yhdyskuntatekninen huolto

Kaava-alue on liitettävissä nykyisiin teknisen huollon verkostoihin.

Maaperän rakennettavuus ja puhtaus

Kaava-alueen maaperä on rakennettavuudeltaan hyvää. Piharakennuksen perustukset vahvistetaan ja rakennetaan osaksi uudelleen. Piharakennuksen muuttaminen lämpimäksi edellyttää merkittävää rakenteiden muuttamista.

Piharakennuksessa on käytetty terveydelle ja ympäristölle haitallisia ja ongelmajätteeksi luokiteltavia materiaaleja sekä lattiassa, seinissä että katossa. Kyseisten rakenteiden purkutöissä syntyvät jätteet ovat ongelmajätettä.

Asemakaavamuutoksen vaikutukset

Asemakaavan toteuttaminen mahdollistaa tonteilla sijaitsevien rakennusten säilymisen ja korjaamisen sekä tallirakennuksen käyttötarkoituksen muutoksen niin, että ympäristön kulttuurihistorialliset ja kaupunkikuvalliset arvot säilyvät ja vahvistuvat.

Piharakennuksen käyttötarkoituksen muutos edistää kaupunkirakenteen tiivistymistä sekä tarjoaa paremmat taloudelliset mahdollisuudet rakennuksen peruskorjaukseen ja siten säilymiseen.

Tallirakennuksen muuttaminen asunnoiksi on kuitenkin kallis ratkaisu. Rakenteisiin joudutaan tekemään merkittäviä muutoksia ja lisäksi toteutuksen on täytettävä terveellisuuden ja turvallisuuden vaatimukset.

Kadunvarsirakennuksen käyttötarkoitus pysyy ennallaan ja sen rakennusoikeus on merkitty vastaamaan nykytilannetta, joten asemakaavan muutoksen toteuttamisella ei ole vaikutuksia sen asumisolosuhteisiin. Taloyhtiön käyttöön tulevat yhteistilat kuitenkin lisääntyvät huomattavasti ja myös tontin sisäpihan käyttöaste voi kasvaa.

Alueen liikennejärjestelyt säilyvät ennallaan.

Toteutus

Piharakennuksen käyttötarkoituksen muutos edellyttää maaperän sekä tallin rakenteiden rakennettavuuden ja puhdistustarpeiden tarkempaa selvittämistä. Myös tallirakennuksen rakenteiden uusiminen ja peruskorjaaminen siten, että kulttuurihistoriallisia arvoja ei vaaranneta,

mutta rakentamisen laatu vastaa vaatimuksia asuntojen terveellisyydestä, turvallisuudesta ja viihtyisyydestä, edellyttää ratkaisujen huolellista tutkimista. Selvitykset ja suunnittelu tulee tehdä yhteistyössä kaupunginmuseon kanssa.

Asuntojen rakentaminen edellyttää myös uusien ikkuna-aukkojen avaamista muihin tontteihin rajautuviin julkisivuihin, jolloin siitä on erikseen sovittava kyseessä olevien naapurien kanssa. Asiasta tulee perustaa rasite naapurin kanssa Suomen rakentamismääräyskokoelman paloturvallisuutta koskevien määräysten edellyttämällä tavalla.

Rakennusaikana tulee kiinnittää erityistä huomiota myös naapuritonteilla sijaitsevan kasvillisuuden suojaamiseen.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Tontin 5/114/16 omistaja on 6.10.2011 hakenut asemakaavan muuttamista JKMM Arkkitehdit Oy:n laatiman viitesuunnitelman pohjalta. Viitesuunnitelmassa entinen tallirakennus on esitetty muutettavaksi asuinkäyttöön.

Vireilletulosta on ilmoitettu osallisille kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä, jonka mukana lähetettiin osallistumis- ja arviointisuunnitelma (päiväty 13.3.2012). Vireilletulosta ilmoitettiin myös vuoden 2012 kaavoituskatsauksessa.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti. Sitä sekä kaavaluonnosta esiteltiin yleisötilaisuudessa 16.4.2012.

Asemakaavan muutosluonnos ja selostusluonnos ovat olleet nähtävänä kaupungin ilmoitustaululla (Pohjoisesplanadi 11–13), kaupunkisuunnitteluvirastossa ja Rikhardinkadun kirjastossa 4.4.–27.4.2012 ja viraston internetsivuilla.

Viranomaisyhteistyö

Kaavamuutoksen valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä Helsingin kaupunginmuseon ja rakennusvalvontaviraston kanssa.

Viranomaisten lausunnoissa ja kannanotoissa ei ollut huomautettavaa asemakaavan muutosluonnokseen. Kaupunginmuseo toteaa lausunnossaan osallistuneensa hankkeen käsittelyyn ja ohjaukseen vuosina 2010–2012 sekä seuraavansa jatkossa hanketta yhteistyössä Museoviraston kanssa. Kaupunginmuseo katsoo asemakaavan muutoksen kohteisiin sisältyvän merkittäviä kulttuuri- ja rakennushistoriallisia arvoja.

Viranomaisten kannanotot ja lausunnot ovat liitteenä.

Esitetyt mielipiteet

Kaavamuutoksen valmisteluun liittyen on asemakaavaosastolle saapunut kirjeitse 5 mielipidettä, jotka koskivat asemakaavan muutosluonnosta. Lisäksi suullisia mielipiteitä on esitetty keskustelutilaisuudessa ja puhelimitse.

Saapuneet mielipidekirjeet (5 kpl) ovat liitteenä.

Saadut mielipiteet kohdistuivat pääasiassa entisen tallirakennuksen julkisivujen muutoksiin, erityisesti naapureiden pihojen suuntaan tehtäviin uusiin ikkunoihin. Naapuritaloyhtiöiden edustajat olivat huolissaan siitä, että uudet ikkunat vähentävät vastapäisten asuntojen yksityisyyttä ja siten laskevat niiden arvoa. Saaduissa mielipiteissä pyydettiin myös huomioimaan, ettei tallirakennusta saa korottaa ja että kulkua tontille ei järjestetä naapuritonttien kautta. Samalla toivottiin naapuritontilla sijaitsevan puun suojelua, sillä sen epäillään olevan vaarassa vaurioitua rakennustöiden aikana.

Tallirakennuksen suojelua pidettiin yleisesti tarpeellisena, mutta samalla toivottiin taloudellista tukea suojeltavan rakennuksen korjaustöiden aiheuttamiin kustannuksiin.

Mielipiteet on kaavoitustyössä otettu huomioon siten, että asemakaavaehdotukseen on lisätty määräys, jonka mukaan uusien ikkunoiden suunnittelussa suorien näkymien muodostumista asuntojen välille tulee välttää.

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään tiivistelmät viranomaisten kannanotoista ja mielipiteistä sekä niiden vastineet laajemmin. Vuorovaikutusraportin liitteenä on muistio keskustelutilaisuudesta.

Tilastotiedot

Voimassa oleva asemakaava

Käyttötarkoitus	Pinta-ala m ²	Kerrosala k-m ²
Asuinkerrostalojen korttelialue (AKe)	1 854	3 590
Yhteensä	1 854	3 590

Asemakaavan muutosehdotus

Käyttötarkoitus	Pinta-ala m2	Kerrosala k-m2
Asuinkerrostalojen korttelialue (AK)	1854	5 195
Yhteensä	1 854	5 195

Jatkotoimenpiteet

Ehdotus koskee valtion ylläpitämään kiinteistörekisteriin kuulumatonta aluetta.

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää ehdotuksesta Helsingin Energia liikelaitoksen ja Helen Sähköverkko Oy:n, HSY:n vesihuollon, kiinteistölautakunnan/kiinteistöviraston, yleisten töiden lautakunnan/rakennusviraston, pelastuslautakunnan ja ympäristölautakunnan/ympäristökeskuksen, Helsingin kaupunginmuseon, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnot sekä muut mahdollisesti tarvittavat lausunnot.

Asemakaavan muutosehdotuksen hyväksymisestä päättää kaupunginvaltuusto.

Mielipiteen Mi 4 lähettäjä on puhelimitse pyytänyt tiedon kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Sinikka Wasastjerna, arkkitehti, puhelin: 310 37478
sinikka.wasastjerna(a)hel.fi
Pia Kilpinen, arkkitehti, puhelin: 310 37349
pia.kilpinen(a)hel.fi
Leena Makkonen, arkkitehti, puhelin: 310 37262
leena.makkonen(a)hel.fi
Sakari Montonen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37134
sakari.montonen(a)hel.fi
Seija Narvi, insinööri, puhelin: 310 37255
seija.narvi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12110 kartta, päivätty 18.9.2012
- 4 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12110 selostus, päivätty 18.9.2012

5	Havainnekuva, 18.9.2012
6	Valokuvia suojeltavista kohteista
7	Vuorovaikutusraportti 18.9.2012 ja keskustelutilaisuuden 16.4.2012 muistio
8	Mielipidekirjeen lähettäneet -luettelo
9	Viranomaisen kannanotto
10	Mielipidekirjeet
11	Kustannukset

Otteet

Ote

Hakija

Ne mielipiteensä esittäneet,
jotka ovat ilmoittaneet
osoitteensa

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunkisuunnittelulautakunta

Liite 7

Liite 11

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu
Liite 7

Päätöshistoria

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 26.4.2012

HEL 2011-003884 T 10 03 03

Helsingin kaupunginmuseo on tutustunut kaupunkisuunnitteluviraston valmistelemaan Punavuorenkatu 16 tontin Ajurien asuntoyhtiön ja tallin asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Punavuorenkatu 16 tontin rakennuskanta muodostaa kokonaisuuden johon kuuluu Helsingissä toimineiden hevosajureiden rakennuttama kadunvarren asuinrakennus, sekä ajurien tarpeisiinsa suunniteltu erityislaatuinen urbaani kolmikerroksinen tallirakennus pihan perällä. Asuinrakennus ja hevostalli on rakennettu vuonna 1906. Tallin pohjakerroksessa ovat sijainneet vaunuvarastot, makki ym. tallin käyttötilat, toisessa kerroksessa pilttuut jonne hevoset kulkivat kaarevia rampeja myöten, ja kolmannessa kerroksessa sijaitsivat heinävarastot. Heinän kuljetus sekä valon ohjaus sisätiloihin tapahtui vesikaton kattoluukkujen ja -lyhtyjen kautta. Rakennuksen kattorakenteet ikkunalyhtyineen on uusittu ensimmäisen kerran vuonna 1959. Hevostallin käyttö loppui vuonna 1963, jonka jälkeen ajurien talli on ollut kylmää varastotilaa. Keskushallin ja pohjakerroksen rakenteita

on tuettu väliaikaisin puupalkein, jotka toteutettiin vuonna 1992 tapahtuneen länsipäädyn välipohjan sortuman jälkeen.

Ajurien tallirakennuksen suojelun historia ulottuu 1990-luvun alkuun saakka. Tallin purkuhakemuksen seurauksena Uudenmaan ympäristökeskus määräsi kohteelle väliaikaisen toimenpidekiellon vuonna 2004. Museoviraston kanta asiaan tuolloin oli, että kohde on rakennussuojelulain 2 § mukainen rakennussuojelukohde. Tallirakennuksen suojelu on Museoviraston lausunnon mukaan tarkoituksenmukaisinta toteuttaa ensi sijassa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kaavoituksen kautta. Uuden viitesuunnitelman ja kaavamuutoksen mukaisesti tallin käyttötarkoitus muuttuu asuinkäyttöön.

Kaupunginmuseo on osallistunut kaupunkisuunnitteluviraston kanssa yhteistyössä Punavuorenkatu 16 hankkeen käsittelyyn ja ohjaukseen vuosina 2010–2012. Lauri Putkosen laatima rakennushistoriaselvitys on valmistunut vuonna 2011. Museo on laatinut hankkeesta erillisen rakennussuojelumuiston 13.4.2012. Rakennuksen julkisivut ja vesikatto tullaan suojelemaan asemakaavassa. Sisähallin tilaan ja pintoihin kohdistuu erityisiä suojelumääräyksiä, joilla tilan tunnelmallinen alkuperäisyys pyritään vaalimaan. Kadunvarsirakennuksen suojeluarvot osana Ajurien asuntoyhtiön kokonaisuutta huomioidaan kaavassa. Kokonaisuutena Punavuorenkatu 16 asemakaavamuutoksen kohteisiin sisältyy merkittäviä kulttuuri- ja rakennushistoriallisia arvoja, jotka tulee huomioida kaavamuutoksessa. Kaupunginmuseo on osallinen hankkeessa, ja valmistellut kantaansa yhteistyössä Museoviraston kanssa. Kaupunginmuseo seuraa jatkossa hanketta yhteistyössä Museoviraston kanssa.

Lisätiedot

Lindqvist Mikko, tutkija, puhelin: +358 9 310 36973
mikko.lindqvist(a)hel.fi

§ 311

Helsingin seudun liikenteen hallinnan kärkihankkeiden päivitys 2011 (a-asia)

HEL 2012-012057 T 08 00 00

Päätös

Esittelijä poisti asian esityslistalta.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Mikko Lehtonen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37117
mikko.j.lehtonen(a)hel.fi
Marko Mäenpää, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37339
marko.maenpaa(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelulautakunta päättäneen merkitä tiedoksi "Helsingin seudun liikenteen hallinnan kärkihankkeiden päivitys 2011" -työn ja kehottaa kaupunkisuunnitteluvirastoa omalta osaltaan edistämään työssä esitettyjen toimenpiteiden toteuttamista.

Tiivistelmä

Helsingin seudun liikenteen hallinnan ohjausryhmä, johon mm. Helsinki kuuluu, on laatinut "Helsingin seudun liikenteen hallinnan kärkihankkeiden päivitys 2011" -työn. Työssä on päivitetty kokonaisnäkemys Helsingin seudun liikenteen hallinnan nykytilasta ja kehitysnäköymistä. Lisäksi työssä on tunnistettu tärkeimmät painopistealueet ja laadittu konkreettinen toimenpideohjelma. Valitut kärkihankkeet sopivat Helsingin liikenteen hallinnan kehittämistavoitteisiin. Katuverkon sujuvuustietojen puute on merkittävin tilannetietojen puute Helsingissä ja tavoitteena on kärkihankkeen neljä mukaisesti ryhtyä toimenpiteisiin puutteen korjaamiseksi. Kaupunkisuunnitteluvirasto näkee myös kärkihankkeessa kolme laadittavan seudullisen liikenteen hallintasuunnitelman mukaisen verkollisen operoinnin kehittämisen häiriötilanteissa olennaiseksi muun muassa silloin, kun kaupungin ilmanlaatu heikkenee äkillisesti.

Kaupunkisuunnitteluvirasto on vuoden 2012 lopulla ja keväällä 2013 laatimassa kaupungin älyliikenteen hyödyntämissuunnitelman. Tässä suunnitelmassa tullaan yksityiskohtaisemmin konkretisoimaan niin seudulliset kuin kaupungin sisäiset älyliikenteen hyödyntämiseen

liittyvät toimenpiteet sekä resursoimaan ja aikatauluttamaan niiden toteutus. Älyliikenteellä on merkittävä potentiaali liikennejärjestelmän tuottavuuden kehittämisessä.

Esittelijä

Kärkihankkeiden arviointi Helsingin kannalta

Vuonna 2005 valmistuneessa "Liikkuminen ja liikenne hallinnassa - visio pääkaupunkiseudulle 2015" -työssä määriteltiin Helsingin seudun liikenteenhallinnan kehittämisen painopistealueet ja kärkihankkeet. Työn yhtenä tuloksena syntyi mm. pääkaupunkiseudun kuntien, Liikenneviraston ja poliisin yhteinen liikenteenhallintakeskus, joka aloitti toimintansa 2009.

Nyt valmistuneen "Helsingin seudun liikenteenhallinnan kärkihankkeiden päivitys 2011" -työn tavoitteena oli päivittää kokonaisnäkemys Helsingin seudun liikenteenhallinnan nykytilasta ja kehitysnäköymistä sekä tärkeimpien uusien kehittämisspolkujen tunnistaminen ja konkretisointi toimenpiteiksi. Työn ohjauksesta on vastannut Helsingin seudun liikenteenhallinnan johtoryhmä, jossa Helsinki on edustettuna.

Työssä tunnistetut tärkeimmät painopistealueet ovat:

1. liityntäpysäköinnin informaation ja maksujärjestelmien kehittäminen,
2. liikenteenhallintakeskuksen toiminnan kehittäminen ja laajentaminen,
3. liikennejärjestelmän reaaliaikainen tilannekuva ja lyhyen aikavälin ennusteet,
4. pääkaupunkiseudun pääväylien ruuhkien ja häiriöiden hallinta sekä
5. joukkoliikenteen ajantasaisen matkustajainformaation kehittäminen.

Työn lopputuloksena syntyneeseen toimenpideohjelmaan kirjattiin 30 hanketta, joista viisi valittiin kärkihankkeiksi. Valitut kärkihankkeet, niiden käynnistämisen vastuutaho sekä tavoitteellinen käynnistysvuosi ovat seuraavat:

1. Liityntäpysäköinnin dynaamisen informaatiojärjestelmän pilotointi Hämeenlinnanväylän käytävässä Kehäradan asemilla (HSL 2012),
2. HSL:n alueen joukkoliikenteen häiriönhallinnan uudelleenorganisointi (HSL, Liikennevirasto 2012),
3. Seudullisen liikenteen hallintasuunnitelman laadinta verkollisen operoinnin kehittämiseksi häiriötilanteissa (ELY-keskus, Liikennevirasto 2013),
4. Reaaliaikaisen sujuvuustiedon tuottaminen ruuhkautuvalta pääkatu- ja alempiasteiselta maantieverkolta (Liikennevirasto, kunnat 2012),
5. Liikenteen vaihtuvan ohjauksen ja tiedottamisen hyödyntäminen pääväylien ruuhkautumisen ja häiriöiden hallinnassa (ELY-keskus 2012).

Helsinki on resurssiensa puitteissa sitoutunut työn tuloksiin ja toimenpiteiden toteuttamiseen. Liikenteen hallinnan keinoin on tärkeää vaikuttaa liikenteen verkolliseen operointiin, edistää joukkoliikennettä sekä parantaa liikenteen ja liikkumisen turvallisuutta. Ajantasainen tieto liikennejärjestelmän tilasta muodostaa pohjan kaikille älyliikennepalveluille.

Liityntäpysäköinnin informaation ja maksujärjestelmien kehittäminen on Helsingin tavoitteiden mukaista. Helsingissä noudatetaan joukkoliikennettä suosivaa liikennepolitiikkaa. Liityntäpysäköinnillä pyritään lisäämään joukkoliikenteen käyttöä siten, että uudet liityntäpysäköijät ovat nykyisiä yksityisautoilijoita. Olennaista on saada Helsingin ulkopuolelta kaupungin keskustaan kohdistuva yksityisautoliikenne vaihtamaan joukkoliikenteeseen matkaketjun alkuvaiheessa useimmiten kaupungin rajojen ulkopuolella. Liityntäpysäköinnin olennainen etu Helsingin näkökulmasta on katuverkon liikenteen toimivuuden varmistaminen. Jos nykyisin Helsingin seudulla liityntäpysäköivät tekisivät koko matkansa henkilöautolla, tarvittaisiin pelkästään Helsinkiin suuntautuvan liikenteen välittämiseksi yksi moottoritie nykyistä enemmän. Helsingin seudulla liityntäpysäköivistä noin 90 %:lla matkan määränpää on Helsingissä.

Helsinki osallistuu liikenteen hallintakeskuksen toiminnan kehittämiseen ja laajentamiseen. Liikenteen hallintakeskus aloitti toimintansa

12.5.2009. Yhteisissä tiloissa toimivat Liikenneviraston tieliikennekeskus, Helsingin poliisilaitoksen liikennevalopäivystys sekä Helsingin, Espoon ja Vantaan yhteinen operaattori. Merkittävin vaikutus on ollut yhteistyön tiivistyminen pääkaupunkiseudun liikennehäiriötilanteiden hoitamisessa liikenteenhallintakeskuksen päivystyksen ja poliisin liikennevalopäivystyksen kesken. Pääpaino on alkuvaiheessa ollut liikennevalojen ohjauksessa ja valvonnassa sekä häiriötilanteiden tiedottamisen kehittämisessä.

Jatkossa liikenteenhallintakeskuksen yhtenä kehittämistavoitteena on maantieliikenteen lisäksi myös muiden liikennemuotojen, kuten joukkoliikenteen häiriönhallinnan ja tiedottamisen kehittäminen. Joukkoliikenteen ajantasaisen matkustajainformaation ja häiriönhallinnan kehittäminen sujuvoittaa Helsingin liikennettä. Tavoitetilanteessa liikkuja pystyy hyödyntämään kaikkien kulkutapojen ajantasaisia liikennetietoja ennen matkaa ja matkan aikana reitinsuunnittelu- ja tiedotuspalvelujen avulla. Ajantasaiset tiedotuspalvelut lisäävät vaihtojen sujuvuutta eri kulkutapojen välillä sekä tekevät liikennejärjestelmän turvallisemmaksi ja tehokkaammaksi.

Seudullisen liikenteenhallintasuunnitelman laadinta yllättävien, liikennettä merkittävästi haittaavien häiriötilanteiden varalle on tärkeä koko seudun toimijoiden yhteishanke. Valtion, kuntien sekä poliisi- ja pelastuslaitosten yhteinen ennakkovalmius ja valmiit yhteisesti sovitut toimintamallit ja eri osapuolten vastuut nopeuttavat ja helpottavat liikenteenhallinnan operatiivista toimintaa ja eri viranomaisten yhteistyötä häiriötilanteissa.

Liikennejärjestelmän reaaliaikainen tilannekuva ja lyhyen aikavälin ennusteet ovat Helsingin kannalta tärkeitä. Muun muassa liikenteenhallintakeskuksessa koko seudun pääkatu- ja maantieverkon tilannekuvan hahmottaminen yhtenä kokonaisuutena korostuu. Helsinki osallistuu kehittämään ja luomaan liikennejärjestelmän tilannekuvaa, joka muodostuu useasta eri lähteestä kerättävästä liikenteen seuranta- ja havaintotiedosta. Tiedot kerätään ja prosessoidaan kuvaamaan vallitsevaa liikennetilannetta sekä tilanteen muutosta lähiminuutteina ja tunteina. Teknisiä toteutustapoja ja kanavia tietojen keräämiseksi on paljon, mutta silti osaa tilannekuvan muodostamiseksi tarvittavista tiedoista ei tällä hetkellä saada. Mm. liikenteen ajantasainen sujuvuustieto katuverkon osalta puuttuu käytännössä täysin.

Helsinki osallistuu pääkaupunkiseudun pääväylien ruuhkien ja häiriöiden hallinnan kehittämiseen. Helsingin katuverkko on liikennemääriltään, ruuhkaisuudeltaan ja häiriöherkkyydeltään eri mittaluokassa kuin muut alueet Suomessa. Ajantasaista tietoa liikenteen sujuvuudesta Helsingin katuverkolla voidaan tuottaa muun muassa liikennevalojen käyttö- ja valvontajärjestelmistä,

liikennekamerajärjestelmästä, matkaviestinjärjestelmistä, bluetooth-sensorien kautta, joukkoliikenteen maksujärjestelmästä, kysyntäohjatun joukkoliikenteen järjestelmistä ja taksien paikannusjärjestelmistä. Oikeiden tietolähteiden käyttäminen ja eri lähtötietojen yhdistäminen ovat jatkossa avainasemassa ajantasaisen tilannekuvan muodostamisessa. Reaaliaikaisen tilannekuvatiedon myötä voidaan jatkossa myös siirtyä yhä dynaamisempaan katu- ja tieverkon liikenteen ohjaukseen ja hallintaan ja siten parantaa liikenteen palvelutasoa ja tehostaa olemassa olevan liikenneinfrastruktuurin käyttöä.

Valitut kärkihankkeet sopivat Helsingin liikenteenhallinnan kehittämistavoitteisiin. Kärkihankkeet konkretisoivat Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmaa (HLJ 2011) liikenteenhallinnan osalta. Katuverkon sujuvuustietojen puute on merkittävin tilannetietojen puute Helsingissä ja tavoitteena on kärkihankkeen neljä mukaisesti ryhtyä toimenpiteisiin puutteen korjaamiseksi. Helsinki näkee kärkihankkeessa kolme laadittavan seudullisen liikenteenhallintasuunnitelman mukaisen verkollisen operoinnin kehittämisen häiriötilanteissa olennaiseksi muun muassa silloin, kun kaupungin ilmanlaatu heikkenee äkillisesti.

Kaupunkisuunnitteluvirasto on vuoden 2012 lopulla ja keväällä 2013 laatimassa kaupungin älyliikenteen hyödyntämissuunnitelman. Tässä suunnitelmassa tullaan yksityiskohtaisemmin konkretisoimaan niin seudulliset kuin kaupungin sisäiset älyliikenteen hyödyntämiseen liittyvät toimenpiteet sekä resursoimaan ja aikatauluttamaan niiden toteutus. Älyliikenteellä on merkittävä potentiaali liikennejärjestelmän tuottavuuden kehittämisessä.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Mikko Lehtonen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37117
mikko.j.lehtonen(a)hel.fi
Marko Mäenpää, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37339
marko.maenpaa(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin seudun liikenteenhallinnan kärkihankkeiden päivitys 2011

§ 312

Teknistaloudelliset tutkimukset ja suunnittelu -puitesopimuksen konsulttien valinta (b-asia)

HEL 2012-008510 T 02 08 02 00

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti valita jäljempänä esitetyt konsultit kokonaistaloudellisesti edullisimpana vertailutaulukoista ilmenevin perustein teknistaloudellisten tutkimusten ja suunnittelun puitesopimuskumppaneiksi vuosille 2012-2014 ja mahdolliselle optiovuodelle.

Palvelu 1: Maaperän pilaantuneisuustutkimukset ja suunnittelu
Vahnen Environment Oy
FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy
Ramboll Finland Oy

Palvelu 4: Rakenne- ja kalliotekninen suunnittelu
Fundatec Oy
Kalliosuunnittelu Oy Rockplan Ltd
Sito Oy

Lisäksi lautakunta oikeuttaa yleissuunnitteluosaston tekemään teknistaloudellisten tutkimusten ja suunnittelun puitesopimukset palveluryhmittäin yllä mainittujen toimittajien kanssa ja oikeuttaa viraston tekemään yksittäisiä toimeksiantoja koskevat tilaukset viraston voimassaolevien hankintavaltuuksien rajoissa.

Toimittajan toimeksiantokohtainen valinta tehdään siten, että kuhunkin palveluun valitaan kokonaistaloudellisesti edullisin toimittaja edellä mainitussa etusijajärjestyksessä. Toimittajan kanssa määritellään yksittäisen toimeksiannon sisältö, aikataulu ja kattohinta, jolloin sovelletaan toimittajan tarjouksessaan antamia yksikköhintoja. Jos etusijajärjestyksessä ensimmäisenä olevan toimittajan kanssa ei päästä yksimielisyyteen palvelun sisällöstä, aikataulusta tai kattohinnasta, tai toimittaja ei halua vastaanottaa tarjottua työtä, käynnistetään neuvottelut etusijajärjestyksessä seuraavana olevan toimittajan kanssa. Jos yhdenkään sopimuskumppanin kanssa ei päästä yksimielisyyteen tehtävän suorittamisesta, voidaan työ kilpailuttaa erikseen.

Sopimukset ovat voimassa vähintään kaksi ja enintään kolme vuotta. Sopimuskausi on kaksi vuotta ja mahdollisesta sopimuksen jatkamisesta vuodelta sovitaan ennen alkuperäisen sopimuskauden

päättymisajankohtaa. Sopijapuolia sitova sopimus syntyy vasta, kun molemmat sopijapuolet ovat allekirjoittaneet sopimuksen.

Samalla kaupunkisuunnittelulautakunta päätti hylätä A-Insinöörit Suunnittelu Oy:n palvelua 4 koskevan tarjouksen, koska tarjouksessa ei ollut nimetty henkilöitä talotekniikan ja palo- ja pelastustekniikan asiantuntijoiksi, FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:n palvelua 4 koskevan tarjouksen, koska tarjous ei sisältänyt talotekniikan asiantuntijoiden henkilötietolomakkeita eikä mitakaan tietoja heidän työkokemuksestaan sekä Taratest Oy:n palvelua 1 koskevan tarjouksen, koska tarjoukseen ei ollut eritelty vastuuhenkilöitä eikä muuta suunnitteluhenkilöstöä.

Päätöksen jakelu:

- kaupunkisuunnitteluvirasto/yleissuunnitteluosasto

- kaupunkisuunnitteluvirasto/hallinto-osasto *****

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Kati Immonen, insinööri, puhelin: 310 37254
kati.immonen(a)hel.fi
Eija Kivilaakso, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37247
eija.kivilaakso(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tarjouspyyntö
- 2 Tarkentavat kysymykset ja vastaukset
- 3 EU-hankintailmoitus
- 4 Avauspöytäkirja
- 5 Vertailutaulukko palvelu 1
- 6 Vertailutaulukko palvelu 4

Otteet

Ote

Palveluun 1 tarjouksen jättäneet

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhaku
hankintapäätökseen,
kaupunkisuunnittelulautakunta
Liite 5

Palveluun 4 tarjouksen jättäneet

Esitysteksti
Muutoksenhaku
hankintapäätökseen,
kaupunkisuunnittelulautakunta

Liite 6

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelulautakunta päättäneen valita jäljempänä esitetyt konsultit kokonaistaloudellisesti edullisimpana vertailutaulukoista ilmenevin perustein teknistaloudellisten tutkimusten ja suunnittelun puitesopimuskumppaneiksi vuosille 2012-2014 ja mahdolliselle optiovuodelle.

Palvelu 1: Maaperän pilaantuneisuustutkimukset ja suunnittelu
Vahnen Environment Oy
FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy
Ramboll Finland Oy

Palvelu 4: Rakenne- ja kalliotekninen suunnittelu
Fundatec Oy
Kalliosuunnittelu Oy Rockplan Ltd
Sito Oy

Lisäksi lautakunta oikeuttaa yleissuunnitteluosaston tekemään teknistaloudellisten tutkimusten ja suunnittelun puitesopimukset palveluryhmittäin yllä mainittujen toimittajien kanssa ja oikeuttaa viraston tekemään yksittäisiä toimeksiantoja koskevat tilaukset viraston voimassaolevien hankintavaltuuksien rajoissa.

Toimittajan toimeksiantokohtainen valinta tehdään siten, että kuhunkin palveluun valitaan kokonaistaloudellisesti edullisin toimittaja edellä mainitussa etusijajärjestyksessä. Toimittajan kanssa määritellään yksittäisen toimeksiannon sisältö, aikataulu ja kattohinta, jolloin sovelletaan toimittajan tarjouksessaan antamia yksikköhintoja. Jos etusijajärjestyksessä ensimmäisenä olevan toimittajan kanssa ei päästä yksimielisyyteen palvelun sisällöstä, aikataulusta tai kattohinnasta, tai toimittaja ei halua vastaanottaa tarjottua työtä, käynnistetään neuvottelut etusijajärjestyksessä seuraavana olevan toimittajan kanssa. Jos yhdenkään sopimuskumppanin kanssa ei päästä yksimielisyyteen tehtävän suorittamisesta, voidaan työ kilpailuttaa erikseen.

Sopimukset ovat voimassa vähintään kaksi ja enintään kolme vuotta. Sopimuskausi on kaksi vuotta ja mahdollisesta sopimuksen jatkamisesta vuodella sovitaan ennen alkuperäisen sopimuskauden päättymisajankohtaa. Sopijapuolia sitova sopimus syntyy vasta, kun molemmat sopijapuolet ovat allekirjoittaneet sopimuksen.

Samalla kaupunkisuunnittelulautakunta päättäneen hylätä A-Insinöörit Suunnittelu Oy:n palvelua 4 koskevan tarjouksen, koska tarjouksessa ei ollut nimetty henkilöitä talotekniikan ja palo- ja pelastustekniikan

asiantuntijoiksi, FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:n palvelua 4 koskevan tarjouksen, koska tarjous ei sisältänyt talotekniikan asiantuntijoiden henkilötietolomakkeita eikä muitakaan tietoja heidän työkokemuksestaan sekä Taratest Oy:n palvelua 1 koskevan tarjouksen, koska tarjoukseen ei ollut eritelty vastuuhenkilöitä eikä muuta suunnitteluhenkilöstöä.

Päätöksen jakelu:

- kaupunkisuunnitteluvirasto/yleissuunnitteluosasto

- kaupunkisuunnitteluvirasto/hallinto-osasto *****

Esittelijä

Aiemmat päätökset

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 12.6.2012 oikeuttaa teknistaloudellisten tutkimusten ja suunnittelun kahden palveluryhmän (1 Maaperän pilaantuneisuustutkimukset ja suunnittelu sekä 4 Rakenne- ja kalliotekninen suunnittelu) puitesopimuksen kilpailuttamisen periaatteet.

Hankinta

Hankinta on EU-kynnysarvon ylittävä julkisista hankinnoista annetun lain liitteessä A eritelty ensisijainen palveluhankinta. Hankinta toteutetaan noudattaen hankintalain mukaista avointa hankintamenettelyä.

Hankinnasta julkaistiin EU-hankintailmoitus 29.6.2012 julkisten hankintojen ilmoituskanavalla Internetissä osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi.

Tarjouskilpailusta kiinnostuneilla oli mahdollisuus esittää hankintaan liittyviä tarkentavia kysymyksiä 3.8.2012 mennessä. Kirjallisia kysymyksiä esitettiin 12 kappaletta. Vastaukset esitettyihin kysymyksiin julkaistiin 10.8.2012 viraston [www-sivuilla](http://www.sivuilla).

Tarjoukset

Yhteensä 12 tarjoajaa jätti tarjouksen määräaikaan mennessä. Tarjoajilla oli mahdollisuus jättää tarjous toiseen tai kumpaankin palveluryhmään. Yksi tarjoaja jätti erilliset tarjoukset molempiin palveluihin ja yksi tarjoaja toimitti molempia palveluja koskevan yhteisen tarjouksen. Palveluryhmää 1 Maaperän pilaantuneisuustutkimukset ja suunnittelu koskevia tarjouksia jätettiin 7

kappaletta ja palveluryhmää 4 Rakenne- ja kalliotekninen suunnittelu koskevia tarjouksia jätettiin 7 kappaletta.

Saadut tarjoukset ovat nähtävillä esittelijällä.

Perustelut tarjousten hylkäämiselle

Tarjouksia, joista ei käynyt ilmi vähimmäisvaatimusten täyttyminen, oli yhteensä 3 kpl. Yksi puutteellinen tarjous koski palveluryhmää 1 Maaperän pilaantuneisuustutkimukset ja suunnittelu ja kaksi puutteellista tarjousta koski palveluryhmää 4 Rakenne- ja kalliotekninen suunnittelu.

Taratest Oy:n tarjoukseen ei ollut eritelty vastuuhenkilöitä ja muita suunnitteluhenkilöitä. A-Insinöörit Suunnittelu Oy:n tarjoukseen ei ollut nimetty henkilöitä talotekniseen ja palo- ja pelastustekniseen erityisosaamisalueeseen. FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:n tarjous ei sisältänyt taloteknisten asiantuntijoiden henkilötietolomakkeita eikä muitakaan tietoja heidän työkokemuksestaan.

Muut tarjoukset saapuivat määräaikaan mennessä ja täyttivät tarjouspyynnössä asetetut vähimmäisvaatimukset.

Tarjousten vertailu

Valinnan perusteena on kokonaistaloudellinen edullisuus, jossa hinnan ja laadun painosuhde on 40/60. Kokonaistaloudellista edullisuutta arvioitiin kummankin palvelun osalta erikseen.

Molemmissa palveluryhmissä arvioitiin hintatekijöinä henkilöryhmittäisiä aikaveloitushintoja. Lisäksi palveluryhmässä 1 Maaperän pilaantuneisuustutkimukset ja suunnittelu arvioitiin hintatekijöinä työvuoro- ja laboratorionalyysihintoja. Laatutekijöinä arvioitiin tarjouksessa ilmoitettujen vastuuhenkilöiden ja muun henkilöstön referenssejä sekä kokemusta ja koulutusta. Tarjousten tarkat vertailuperusteet on ilmoitettu tarjouspyyntöasiakirjoissa. Hyväksytyjen tarjousten vertailutaulukot kummankin palvelun osalta erikseen on esitetty liitteissä 5 ja 6.

Palveluryhmittäinen tarjoajien kokonaistaloudellinen edullisuusjärjestys tehdyn vertailun perusteella on:

Palvelu 1: Maaperän pilaantuneisuustutkimukset ja suunnittelu
Vahanen Environment Oy
FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy
Ramboll Finland Oy
Golder Associates Oy
Sito Oy
WSP Finland Oy

Palvelu 4: Rakenne- ja kalliitekkinen suunnittelu
Fundatec Oy
Kalliosuunnittelu Oy Rockplan Ltd
Sito Oy
Pöyry Finland Oy
Insinööritoimisto Saanio & Riekkola Oy

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Kati Immonen, insinööri, puhelin: 310 37254
kati.immonen(a)hel.fi
Eija Kivilaakso, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37247
eija.kivilaakso(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tarjouspyyntö
- 2 Tarkentavat kysymykset ja vastaukset
- 3 EU-hankintailmoitus
- 4 Avauspöytäkirja
- 5 Vertailutaulukko palvelu 1
- 6 Vertailutaulukko palvelu 4

Otteet

Ote

Palveluun 1 tarjouksen jättäneet

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhaku
hankintapäätökseen,
kaupunkisuunnittelulautakunta
Liite 5

Palveluun 4 tarjouksen jättäneet

Esitysteksti
Muutoksenhaku
hankintapäätökseen,
kaupunkisuunnittelulautakunta
Liite 6

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 12.06.2012 § 243

HEL 2012-008510 T 02 08 02 00

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti, että teknistaloudellisiin tutkimuksiin ja suunnitteluun liittyvien konsulttitoimeksiantojen osalta

jatketaan puitesopimusten käyttöä ja oikeuttaa yleissuunnitteluosaston järjestämään tarjouskilpailun palveluryhmien 1 ja 5 puitesopimusten tekemiseksi kahdeksi vuodeksi ja yhdeksi optiovuodeksi alkaen syksyllä 2012 ja että puitesopimuskonsulttien valinnasta päättää tarjouskilpailun jälkeen kaupunkisuunnittelulautakunta.

Esittelijä ilmoitti seuraavat korjaukset esityslistatekstiin:

Esityslistatekstin kohdassa Yleistä toisen kappaleen viimeisessä virkkeessä tulee lukea: "Palveluryhmän 4 puitesopimusmenettelyn jatkamista harkitaan."

Kohdassa Palveluryhmien alaisten töiden arvo viimeisen virkkeen lopussa tulee lukea "palvelun 5 osuus noin 380 000 euroa (12 kpl)".

Käsittely

12.06.2012 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä ilmoitti seuraavat korjaukset esityslistatekstiin:

Esityslistatekstin kohdassa Yleistä toisen kappaleen viimeisessä virkkeessä tulee lukea: "Palveluryhmän 4 puitesopimusmenettelyn jatkamista harkitaan."

Kohdassa Palveluryhmien alaisten töiden arvo viimeisen virkkeen lopussa tulee lukea "palvelun 5 osuus noin 380 000 euroa (12 kpl)".

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Kati Immonen, insinööri, puhelin: 310 37254
kati.immonen(a)hel.fi
Eija Kivilaakso, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37247
eija.kivilaakso(a)hel.fi

§ 313

**Kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
toivomusponnosta, joka koskee uusien kulttuurihankkeiden
sijoittamista kantakaupungin ulkopuolelle, erityisesti metrovarteen
(b-asia)**

HEL 2011-010845 T 00 00 03

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yleistä

Kulttuurihankkeitten aluetarpeet ja eri sijoitusmahdollisuudet otetaan huomioon sekä laaja-alaisessa maankäytön suunnittelussa että yksittäisiä hankkeita koskevien asemakaavojen ja asemakaavan muutosten valmistelussa.

Osa kulttuuripalveluhankkeista on keskustahakuisia, ja osa puolestaan on sijoitettavissa muille paikoille hyvien liikenneyhteyksien piirissä. Kulttuuripalvelujen sijoittaminen myös esikaupunkeihin tukee tasapainoista kaupunkikehitystä ja antaa uutta sisältöä tiivistyvälle kaupunkirakenteelle.

Kaupunkisuunnitteluvirastolla on valmiudet osallistua toivomusponnossa tarkoitettuun sijaintisuunnitteluun. Viime kädessä sijaintiperusteet määrittelee kuitenkin hankkeen omistaja.

Itä-Helsinki

Itä-Helsingissä on runsaasti kulttuurihankkeiden sijoitusmahdollisuuksia sekä valmiissa asemakaavoissa että lähivuosina valmisteltavissa asemakaavamuutoksissa.

Herttoniemen keskuksessa Itäväylän ja Suunnittelijankadun liittymän itäpuolella oleva rakentamaton kaupungin tontti kaavoitetaan lähivuosina erilaisille keskustatoiminnoille. Rakennusoikeus tällä tontilla on nyt 22 000 k-m². Jo kaavamuutosehdotuksina olevissa kolmessa muussa metroaseman lähikorttelissa palvelutilat toteutettaneen myymälöinä ja julkisina paikallispalveluina.

Itäkeskuksessa on lähinnä Itäväylän tuntumassa useita kaavoitushankkeita, joiden tilaohjelmaan saattaa tarkemmin tarkasteltuna sopia myös merkittävämpää kulttuuritilaa.

18.09.2012

Myllypuron keskuksessa on valmis asemakaava, jonka toimitilakortteleissa (KTY) on Metropolia-ammattikorkeakoulun tarpeiden jälkeen vapaana suuruusluokaltaan 90 000 k-m² rakennusoikeutta. Tähän lukuun sisältyy myös joitakin vuosia ammattiopetuksen väistötilana olleen entisen voimalaitoksen uudiskäyttö.

Kontulan keskuksen asemakaavaluonnoksessa ja Mellunmäen keskuksen asemakaavaehdotuksessa on pienempiä julkisten palvelujen varauksia.

Vuosaaren keskustan kehittämisen yhteydessä voidaan varata tiloja esimerkiksi Mosaiikkikorttelin alueelta tai mahdollistaa Vuotalon laajentaminen Vuosaarentien suuntaan.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Kari Piimies, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37327
kari.piimies(a)hel.fi
Marko Härkönen, projektipäällikkö, puhelin: 310 37229
marko.harkonen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelulautakunta päättäneen antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yleistä

Kulttuurihankkeitten aluetarpeet ja eri sijoitusmahdollisuudet otetaan huomioon sekä laaja-alaisessa maankäytön suunnittelussa että yksittäisiä hankkeita koskevien asemakaavojen ja asemakaavan muutosten valmistelussa.

Osa kulttuuripalveluhankkeista on keskustahakuisia, ja osa puolestaan on sijoitettavissa muille paikoille hyvien liikenneyhteyksien piirissä. Kulttuuripalvelujen sijoittaminen myös esikaupunkeihin tukee tasapainoista kaupunkikehitystä ja antaa uutta sisältöä tiivistyvälle kaupunkirakenteelle.

Kaupunkisuunnitteluvirastolla on valmiudet osallistua toivomusponnossa tarkoitettuun sijaintisuunnitteluun. Viime kädessä sijaintiperusteet määrittelee kuitenkin hankkeen omistaja.

Itä-Helsinki

Itä-Helsingissä on runsaasti kulttuurihankkeiden sijoitusmahdollisuuksia sekä valmiissa asemakaavoissa että lähivuosina valmisteltavissa asemakaavamuutoksissa.

Herttoniemen keskuksessa Itäväylän ja Suunnittelijankadun liittymän itäpuolella oleva rakentamaton kaupungin tontti kaavoitetaan lähivuosina erilaisille keskustatoiminnoille. Rakennusoikeus tällä tontilla on nyt 22 000 k-m². Jo kaavamuutosehdotuksina olevissa kolmessa muussa metroaseman lähikorttelissa palvelutilat toteutettaneen myymälöinä ja julkisina paikallispalveluina.

Itäkeskuksessa on lähinnä Itäväylän tuntumassa useita kaavoitushankkeita, joiden tilaohjelmaan saattaa tarkemmin tarkasteltuna sopia myös merkittävämpää kulttuuritilaa.

Myllypuron keskuksessa on valmis asemakaava, jonka toimitilakortteleissa (KTY) on Metropolia-ammattikorkeakoulun tarpeiden jälkeen vapaana suuruusluokaltaan 90 000 k-m² rakennusoikeutta. Tähän lukuun sisältyy myös joitakin vuosia ammattiopetuksen väistötilana olleen entisen voimalaitoksen uudiskäyttö.

Kontulan keskuksen asemakaavaluonnoksessa ja Mellunmäen keskuksen asemakaavaehdotuksessa on pienempiä julkisten palvelujen varauksia.

Vuosaaren keskustan kehittämisen yhteydessä voidaan varata tiloja esimerkiksi Mosaiikkikorttelin alueelta tai mahdollistaa Vuotalon laajentaminen Vuosaarentien suuntaan.

Esittelijä

Toivomusponsi

Hyväksyessään 14.12.2011 Helsingin kaupungin kulttuuristrategian 2012-2017 kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kunkin uuden kulttuurihankkeen kohdalla arvioidaan myös mahdollisuutta sijoittaa se kantakaupungin ulkopuolelle, erityisesti metroradan varteen Itä-Helsinkiin. (Tuomas Rantanen)

Lausuntopyyntö

Hallintokeskus on 27.7.2012 pyytänyt kaupunkisuunnittelulautakuntaa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle 19.10.2010 mennessä.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö

18.09.2012

Akp/5

Olavi Veltheim

Lisätiedot

Kari Piimies, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37327

kari.piimies(a)hel.fi

Marko Härkönen, projektipäällikkö, puhelin: 310 37229

marko.harkonen(a)hel.fi

18.09.2012

Lsp/4

§ 314

Vastine oikaisuvaatimuksiin, jotka koskevat Pyötsaarenkujan liikennejärjestelyjä (b-asia)

HEL 2012-002515 T 08 01 03

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti esittelijän esittämien perusteiden hylätä oikaisuvaatimukset liikennesuunnittelupäällikön päätöksestä 15.6.2012 § 92 toteuttaa liikennejärjestelyt Pyötsaarenkujalla.

Merkittiin, että esittelijä korjasi ehdotustaan siten, että kappaleessa 11 sana Viikintie muutetaan sanaksi Viikingintie.

Käsittely

Ville Lehmuskoski: Kappaleessa 11 sana Viikintie tulee muuttaa Viikingintieksi

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Jussi Jääskä, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37129
jussi.jaaska(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus
- 2 Oikaisuvaatimus
- 3 Palaute

Otteet

Ote
Oikaisuvaatimusten tekijät

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus,
oikaisuvaatimuksen johdosta
annettu päätös

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelulautakunta päättäneen esittelijän esittämien perusteiden hylätä oikaisuvaatimukset liikennesuunnittelupäällikön päätöksestä 15.6.2012 § 92 toteuttaa liikennejärjestelyt Pyötsaarenkujalla.

Esittelijä

18.09.2012

Liikennesuunnittelupäällikkö päätti 15.6.2012 toteuttaa Pyötsaarenkujalla liikennejärjestelyt, jotka käsittävät asemakaavan mukaisen kääntöpaikan rakentamisen sekä pysäköintikiellon.

***** teki päätöksestä oikaisuvaatimuksen, joka saapui kirjaamoon 3.7.2012.

***** teki päätöksestä oikaisuvaatimuksen, joka saapui kirjaamoon 6.7.2012.

Oikaisuvaatimuksen käsittelyn edellytykset

Kuntalain 89 §:n mukaan kunnanhallituksen ja lautakunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Kuntalain 92 §:n mukaan oikaisuvaatimuksen voi tehdä sekä kunnan jäsen että asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Kuntalain 93 §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Kuntalain 95 §:n mukaan kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Oikaisuvaatimuksen voi tehdä laillisuus- ja tarkoituksenmukaisuusperusteilla.

Liikennesuunnittelupäällikön pöytäkirja 15.6.2012 on asetettu julkisesti nähtäväksi 25.6.2012, jolloin kunnan jäsenten katsotaan saaneen päätöksestä tiedon. Oikaisuvaatimukset ovat saapuneet määräajassa.

Oikaisuvaatimusten sisältö ja perustelut

Oikaisuvaatimuksen 1 mukaan tilanne Pyötsaarenkujalla vain huononee, kun kääntöpaikka houkuttelee useampia autoja kujalle. Alunperin aloitteen tarkoituksena oli saada saattoliikenne pois Pyötsaarenkujalta Viikintielle. Oikaisuvaatimuksessa korostetaan saattoliikenteen aiheuttamia vaaroja kadunvarren asukkaiden turvallisuudelle ja terveydelle. Oikaisuvaatimuksessa esitetään, että asian käsittelyä jatketaan ja etsitään keinoja autorallin saamiseksi Viikintielle.

Oikaisuvaatimuksessa 2 vastustetaan kääntöpaikan rakentamista, koska se mahdollistaa päiväkodissa asioivien kääntymisen ja autojen pysäyttämisen aivan päiväkodin portin eteen. Pysäköinnin kieltämistä pidetään turhana, jos pysäköintikiellon asettamisen jälkeen päiväkotiin saattaminen olisi edelleen sallittua. Oikaisuvaatimuksen mukaan

18.09.2012

satunnaiset huoltoautot mahtuvat kääntymään päiväkodin pihalla tai seisomaan Pyötsaarenkujalla. Oikaisuvaatimuksessa ehdotetaan Pyötsaarenkujan alkuun laitettavaksi "Ajoneuvolla ajo kielletty" –liikennemerkkiä ja lisäkilpeä jolla sallittaisiin tontille ajo.

Taustaa

12.5.2012 päivätyssä alueen asukkaiden aloitteessa vaadittiin, että päiväkodin saattoliikenne siirretään Pyötsaarenkujalta Viikingintielle ja huoltopihaa käytetään vain tavarantoimituksiin. Perusteluina mainitaan, että päiväkodin saattoliikenteen autot kääntyvät aloitteen tekijöiden pihalla ja parkkipaikoilla, estävät kulun tonteille ja ovat vaaraksi kujalla liikkuville lapsille. Aloitteessa asukkaat toivovat liikennerajoituksia mainiten, että muualla kaupungissa noin neljä metriä leveillä kaduilla on pysäköintikielto.

Pyötsaarenkuja on asemakaavassa normaali päättyvä katu, jonka kääntöpaikalta lähtee jalankululle ja pyöräilylle varattu Pyötsaarenpolku. Kääntöpaikalle on esitetty tilanvaraus asemakaavassa, mutta sitä ei ole rakennettu.

Liikennesuunnittelupäällikkö päätti 15.6.2012 Pyötsaarenkujan liikennejärjestelyistä. Pyötsaarenkujalle rakennetaan asemakaavan mukaiselle katualueelle kääntöpaikka, jolloin kääntymiseen ei tarvitse käyttää yksityisten tonttien pihoja tai parkkipaikkoja. Pyötsaarenkuja merkittiin pysäköintikieltoalueeksi muiden vastaavien katujen tapaan.

Vastine oikaisuvaatimukseen

Asemakaavassa katualue on osoitettu yleiseen käyttöön. Järjestelyt ovat liikennejärjestelyjen ja liikenteenohjauksen osalta asemakaavan mukaisia. Helsingissä liikennettä on rajoitettu jalankululle ja polkupyöräilylle varatuilla kaduilla, joilla asemakaavan mukaan huolto- tai tontille ajo on sallittu. Pyötsaarenkuja ei ole tällainen katu.

Rakennusluvassa päiväkodin tonttiliittymä on osoitettu Pyötsaarenkujalta. Tonttiliittymä johtaa rakennusluvan mukaisille pysäköintipaikoille ja huoltopihalle. Liikenneturvallisuuden kannalta paras ratkaisu sekä pienten lasten että muiden tienkäyttäjien kannalta on järjestää saattoliikenne tontilla.

Lainsäädännön mukaan pysäköintiä ei ole ajoneuvon lyhytaikainen seisottaminen siihen nousemista tai siitä poistumista varten. Kaupungin pysäköinninvalvonnalla on päiväkotien sijainnit tiedossa eikä pysäköinninvalvonta yleensä puutu lyhykestoisiin pysäköinteihin päiväkotien välittömässä läheisyydessä. Näin pyritään mahdollistamaan lapsien nopeahkot saatot ajoneuvon ja päiväkodin

välillä, mikäli pysäköinnistä ei aiheudu vaaraa tai muu liikenne ei esty. Pysäköintikielto on asetettu saadun asukaspalautteen perusteella.

Kääntöpaikan tarkoituksena on helpottaa ajoneuvojen kääntymistä katualueella käyttämättä tonttiliittymiä. Kääntöpaikka helpottaa myös jäteauton ja muiden Pyötsaarenkujalla asioivien autojen kääntymistä.

Päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä, liikennesuunnittelupäällikkö ei ole päätöstä tehdessään ylittänyt toimivaltaansa, päätös ei ole muutoinkaan lainvastainen eikä päätöstä tule tarkoituksenmukaisuussyistä muuttaa.

Oikaisuvaatimus tulisi hylätä edellä mainituin perustein.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Jussi Jääskä, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37129
jussi.jaaska(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus
- 2 Oikaisuvaatimus
- 3 Palaute

Otteet

Ote
Oikaisuvaatimusten tekijät

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus,
oikaisuvaatimuksen johdosta
annettu päätös

Päätöshistoria

Liikennesuunnittelupäällikkö 15.06.2012 § 92

HEL 2012-002515 T 08 01 03

Karttaruutu K5/T3

Päätös

Liikennesuunnittelupäällikkö päätti, että toteutetaan liikennejärjestelyt Pyötsaarenkujalla piirustuksen 6090-4 mukaisesti.

Päätöksen jakelu:

- Rakennusviraston katu- ja puisto-osasto
- Pysäköinninvalvonta

Kustannusennuste

HKR 38 000 €

Aloite

***** ja 5 muuta asukasta Pyötsaarenkujalta ja 1 Viikingintieltä

Tapa ja päivämäärä

12.5.2012

Sisältö

Pyydetään poistamaan päiväkodin saattoliikenne Pyötsaarenkujalta Viikingintielle ja huoltopihan käyttö rajoitetaan pelkästään huoltoliikenteelle. Perusteluina:

- esteetön kulku omalle tontille
- useat autot kääntyvät pihallamme ja parkkipaikallamme
- kuja on vaarallinen sillä liikkuville lapsille autorallin takia
- autot on jätettävä Viikingintielle
- muualla kaupungissa pysäköintikielto n. 4 metriä leveällä tiellä
- neuvottelut tarhan johtajan kanssa eivät johda mihinkään
- huoltoautot eivät mahdu ajamaan huoltopihalle -täynnä autoja.

Päätöksen perustelut

Rakennetaan kääntöpaikka kadunpäähän kääntymisen helpottamiseksi. Pyötsaarenkujalle ei ole rakennettu kääntöpaikkaa, vaikka asemakaavassa on tehty sille tilavaraus. Tämän takia kujalle ajavat autot joutuvat kääntymään tonttiliittymissä. Jotta pientareet pysyisivät huoliteltuina, rakennetaan ne kivettyinä päiväkodin edustalla, kuten vastakkaisella puolella on tehty. Pyötsaarenkujalla on käytetty matalaa reunakiveä, minkä takia autoilijat väistävät pientareelle tarvittaessa.

Kielletään pysäköinti Pyötsaarenkujalla asukkaiden toivomuksesta. Ajoinleveys on n. 4,5 metriä. Pysäköinti on usein kielletty vastaavan levyisillä kaduilla. Maastohavaintojen perusteella Pyötsaarenkujalla pysäköivät lastansa päiväkotiin saattavat vanhemmat. Pysäköintivalvonta on noudattanut päiväkotien läheisyydessä olevilla pysäköintikieltoalueilla lievää tulkintaa. Pysäköintikiellon asettamisen jälkeen päiväkotiin saattaminen on edelleen sallittua. Pysäköintikielto estää lähinnä asukkaiden ja heidän vieraiden pysäköinnin

18.09.2012

Huoltopihan liikenne ei kuulu liikennesuunnitteluosaston toimivaltaan, vaan järjestelyjen rakennusluvan mukaisesta käytöstä vastaa rakennusvalvontavirasto. Rakennusluvan asemapiirroksessa on huoltopihan yhteyteen esitetty 7 autopaikkaa, joten alueen käyttö sekä huoltoon ja pysäköintiin on rakennusluvan mukaista. Pysäköintipaikkojen vähimmäismäärä on määrätty asemakaavassa.

Päiväkodissa on 5 ryhmää, joista 2 on päiväkodin Viikingintien puoleisessa osassa ja 3 tontin takaosassa yhteensä 100 lasta. Tontin takaosaan johtava portti on Pyötsaarenkujalla. Päiväkoti on informoinut vanhempia saattoliikenteestä, jotta se tapahtuisi mieluummin Viikingintieltä tai huoltopihalla olevia pysäköintipaikkoja käyttäen.

Yhteydenotot

Päiväkoti Viikinki, ***** puhelu 28.5.2012

Lisätiedot

Jääskä Jussi, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37129
jussi.jaaska(a)hel.fi

§ 315

Kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunto valtuustoaloitteesta, joka koskee maksutonta joukkoliikennettä (b-asia)

Pöydälle 18.09.2012

HEL 2012-008629 T 00 00 03

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Palautusehdotus:

Sampo Villanen: KAPPALE 3

(POIS: Tutkimusten mukaan joukkoliikenteen hinnan merkitys on kulkutapavalintaa tekevälle autoilijalle melko pieni.) Joukkoliikenteen maksuttomuus Helsingissä lisäisi joukkoliikennematkoja noin kolmanneksella ja tämä siirtymä olisi pääosin lyhyistä jalan tai polkupyörällä kuljetuista matkoista. Typpioksid- ja hiukkaspäästöt vähenisivät noin 3 %.

KAPPALE 6:

Joukkoliikenteen lipunhinnan alentamisen on useissa selvityksissä todettu olevan yhteiskuntataloudellisesti kannattavaa.

(POIS: Joukkoliikenteen muuttaminen maksuttomaksi ei kuitenkaan ole selvitysten mukaan tarkoituksenmukainen ja tehokkuuden kannalta optimaalinen ratkaisu.) Yhteiskuntataloudellisesti tarkoituksenmukaisinta olisi (LISÄYS: selvityksen mukaan) joukkoliikenteen lippujen hintojen alentaminen nykyisestäään noin 50 %:lla. Koska rajallisista verovaroista kuitenkin kilpailevat monet muutkin yhteiskunnan toiminnot, ei joukkoliikenteen lippujen hintoja ole ollut mahdollista laskea tehokkuudeltaan parhaalle tasolle.

KAPPALE 7: (POIS: Tulee myös ottaa huomioon, että pitkällä aikavälillä liikkumisen hinnan aleneminen johtaa yhdyskuntarakenteen hajautumiseen. Liikkumisella, myös joukkoliikenteellä, tulee olla sopiva asiakashinta, joka ohjaa liikkumista siten, että liikkumisen aiheuttamat ulkoiset haitat eivät kasva epätarkoituksenmukaisesti.) LISÄYS: Pitkällä aikavälillä liikkumisen hinnan alentamisella edistetään joukkoliikennemyönteisempää asenneilmastoa ja liikenteen ilmastopäästöjen vähentämistä,

KAPPALE 8 KORVATAAN SEURAAVALLA:

Kaupunkisuunnittelulautakunnan mielestä esimerkiksi Tallinnasta saatavia kokemuksia ja vaikutuksia on syytä seurata.

18.09.2012

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelulautakunta päättäneen antaa valtuustoaloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon.

Lausunto

Helsingin kaupungin liikennelaitos on tehnyt vuonna 2008 selvityksen maksuttoman joukkoliikenteen vaikutuksista Helsingissä. Työssä selvitettiin maksuttoman joukkoliikenteen vaikutuksia liikkumistottumuksiin, yksityisautoiluun, liikenteen päästöihin ja energiankulutukseen, joukkoliikenteen hoitoon ja sen kilpailukykyyn sekä kokonaisrahoitustarpeeseen.

Tutkimusten mukaan joukkoliikenteen hinnan merkitys on kulkutapavalintaa tekevälle autoilijalle melko pieni. Joukkoliikenteen maksuttomuus Helsingissä lisäisi joukkoliikennematkoja noin kolmanneksella ja tämä siirtymä olisi pääosin lyhyistä jalan tai polkupyörällä kuljetuista matkoista. Typpiokside- ja hiukkaspäästöt vähenisivät noin 3 %.

Matkustajamäärien kasvu edellyttäisi vuoromäärien lisäämistä, jolloin joukkoliikenteen palvelutaso paranisi. Lyhyiden matkojen merkittävä lisääntyminen toisaalta hidastaisi joukkoliikennettä ja heikentäisi sen täsmällisyyttä. Lisäksi joukkoliikennepalvelun arvostuksen kannalta on tärkeää, että sillä on jokin hinta – maksava asiakas on motivoitunut valvomaan saamansa palvelun laatua.

Maksuton joukkoliikenne lisäsi selvitysajankohdan (2008) vuotuista rahoitustarvetta yli 140 miljoonalla eurolla pääasiassa menetettyjen lipputulojen ja kasvavien liikennöintikustannusten seurauksena.

Joukkoliikenteen lipunhinnan alentamisen on useissa selvityksissä todettu olevan yhteiskuntataloudellisesti kannattavaa. Joukkoliikenteen muuttaminen maksuttomaksi ei kuitenkaan ole selvitysten mukaan tarkoituksenmukainen ja tehokkuuden kannalta optimaalinen ratkaisu. Yhteiskuntataloudellisesti tarkoituksenmukaisinta olisi joukkoliikenteen lippujen hintojen alentaminen nykyisestään noin 50 %:lla. Koska rajallisista verovarosta kuitenkin kilpailevat monet muutkin

yhteiskunnan toiminnot, ei joukkoliikenteen lippujen hintoja ole ollut mahdollista laskea tehokkuudeltaan parhaalle tasolle.

Tulee myös ottaa huomioon, että pitkällä aikavälillä liikkumisen hinnan aleneminen johtaa yhdyskuntarakenteen hajautumiseen. Liikkumisella, myös joukkoliikenteellä, tulee olla sopiva asiakashinta, joka ohjaa liikkumista siten, että liikkumisen aiheuttamat ulkoiset haitat eivät kasva epätarkoituksenmukaisesti.

Kaupunkisuunnittelulautakunta ei pidä lisäselvitysten tekoa eikä maksuttoman joukkoliikenteen kokeilua perusteltuna. Maksuttomasta joukkoliikenteestä muualta, esimerkiksi Tallinnasta, saatavia kokemuksia ja vaikutuksia tulee kuitenkin seurata.

Esittelijä

Aloite

Valtuutettu Ilkka Taipale ja 17 muuta kaupunginvaltuutettua ovat tehneet 6.6.2012 seuraavan aloitteen:

Helsingistä tulisi luoda maailman johtavin ekokaupunki. Tähän kuuluu myös maksuton joukkoliikenne, jonka kaikkinaiset edellytykset tulee aluksi selvittää.

Asiasta on tehty useita aloitteita 1960-luvun lopulta lähtien Arvo Salon tehtyä ensimmäisen näistä. Hanketta helpottaa Tallinnan päätös toteuttaa maksuton joukkoliikenne. Tästä kertyy runsaasti käyttökelpoista tietoa.

Hanke vähentäisi yksityisautoliikennettä positiivisella tavalla eikä negatiivisesti kieltoja, rajoitteita tai maksuja lisäämällä. Se vähentäisi myös ilman saasteita ja pienhiukkaspäästöjä kaupungissa. Sen merkitys turistikokemuksen kasvullekin olisi vähintään yhtä myönteinen signaalina kuin suurten taidehankkeiden toteuttamisella.

Hanke myös lisäisi taloudellista tasa-arvoa eri väestöryhmien välillä ja parantaisi vähätuloisimpien sosiaalista asemaa.

Hanke voisi parhaimmillaan olla seudullinen, mutta jos se ei aluksi ole mahdollinen, Helsingin tulisi toteuttaa se ensin itse. Naapurikunnilta voisi edellyttää heidän seutulipputuloistaan tuloutusta Helsingin kaupungin hyväksi.

Perusselvitys hankkeen toteuttamisen kustannuksista ja hyödyistä ja mahdollisista haitoista tulisi tehdä vuoden 2013 aikana ja sen seurauksena vuonna 2014 toteuttaa riittävän pitkäaikainen (esimerkiksi 3 kk) maksuttoman joukkoliikenteen kokeilu vuonna 2014.

Lausuntopyyntö

Hallintokeskus on pyytänyt kaupunkisuunnittelulautakuntaa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle. Määräaika on jatkettu 18.9.2012 asti. Lausunnot on pyydetty myös HKL-liikelaitokselta ja Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymältä.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

Liitteet

1	Selvitys maksuttoman joukkoliikenteen vaikutuksista Helsingissä - raportti

18.09.2012

Pj/1

§ 316

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavan viranomaisen tekemiä päätöksiä:

Liikennesuunnittelupäällikkö 7.9.2012

Esittelijä

Puheenjohtaja
Lasse Männistö

Lisätiedot

Kirsi Juntunen, hallintosihteeri, puhelin: 310 37328
kirsi.juntunen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelulautakunta päättäneen, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavan viranomaisen tekemiä päätöksiä:

Liikennesuunnittelupäällikkö 7.9.2012

Esittelijä

Puheenjohtaja
Lasse Männistö

Lisätiedot

Kirsi Juntunen, hallintosihteeri, puhelin: 310 37328
kirsi.juntunen(a)hel.fi

18.09.2012

Kaupunkisuunnittelulautakunta

Lasse Männistö
puheenjohtaja

Riitta Venesmaa
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Elina Palmroth-Leino

Matti Niemi

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä Helsingin kaupungin kirjaamossa (Pohjoisesplanadi 11-13) 28.09.2012 ja asianosaista koskeva päätös on annettu postin kuljetettavaksi seuraavana arkityöpäivänä pöytäkirjan nähtävänäpitämisestä.

Helsingin kaupungin kirjaamo

18.09.2012

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 303-305 §, 307-311 §, 313 §, 315-316 §

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 306 §, 310 § maksun osalta

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Postiosoite
PL 2100, (Kansakoulukatu 3)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkisuunnittelu@hel.fi

Käyntiosoite
Kansakoulukatu 3
Helsinki 10
www.hel.fi/kaupunkisuunnittelu

Puhelin

Faksi
+358 9 310 37409

Y-tunnus

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno

18.09.2012

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunkisuunnittelulautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto, Energia ja Satama)

(09) 310 13701 (Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi)

(09) 310 13702 (Rakennus- ja ympäristötoimi)

(09) 310 13703 (Sivistys- ja henkilöstötoimi)

(09) 310 13704 (Sosiaali- ja terveystoimi)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

3

OHJEET HANKINTAOIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 312 §

Tähän päätökseen tyytymätön asianosainen voi hakea päätökseen muutosta vaatimalla hankintaoikaisua tai tekemällä valituksen markkinaoikeudelle taikka molemmat.

18.09.2012

Oikaisuvaatimusaika

Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta ratkaisusta.

Muutoksenhaku markkinaoikeuteen ei estä vaatimasta hankinto-oikaisua.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksiannon tapahtuneen myöhemmin.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolta hankinto-oikaisua vaaditaan, on Helsingin kaupunkisuunnittelulautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto, Energia ja Satama)

(09) 310 13701 (Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi)

(09) 310 13702 (Rakennus- ja ympäristötoimi)

(09) 310 13703 (Sivistys- ja henkilöstötoimi)

(09) 310 13704 (Sosiaali- ja terveystoimi)

18.09.2012

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Hankintaoikaisuvaatimus pannaan vireille kirjallisesti ilmoittamalla

- hankintayksikön päätös tai muu ratkaisu, johon hankintaoikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi.

Sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on mainittava oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi. Jos oikaisua vaativan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän nimi sekä tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisua vaativa haluaa vedota vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

VALITUSOSOITUS MARKKINAOIKEUDELLE

Valitusaika

Valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksiannon tapahtuneen myöhemmin.

Hankintaoikaisun vireilletulo ei vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosaisella on oikeus hakea muutosta valittamalla markkinaoikeudelle.

18.09.2012

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään markkinaoikeudelle.

Markkinaoikeuden asiointiosoite on seuraava:

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 43314
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 43300

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

18.09.2012

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

Ilmoitus valituksen tekemisestä hankintayksikölle

Valittajan tai hänen edustajansa on ilmoitettava kirjallisesti hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeudelle.

Ilmoitus on tehtävä osoitteeseen:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto, Energia ja Satama)
(09) 310 13701 (Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi)
(09) 310 13702 (Rakennus- ja ympäristötoimi)
(09) 310 13703 (Sivistys- ja henkilöstötoimi)
(09) 310 13704 (Sosiaali- ja terveystoimi)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Odotusaika

EU-kynnysarvot ylittävien hankintojen osalta hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 21 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi.

Oikeudenkäyntimaksu

Markkinaoikeus perii asian käsittelystä maksua 226 euroa.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

4

VALITUSOSOITUS

Postiosoite
PL 2100, (Kansakoulukatu 3)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkisuunnittelu@hel.fi

Käyntiosoite
Kansakoulukatu 3
Helsinki 10
www.hel.fi/kaupunkisuunnittelu

Puhelin

Faksi
+358 9 310 37409

Y-tunnus

Tilinro
FI0680001200062637
Alvnro

18.09.2012

Pöytäkirjan 314 §

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

18.09.2012

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 90 euron oikeudenkäyntimaksun.

Pöytäkirja

18.09.2012

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto, Energia ja Satama)

(09) 310 13701 (Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi)

(09) 310 13702 (Rakennus- ja ympäristötoimi)

(09) 310 13703 (Sivistys- ja henkilöstötoimi)

(09) 310 13704 (Sosiaali- ja terveystoimi)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.